

ՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՐԻՔՆԵՐԻ E-DISABILITY ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ՄՇԱԿՄԱՆ ԵՎ
ՆԵՐԴՐՄԱՆ ՓԱԹԵԹԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՆՄԱՆ ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐ
N ԱՍՀՆ-ՄԱԱՊՁԲ-22/36

ք. Երևան

« 17 » Ապրիլ 2022թ.

ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարությունը, ի դեմս նախարարության գլխավոր քարտուղար Ս. Մուրադյանի, որը գործում է նախարարության կանոնադրության հիման վրա (այսուհետ՝ Գնորդ), մի կողմից, և «Նորք» սոցիալական ծառայությունների տեխնոլոգիական և իրազեկման կենտրոն» հիմնադրամը, ի դեմս հիմնադրամի գործադիր տնօրեն Ա. Պարզյանի, որը գործում է հիմնադրամի կանոնադրության հիման վրա (այսուհետ՝ Վաճառող), մյուս կողմից, կնքեցին սույն պայմանագիրը հետևյալի մասին:

1. ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ ԱՌԱՐԿԱՆ

1.1. Վաճառողը պարտավորվում է սույն պայմանագրով (այսուհետ՝ պայմանագիր) սահմանված կարգով, ծավալներով, ժամկետներում և հասցեով Գնորդին տրամադրել պայմանագրի N 1 հավելվածով՝ Տեխնիկական բնութագիր-գնման ժամանակացույցով նախատեսված ապրանքը (այսուհետ՝ ապրանք), իսկ Գնորդը պարտավորվում է ընդունել ապրանքը և վճարել դրա համար:

2. ԿՈՂՄԵՐԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԸ ԵՎ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

2.1 Գնորդն իրավունք ունի՝

2.1.1 Ապրանքը պայմանագրով սահմանված ժամկետում Վաճառողի կողմից չմատակարարելու դեպքում հրաժարվել ապրանքից, եթե մատակարարման ժամկետները խախտվել են 10 օրից ավելի:

2.1.2 Եթե հանձնվել է անպատշաճ որակի՝ պայմանագրով նախատեսված տեխնիկական բնութագրին չհամապատասխանող ապրանք՝

ա) պահանջել հատուցելու ապրանքի անպատշաճ որակի լինելու պատճառով իր կատարած ծախսերը.

բ) չընդունել ապրանքն՝ իր հայեցողությամբ սահմանելով անպատշաճ որակի ապրանքը պայմանագրին համապատասխանող որակի ապրանքով անհատույց փոխարինման ողջամիտ ժամկետ և պահանջել Վաճառողից վճարելու պայմանագրի 6.3 կետով նախատեսված տուգանքը.

գ) հրաժարվել պայմանագիրը կատարելուց և պահանջել վերադարձնելու ապրանքի համար վճարված գումարը:

2.1.3 Եթե հանձնվել է պայմանագրով որոշվածից պակաս քանակի ապրանք, ապա՝

ա) պահանջել լրացնելու ապրանքի պակաս հանձնված քանակը,

բ) հրաժարվել հանձնված ապրանքից և դրա համար վճարելուց, իսկ եթե ապրանքի համար վճարվել է, ապա պահանջել վերադարձնելու վճարված գումարը և վճարելու պայմանագրի 6.2 կետով նախատեսված տույժը:

2.1.4 Եթե հանձնվել է տեսակի պայմանի խախտմամբ ապրանք, իր ընտրությամբ՝

ա) ընդունել տեսակի վերաբերյալ պայմանին համապատասխանող ապրանքը և հրաժարվել մնացած ապրանքներից.

բ) հրաժարվել հանձնված բոլոր ապրանքներից և պահանջել վճարելու պայմանագրի 6.2 կետով նախատեսված տույժը.

գ) պահանջել տեսակի վերաբերյալ պայմանին չհամապատասխանող ապրանքի անհատույց փոխարինում պայմանագրով նախատեսված տեսակին համապատասխան ապրանքով:

2.1.5 Վաճառողի կողմից մատակարարման ժամկետների խախտման դեպքում իր հայեցողությամբ սահմանել ապրանքի մատակարարման նոր ժամկետ և պահանջել Վաճառողից վճարելու պայմանագրի 6.2 կետով նախատեսված տույժը:

2.1.6 Վաճառողից պահանջել հատուցելու վնասները, եթե Գնորդը Վաճառողի կողմից պարտավորությունը խախտելու հետևանքով պայմանագրի լուծումից հետո ողջամիտ ժամկետում այլ անձից ավելի բարձր, սակայն ողջամիտ գնով գնել է ապրանք՝ պայմանագրով նախատեսվածի փոխարեն՝ պայմանագրով սահմանված և դրա փոխարեն կնքված գործարքի գների միջև տարբերության չափով, ինչպես նաև ապրանքն այլ անձից ձեռք բերելու համար իր կատարած բոլոր անհրաժեշտ և ողջամիտ ծախսերը:

2.1.7 Միակողմանի լուծել պայմանագիրը (լրիվ կամ մասնակի), եթե Վաճառողն էականորեն խախտել է պայմանագիրը:

2.1.8 Վաճառողի կողմից պայմանագիրը խախտելն էական է համարվում, եթե՝

ա) մատակարարվել է անպատշաճ որակի ապրանք որը չի կարող փոխարինվել Գնորդի համար ընդունելի ժամկետում:

բ) ապրանքի մատակարարման ժամկետները խախտվել են 5 օրից ավելի,

2.1.9 Զննել ապրանքը և հայտնաբերված թերությունների մասին անհապաղ տեղեկացնել Վաճառողին:

2.2 Գնորդը պարտավոր է՝

2.2.1 Կատարել պայմանագրին համապատասխան մատակարարված ապրանքի ընդունումն ապահովող բոլոր անհրաժեշտ գործողությունները:

2.2.2 Վաճառողի հանձնած ապրանքից պայմանագրին համապատասխան հրաժարվելու դեպքում, ապահովել այդ ապրանքի պատասխանատու պահպանությունը և դրա մասին անհապաղ տեղեկացնել Վաճառողին:

2.2.3 Պայմանագրով նախատեսված կարգով և ժամկետներում մատակարարված ապրանքն ընդունելու դեպքում Վաճառողին վճարել վերջինիս վճարման ենթակա գումարները, իսկ վճարման ժամկետի խախտման դեպքում՝ նաև պայմանագրի 6.5 կետով նախատեսված տույժը:

2.2.4 Ապրանքի քանակի, տեսականու, որակի մասին պայմանագրի պայմանները խախտելու մասին Վաճառողին ծանուցել թերությունը հայտնաբերելուց հետո անմիջապես կամ այն բանից հետո՝ ողջամիտ ժամկետում, երբ պայմանագրի համապատասխան պայմանի խախտումը պետք է հայտնաբերված լիներ՝ ելնելով ապրանքի բնույթից և նշանակությունից:

2.2.5 Պայմանագրի 2.3.3 կետի համաձայն պայմանագրի լուծումից հետո Վաճառողին հատուցել վերջինիս պատճառված և սահմանված կարգով հիմնավորված վնասները:

2.3 Վաճառողն իրավունք ունի՝

2.3.1 Գնորդից պահանջել ընդունելու պայմանագրով նախատեսված կարգով, ծավալներով, ժամկետներում և հասցեով մատակարարված ապրանքը:

2.3.2 Գնորդից պահանջել վճարելու պայմանագրով նախատեսված կարգով, ծավալներով, ժամկետներում և հասցեով մատակարարված և Գնորդի կողմից ընդունված ապրանքի համար իրեն վճարման ենթակա գումարները:

2.3.3 Միակողմանի լուծել պայմանագիրը (լրիվ կամ մասնակի), եթե Գնորդն էականորեն խախտել է պայմանագիրը:

2.3.4 Գնորդի կողմից պայմանագիրը խախտելն էական է համարվում, եթե բազմիցս խախտվել են ապրանքի համար վճարելու ժամկետները:

2.3.5 Գնորդի համաձայնությամբ վաղաժամկետ մատակարարել ապրանքը:

2.4 Վաճառողը պարտավոր է՝

2.4.1 Գնորդին հանձնել ապրանքը՝ պայմանագրով նախատեսված կարգով, ծավալներով, ժամկետներում և հասցեով:

2.4.2 Ապահովել ապրանքի մատակարարումը պայմանագրի 2.1.2 կետի բ) ենթակետին և (կամ) 2.1.5 կետին համապատասխան՝ Գնորդի կողմից սահմանված ժամկետներում:

2.4.3 Գնորդին հանձնել երրորդ անձանց իրավունքներից ազատ ապրանք:

2.4.4 Գնորդին հանձնել պայմանագրով նախատեսված որակի և քանակի ապրանք՝ պայմանագրով նախատեսված ժամկետներում և հասցեով, իսկ Գնորդի պահանջով տրամադրել ապրանքի որակը հավաստող՝ ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված փաստաթղթեր:

2.4.5 Թերի մատակարարում թույլ տալու դեպքում, պայմանագրով նախատեսված կարգով, լրացնել թերի մատակարարվածը:

2.4.6 Հետ տանել Գնորդի կողմից պայմանագրի 2.2.2 կետին համապատասխան՝ պատասխանատու պահպանության ընդունված ապրանքը կամ ողջամիտ ժամկետում տնօրինել այն, ինչպես նաև հատուցել ապրանքը պատասխանատու պահպանության ընդունելու, այն իրացնելու կամ Վաճառողին վերադարձնելու հետ կապված անհրաժեշտ ծախսերը:

2.4.7 Պայմանագրով նախատեսված դեպքերում վճարել պայմանագրի 6.2 և 6.3 կետերով նախատեսված տույժը և տուգանքը:

2.4.8 Գնորդին հանձնել ապրանքի պատկանելիքները և համապատասխան փաստաթղթերը:

2.4.9 Պայմանագրի 2.1.7 կետի համաձայն պայմանագրի լուծումից հետո Գնորդին հատուցել վերջինիս պատճառված և սահմանված կարգով հիմնավորված վնասները:

3. ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ ԳԻՆԸ ԵՎ ՎՃԱՐՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

3.1 Պայմանագրի գինը կազմում է **150 030 700** (Մեկ հարյուր հիսուն միլիոն երեսուն հազար յոթ հարյուր) ՀՀ դրամ:

Պայմանագրի գինը ներառում է պայմանագրի կատարումն ապահովելու նպատակով Վաճառողի կողմից կատարվելիք բոլոր վճարները (ծախսերը), այդ թվում՝ հարկերը, տուրքերը, փոխադրման, ապահովագրման ծախսերը, պարգևավճարները և ակնկալվող շահույթը:

Ապրանքի մատակարարման գինը կայուն է և Վաճառողն իրավունք չունի պահանջել ավելացնելու, իսկ Գնորդը նվազեցնելու այդ գինը:

3.2 Գնորդն իրեն մատակարարված ապրանքի դիմաց վճարում է ՀՀ դրամով անկանխիկ՝ դրամական միջոցները Վաճառողի հաշվարկային հաշվին փոխանցելու միջոցով: Դրամական միջոցների փոխանցումը կատարվում է հանձման-ընդունման արձանագրության հիման վրա՝ պայմանագրի վճարման ժամանակացույցով (հավելված N 2) նախատեսված չափերով և ամիսներին: Եթե արձանագրությունը կազմվում է տվյալ ամսվա 20-ից հետո և այդ ամսում վճարման ժամանակացույցով նախատեսված են ֆինանսական միջոցներ, ապա վճարումն իրականացվում է մինչև 30 աշխատանքային օրվա ընթացքում, բայց ոչ ուշ, քան մինչև տվյալ տարվա դեկտեմբերի 25-ը:

4. ԱՊՐԱՆՔԻ ՈՐԱԿԸ ԵՎ ԵՐԱՇԵՆԻՔԸ

4.1 Վաճառողը երաշխավորում է մատակարարված ապրանքի որակի համապատասխանությունը պետական ստանդարտի պահանջներին:

5. ԱՊՐԱՆՔԻ ՀԱՆՁՆՈՒՄԸ ԵՎ ԸՆԴՈՒՆՈՒՄԸ

5.1 Մատակարարված ապրանքն ընդունվում է Գնորդի և Վաճառողի միջև հանձնման-ընդունման արձանագրության ստորագրմամբ: Ապրանքը Գնորդին հանձնելու փաստը ֆիքսվում է Գնորդի և Վաճառողի միջև երկկողմ հաստատված փաստաթղթով՝ նշելով փաստաթղթի կազմման ամսաթիվը:

Մինչև պայմանագրով ապրանքի մատակարարման համար նախատեսված օրը ներառյալ Վաճառողը Գնորդին է տրամադրում իր կողմից ստորագրված՝ ապրանքը Գնորդին հանձնելու փաստը ֆիքսող փաստաթուղթը (հավելված N 3.1), իսկ էլեկտրոնային գնումների համակարգի միջոցով (գործողության իրականացման ձեռնարկը տեղադրված է www.procurement.am հասցեով գործող կայքի «Էլեկտրոնային գնումներ» բաժնում)՝ նաև հանձնման-ընդունման արձանագրությունը (հավելված N 3): Ընդ որում Վաճառողը հանձնման-ընդունման արձանագրությունը չի կնքում, հաստատում է էլեկտրոնային ստորագրությամբ՝ լրացնելով միայն այն սյունակները, որոնք վերաբերում են իր տվյալներին (լրացման կարգը տեղադրված է www.procurement.am հասցեով գործող կայքի «Օրենսդրություն» բաժնի «Ֆինանսների նախարարի հրամաններ» ենթաբաժնում):

5.2 Եթե մատակարարված ապրանքը համապատասխանում է պայմանագրի պայմաններին, Գնորդը պայմանագրի 5.1 կետում նշված փաստաթղթերը ստանալու օրվան հաջորդող աշխատանքային օրվանից հաշված 15 աշխատանքային օրվա ընթացքում ստորագրում և էլեկտրոնային գնումների համակարգի միջոցով Վաճառողին է տրամադրում իր կողմից ստորագրված հանձնման-ընդունման արձանագրությունը և դրա ստորագրման համար հիմք հանդիսացած դրական եզրակացությունը:

5.3 Եթե մատակարարված ապրանքը կամ դրա մի մասը չի համապատասխանում պայմանագրի պայմաններին, ապա Գնորդը չի ստորագրում հանձնման-ընդունման արձանագրությունը և պայմանագրի 5.2 կետում նշված ժամկետում էլեկտրոնային գնումների համակարգի միջոցով Վաճառողին հետ է վերադարձնում հանձնման-ընդունման արձանագրությունը և դրա չստորագրման համար հիմք հանդիսացած բացասական եզրակացությունը: Սույն կետի կիրառման դեպքում Գնորդը ձեռնարկում է նման իրավիճակի համար պայմանագրով նախատեսված միջոցները և Վաճառողի նկատմամբ կիրառում է պայմանագրով նախատեսված պատասխանատվության միջոցներ:

5.4 Եթե պայմանագրի 5.2 կետով սահմանված ժամկետում Գնորդը չի ընդունում մատակարարված ապրանքը կամ չի մերժում դրա ընդունումը, ապա մատակարարված ապրանքը համարվում է ընդունված և պայմանագրի 5.2 կետով սահմանված վերջնաժամկետին հաջորդող աշխատանքային օրը Գնորդը էլեկտրոնային գնումների համակարգի միջոցով Վաճառողին է տրամադրում իր կողմից ստորագրված հանձնման-ընդունման արձանագրությունը:

6. ԿՈՂՄԵՐԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ

6.1 Վաճառողը պատասխանատվություն է կրում հանձնած ապրանքի որակի և պայմանագրով նախատեսված մատակարարման ժամկետների պահպանման համար:

6.2 Վաճառողի կողմից պայմանագրով նախատեսված ապրանքի մատակարարման ժամկետների խախտման դեպքում Վաճառողից յուրաքանչյուր ուշացված աշխատանքային օրվա համար գանձվում է տույժ՝ մատակարարման ենթակա, սակայն չմատակարարված ապրանքի գնի 0,05 (զրո ամբողջ հինգ հարյուրերորդական) տոկոսի չափով:

6.3 Պայմանագրի 1.1 կետում նշված տեխնիկական բնութագրին չհամապատասխանող ապրանք մատակարարելու յուրաքանչյուր դեպքում Վաճառողից գանձվում է տուգանք՝ պայմանագրի գնի 0,5 (զրո ամբողջ հինգ տասնորդական) տոկոսի չափով: Ընդ որում տուգանքը հաշվարկվում է նաև ապրանքի մատակարարումը սույն պայմանագրով սահմանված ժամկետում կատարելու, սակայն պատվիրատուի կողմից այդ չընդունվելու դեպքում:

6.4 Պայմանագրի 6.2 և 6.3 կետերով նախատեսված տույժը և տուգանքը հաշվարկվում և հաշվանցվում են Վաճառողին վճարման ենթակա գումարների հետ:

6.5 Գնորդի կողմից պայմանագրի 3.2 կետով նախատեսված ժամկետի խախտման համար Գնորդի նկատմամբ յուրաքանչյուր ուշացված աշխատանքային օրվա համար հաշվարկվում է տույժ՝ վճարման ենթակա, սակայն չվճարված գումարի 0,05 (զրո ամբողջ հինգ հարյուրերորդական) տոկոսի չափով:

6.6 Պայմանագրով չնախատեսված դեպքերում կողմերն իրենց պարտավորությունները չկատարելու կամ ոչ պատշաճ կատարելու համար պատասխանատվություն են կրում ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

6.7 Տույժերի և (կամ) տուգանքի վճարումը Կողմերին չի ազատում իրենց պայմանագրային պարտավորությունները լրիվ կատարելուց:

7. ԱՆՀԱՂԹԱՀԱՐԵԼԻ ՈՒԺԻ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅՈՒՆԸ (ՖՈՐՍ-ՄԱԺՈՐ)

7.1 Պայմանագրով պարտավորություններն ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն չկատարելու համար կողմերն ազատվում են պատասխանատվությունից, եթե դա եղել է անհաղթահարելի ուժի ազդեցության հետևանքով, որը ծագել է սույն պայմանագիրը կնքելուց հետո, և որը կողմերը չէին կարող կանխատեսել կամ կանխարգելել: Այդպիսի իրավիճակներ են երկրաշարժը, ջրհեղեղը, հրդեհը, պատերազմը, ռազմական և արտակարգ դրություն հայտարարելը, քաղաքական հուզումները, գործադուլները, հաղորդակցության միջոցների աշխատանքի դադարեցումը, պետական

մարմինների ակտերը և այլն, որոնք անհնարին են դարձնում սույն պայմանագրով պարտավորությունների կատարումը: Եթե արտակարգ ուժի ազդեցությունը շարունակվում է 3 (երեք) ամսից ավելի, ապա կողմերից յուրաքանչյուրն իրավունք ունի լուծել պայմանագիրը՝ այդ մասին նախապես տեղյակ պահելով մյուս կողմին:

8. ԱՅԼ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

8.1 Պայմանագիրն ուժի մեջ է մտնում Կողմերի ստորագրման պահից և գործում է մինչև կողմերի՝ պայմանագրով ստանձնած պարտավորությունների ողջ ծավալով կատարումը:

8.2 Պայմանագրից ծագած՝ կողմի վճարային պարտավորությունը չի կարող դադարել այլ պայմանագրից ծագած՝ հակընդդեմ պարտավորության հաշվանցով, առանց կողմերի գրավոր և կնիքով հաստատված համաձայնության: Պայմանագրից ծագած պահանջի իրավունքը չի կարող փոխանցվել այլ անձի, առանց պարտապան կողմի գրավոր համաձայնության:

8.3 Այն դեպքում, երբ օրենքով նախատեսված կարգով օրենքի պահանջների կատարման նկատմամբ հսկողության կամ վերահսկողության կամ բողոքների քննության արդյունքում արձանագրվում է, որ պայմանագիրը կնքելու նպատակով կազմակերպված գնման գործընթացում, մինչև պայմանագրի կնքումը, Վաճառողը ներկայացրել է կեղծ փաստաթղթեր (տեղեկություններ և տվյալներ), կամ վերջինիս ընտրված մասնակից ճանաչելու մասին որոշումը չի համապատասխանում Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը, ապա այդ հիմքերն ի հայտ գալուց հետո Գնորդը միակողմանիորեն լուծում է պայմանագիրը, եթե արձանագրված խախտումները մինչև պայմանագրի կնքումը հայտնի լինելու դեպքում գնումների մասին Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն հիմք կհանդիսանային պայմանագիրը չկնքելու համար: Ընդ որում, Գնորդը չի կրում պայմանագրի միակողմանի լուծման հետևանքով Վաճառողի համար առաջացող վնասների կամ բաց թողնված օգուտի ռիսկը, իսկ վերջինս պարտավոր է Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով փոխհատուցել իր մեղքով Գնորդի կրած վնասներն այն ծավալով, որի մասով պայմանագիրը լուծվել է:

8.4 Պայմանագրի հետ կապված վեճերը ենթակա են քննության Հայաստանի Հանրապետության դատարաններում:

8.5 Պայմանագրում փոփոխություններ և լրացումներ կարող են կատարվել միայն Կողմերի փոխադարձ համաձայնությամբ՝ համաձայնագիր կնքելու միջոցով, որը կհանդիսանա պայմանագրի անբաժանելի մասը:

Արգելվում է պայմանագրում, իսկ եթե պայմանագրի գինը գործոնային է, ապա նաև այդ պայմանագրին կից հաջորդող յուրաքանչյուր տարիներին կնքված համաձայնագրում կատարել այնպիսի փոփոխություններ, որոնք հանգեցնում են գնվող ապրանքի ծավալների կամ ձեռք բերվող ապրանքի միավորի գնի կամ պայմանագրի գնի արհեստական փոփոխման:

Պայմանագրի կողմերից անկախ գործոնների ազդեցությամբ պայմանագրի փոփոխման յուրաքանչյուր դեպք սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը:

8.6 Ապրանքի մատակարարման ժամկետը կարող է երկարաձգվել մինչև պայմանագրով այդ ժամկետը լրանալը՝ Վաճառողի առաջարկության առկայության դեպքում, պայմանով, որ Գնորդի մոտ չի վերացել ապրանքի օգտագործման պահանջը, իսկ Վաճառողի առաջարկությունը ներկայացվել է ոչ ուշ, քան պայմանագրով ի սկզբանե մատակարարման համար սահմանված ժամկետը լրանալուց առնվազն 5 օրացուցային օր առաջ: Ընդ որում սույն կետով սահմանված դեպքում ապրանքի մատակարարման ժամկետը կարող է երկարաձգվել մեկ անգամ մինչև 30 օրացուցային օրով, բայց ոչ ավել քան պայմանագրով սահմանված ժամկետն է:

8.7 Պայմանագրի պատշաճ կատարման պայմաններում կողմերի (Վաճառող կամ Գնորդ) օգուտները (խնայողություններ) կամ կրած վնասները տվյալ կողմի օգուտը կամ կրած վնասն են:

Պայմանագրի կողմերի՝ երրորդ անձանց նկատմամբ պարտավորությունները՝ ներառյալ պայմանագրի կատարման շրջանակում Վաճառողի կնքած այլ գործարքները և դրանցից բխող պարտավորությունները, դուրս են պայմանագրի կարգավորման դաշտից և չեն կարող ազդել պայմանագրի կատարման արդյունքն ընդունելու վրա: Այդ գործարքների և դրանցից բխող պարտավորությունների կատարման հետ կապված հարաբերությունները կարգավորվում են այդ

գործարքների հետ կապված հարաբերությունները կարգավորող նորմերով, և դրանց համար պատասխանատու է Վաճառողը:

8.8 Պայմանագիրը չի կարող փոփոխվել կողմերի պարտավորությունների մասնակի չկատարման հետևանքով կամ ամբողջությամբ լուծվել կողմերի փոխադարձ համաձայնությամբ՝ բացառությամբ՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ապրանքի մատակարարման համար անհրաժեշտ ֆինանսական հատկացումների նվազեցման դեպքերի: Ընդ որում, պայմանագրի կողմերի՝ պարտավորությունների մասնակի չկատարման կամ ամբողջությամբ լուծման կողմերի փոխադարձ համաձայնությունն անհրաժեշտ է ձեռք բերել նախքան Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ապրանքի մատակարարման համար անհրաժեշտ ֆինանսական հատկացումների նվազեցումը:

8.9 Վաճառողի կողմից ստանձնած պարտավորությունները չկատարելու կամ ոչ պատշաճ կատարելու հիմքով պայմանագիրն ամբողջությամբ կամ մասնակի միակողմանի լուծելու մասին ծանուցումը Գնորդը հրապարակում է www.procurement.am հասցեով գործող ինտերնետային կայքի «Պայմանագրերը միակողմանի լուծելու մասին ծանուցումներ» բաժնում՝ նշելով հրապարակման ամսաթիվը: Վաճառողը, պայմանագիրը միակողմանի լուծելու վերաբերյալ, համարվում է պատշաճ ծանուցված՝ ծանուցումը, սույն կետով սահմանված հրապարակվելուն հաջորդող օրվանից: Պայմանագիրն ամբողջությամբ կամ մասնակի միակողմանի լուծելու մասին ծանուցումը տեղեկագրում հրապարակվելու օրը Գնորդը այն ուղարկվում է նաև Վաճառողի էլեկտրոնային փոստին:

8.10 Պայմանագրի կապակցությամբ ծագած վեճերը լուծվում են բանակցությունների միջոցով: Համաձայնություն ձեռք չբերելու դեպքում վեճերը լուծվում են դատական կարգով:

8.11 Պայմանագիրը կազմված է 130 էջից, կնքվում է երկու օրինակից, որոնք ունեն հավասար իրավաբանական ուժ, յուրաքանչյուր կողմին տրվում է մեկական օրինակ: Պայմանագրի N 1, N 2, N 3 և N 3.1 հավելվածները, համարվում են պայմանագրի անբաժանելի մասը:

8.12 Պայմանագրի հետ կապված հարաբերությունների նկատմամբ կիրառվում է Հայաստանի Հանրապետության իրավունքը:

9. Կողմերի հասցեները, բանկային վավերապայմանները և ստորագրությունները ԳՆՈՐԴ ԿԱՃԱՌՈՂ

ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական
հարցերի նախարարության
ՀՀ, ք. Երևան, Կառավարական տուն 3
ՀՎՀՀ՝ 01506515
ՀՀ ՖՆ գործառնական վարչություն
Հ/Հ՝ 900011041242
Գլխավոր քարտուղար

«Նորք» սոցիալական
ծառայությունների տեխնոլոգիական և
իրազեկման կենտրոն» հիմնադրամ
ՀՀ, ք. Երևան, Երևան Կարապետ
Ուլենցու փող., 68 շենք
ՀՎՀՀ՝ 02602449
«ԱրդշինԲանկ» ՓԲԸ
Հ/Հ՝ 2480102656710000

/ստորագրություն/

Գործադիր տնօրեն՝

/ստորագրություն/ Կ.Տ

ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐ - ԳՆՄԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՒՅՑ

ՀՀ դրամ

Ծառայության							
հրավերով նախատեսված չափաբաժնի համարը	գնումների պլանով նախատեսված միջանցիկ ծածկագիրը՝ ըստ ԳՄԱ դասակարգման (CPV)	տեխնիկական բնութագիրը	չափման միավորը	ընդհանուր գինը /ՀՀ դրամ/	ընդհանուր քանակը	մատուցման	
						հասցեն	ժամկետը
1	48331100/1	e-Disability տերմեկատվական համակարգի մշակման և ներդրման տեխնիկական պահանջները ներկայացվում է ստորև*	դրամ	150,030,700	1	ք. Երևան, Կառավարական տուն 3	Պայմանագիրն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ մինչև 25.12.2022թ.

Հ/Հ	Փուլը	Արժեքը	Կատարման վերջնաժամկետը
1.	Առաջին փուլ՝ Հետազոտություն և պահանջների սահմանում	20,000,000 ՀՀ դրամ	Մինչև 2022թ. նոյեմբերի ավարտ
2.	Երկրորդ փուլ՝ Տեղեկատվական համակարգի մշակում 7.2. կետով սահմանված API-ի մշակում/ծրագրավորում և Տվյալների հավաքագրման նախատիպերի ստեղծում մոդուլների շրջանակներում	65,687,800 ՀՀ դրամ	Մինչև 2022թ. նոյեմբերի ավարտ
3.	Երրորդ փուլ՝ Տեղեկատվական համակարգի մշակում 7.2. կետով սահմանված Վինետ մասնագետների և բժշկական փորձագետների բանկ ենթահամակարգի կառավարման, Ծառայությունների անհատական ծրագրի ենթահամակարգի բազային և Միգրացիա մոդուլների շրջանակներում	20,000,000 ՀՀ դրամ	Մինչև 2022թ. դեկտեմբերի ավարտ
4.	Չորրորդ փուլ՝ Տեղակայում, փաստաթղթավորում, թեստավորում և վերապատրաստում	13,718,400 ՀՀ դրամ	Մինչև 2022թ. դեկտեմբերի ավարտ
5.	Հինգերորդ փուլ՝ Տեղեկատվական համակարգի հանձնում պիլոտային շահագործման	30,624,500 ՀՀ դրամ	Մինչև 2022թ. դեկտեմբերի ավարտ
Ընդամենը՝		150,030,700 ՀՀ դրամ	

1. Հապավումներ և սահմանումներ

ՀՀ	Հապավում	Բացվածք
1.	ԱՍՀՆ	Աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն
2.	ԱՆ	Առողջապահության նախարարություն
3.	ԱՀԿ	Առողջապահության համաշխարհային Կազմակերպություն
4.	ԿԳՄՍՆ	Կիրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն
5.	ԱՎՎ	Անձնագրերի և վիզաների վարչություն
6.	ՄՍԾ	Միասնական սոցիալական ծառայություն
7.	ԲՍՓ	Բժշկասոցիալական փորձաքննություն
8.	ՀՀ	Հայաստանի Հանրապետություն
9.	ՏՀՏ	Տեղեկատվական և հեռահաղորդակցական տեխնոլոգիաներ
10.	ՏՀ	Տեղեկատվական համակարգ
11.	ՏՇ	Տեղեկատվական շտեմարան
12.	ՖՄԴ	Ֆունկցիաների միջազգային դասակարգում
13.	Փյունիկ ՏՀ	Հաշմանդամություն ունեցող անձանց հաշվառման (Փյունիկ) ՏՀ
14.	Պրորթեզ ՏՀ	Պրորթեզաօրթոպեդիկ և վերականգնողական պարագաների տրամադրման ՏՀ
15.	ԲՊՌ ՏՇ	ՀՀ ոստիկանության անձնագրային և վիզաների վարչության բնակչության պետական ռեգիստրի ՏՇ
16.	ՔԿԱԳ ՏՇ	ՀՀ Արդարադատության նախարարության քաղաքացիական կացության ակտերի գրանցման գործակալության ՏՇ
17.	ՊԵԿ ՏՇ	ՀՀ կառավարությանն առնթեր պետական եկամուտների կոմիտեի ՏՇ

2. Նախապատմություն

Հաշմանդամության գնահատման համակարգի բարեփոխումների և անձի ֆունկցիոնալության գնահատման համակարգի ներդրման շրջանակներում անձի հաշմանդամությունը սահմանող ԲՄՓՀ-ների փոխարեն անձի ֆունկցիոնալության գնահատումը կիրականացնի նախարարության համակարգում նոր ստեղծված միասնական սոցիալական ծառայության (ՄՍԾ) համապատասխան ստորաբաժանումը: ՄՍԾ տարածքային կենտրոնները կունենան անհրաժեշտ պայմաններ, գործիքներ, սարքավորումներ և բազմամասնագիտական թիմ՝ գնահատման գործընթացներն Առողջապահության համաշխարհային կազմակերպության Ֆունկցիոնալության, հաշմանդամության և առողջության միջազգային դասակարգման (ԱՀԿ ՖՄԴ) հիման վրա պատշաճ կերպով իրականացնելու համար: Այս համատեքստում խիստ կարևոր է նոր E-Disability տեղեկատվական համակարգի ներդրումն ու անխափան աշխատանքը:

Ներկայումս բժշկասոցիալական փորձաքննություն անցած անձանց վերաբերյալ տվյալները ԲՄՓՀ-ների կողմից մուտքագրվում են Հաշմանդամների հաշվառման Փյունիկ ՏՀ, որը հնարավորություն է տալիս իրականացնել հաշմանդամություն ունեցող անձանց հաշվառում, ստանալ տեղեկատվություն հաշմանդամություն ունեցող անձանց մասին, մուտքագրել վերականգնողական անհատական ծրագրերը, ձևավորել և տպել քաղվածքներ, ուղեգրեր և ծանուցումներ, ձևավորել հաշվետվություններ: Փյունիկ ՏՀ-ին զուգահեռ գործում է նաև Պրոթեզ ՏՀ-ն:

Տեղեկատվական համակարգը տվյալները մուտքագրելիս ինքնաշխատ նույնականացնում է հաշվառվող անձի անձնական տվյալները՝ Բնակչության պետական ռեգիստրի տվյալների հետ, ինչպես նաև անձի աշխատանքային գործունեության վերաբերյալ տվյալները՝ ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական եկամուտների կոմիտեի անձնավորված հաշվառման տեղեկատվական շտեմարանի տեղեկատվության հետ: Համակարգում առկա տեղեկատվությունը կիրառվում է սոցիալական ոլորտում գործող այլ տեղեկատվական համակարգերում համադրումներ իրականացնելու համար՝ սոցիալական ծառայությունների մատուցման նպատակով որոշումների կայացման գործընթացում:

Առաջարկվող նոր մոտեցումների ներքո անհրաժեշտ է մշակել նոր E-Disability տեղեկատվական համակարգ՝ համապատասխանեցնելով այն «Հաշմանդամության գնահատման համակարգի բարեփոխումների և անձի ֆունկցիոնալության գնահատման համակարգի ներդրման ծրագրում» ամրագրված նոր մոտեցումներին, գործիքակազմին և գործընթացներին: Մշակվող E-Disability տեղեկատվական համակարգը կհանդիսանա ինտեգրված սոցիալական ծառայությունների տեղեկատվական համակարգի ենթահամակարգերից մեկը:

3. Տեղեկատվական համակարգի նպատակը

E-Disability տեղեկատվական համակարգի ներդրման նպատակն է ստեղծել և վարել՝

ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության համակարգում ներկայումս մշակվող միասնական տեղեկատվական համակարգի ներքո տեղեկատվական ենթահամակարգ, որը հնարավորություն կտա.

- 1) ապահովել ֆունկցիոնալության գնահատման ենթակա անձանց մասին տվյալների հավաքագրումը, հաշվառումը և էլեկտրոնային գործի ձևավորումն ու վարումը,
- 2) ավտոմատացնել անձի ֆունկցիոնալության գնահատման և ծառայությունների տրամադրման գործընթացները ԱՀԿ ՖՄԴ հիման վրա մշակված հայաստանյան մոդելին

համապատասխան՝ նվազեցնելով մարդկային գործոնի միջամտությունն ու այդ գործոնով պայմանավորված ռիսկերը, գնահատման գործընթացը դարձնելով ավելի դյուրին և թափանցիկ,

3) ապահովել գնահատող մասնագետների ռեեստրի ձևավորումն ու ըստ գնահատում անցնող անձի ֆունկցիոնալության խնդրի համապատասխան գնահատման հանձնաժողովների առցանց և պատահականության սկզբունքով ձևավորումը,

4) ապահովել գերատեսչությունների միջև տեղեկատվության ինքնաշխատ փոխանակումը, բացառելով տարբեր գերատեսչությունների կողմից նույն տվյալների հավաքագրումը, կրճատել տվյալների հավաքագրման վրա ծախսվող ռեսուրսները,

5) ապահովել հավաստի և ամբողջական վիճակագրության տրամադրումը՝ անձանց ֆունկցիոնալության գնահատման, տրամադրվող ծառայությունների և արդյունքների վերաբերյալ:

4. Նախագծի նպատակները

Նախագծի նպատակը անձի ֆունկցիոնալության գնահատման համակարգի ներդրումն է, ինչպես նաև գործող համակարգի խնդիրների կարգավորումը՝ նորագույն մեխանիզմների ներդրմամբ: Այդ խնդիրներն են՝

Հայաստանում անձի հաշմանդամությունը սահմանող բժշկասոցիալական փորձաքննության իրավասությունը վերապահված է ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության (ՀՀ ԱՍՀՆ) Միասնական սոցիալական ծառայությանը (ՄՄԾ): ՄՄԾ-ն ունի 14 բժշկասոցիալական փորձաքննական խմբեր, որոնք բժշկասոցիալական փորձաքննություն են իրականացնում 49 տարածքային կենտրոններում:

Բժշկասոցիալական փորձաքննությունն իրականացվում է անձի կենսագործունեության սահմանափակման աստիճանի որոշման, անձին հաշմանդամ ճանաչելու՝ «հաշմանդամ երեխա» կարգավիճակ և հաշմանդամության խումբ սահմանելու, հաշմանդամ չճանաչելու, հաշմանդամության ժամկետ, պատճառական կապ, մահվան պատճառական կապ, մասնագիտական աշխատունակության կորստի աստիճան որոշելու, հաշմանդամի անհատական վերականգնողական ծրագիր մշակելու և հաստատելու, ժամանակավոր անաշխատունակության ժամկետը երկարաձգելու մասին որոշում ընդունելու նպատակով:

Հաշմանդամության գնահատման գործող համակարգում այսօր առկա են մի շարք լուծում պահանջող խնդիրներ, այդ թվում՝

1. Առաջին անգամ հաշմանդամության կարգավիճակ ստանալու համար անձը բժշկասոցիալական փորձաքննության է ուղեգրվում բժշկական կազմակերպությունների կողմից՝ համապատասխան ուղեգրի (ձև 088) հիման վրա, որն ամբողջական տեղեկատվություն չի պարունակում անձի առողջության, ինչպես նաև առողջապահական կազմակերպությունների կողմից իրականացված միջոցառումների մասին: Այդ կազմակերպությունների կողմից տրված փաստաթղթերը հաճախ մանրամասն չեն նկարագրում անձի առողջական խնդիրները, ծանրության աստիճանը և առողջությանն առնչվող այլ մանրամասներ: Այս հանգամանքը ԲՄՓ իրականացնող մարմիններին հայեցողական որոշումներ կայացնելու տեղիք է տալիս: Խնդիրներ են առաջանում նաև անհրաժեշտ բժշկական փաստաթղթերը ներկայացնելու հարցում՝ քաղաքացիները ստիպված են լինում տարբեր բժշկական կազմակերպություններ դիմել պահանջվող փաստաթղթերը ԲՄՓՀ ներկայացնելու համար:

2. ԲՄՓ հանձնաժողովների կազմերը և նրանց կողմից սպասարկվող տարածքները նախապես սահմանված են, ինչը կոռուպցիոն ռիսկ է պարունակում՝ նախնական պայմանավորվածություններ ձեռք բերելու տեսանկյունից:

ԲՍՓՀ կազմում միայն բժիշկներ են, հիմնականում թերապևտ, վիրաբույժ, նյարդաբան, մանկաբույժ և գործավարությունն իրականացնում է բուժվիճակագիր: Գործում են նաև 3 բժշկասոցիալական փորձաքննական մասնագիտացված հանձնաժողովներ՝ ակնաբանական, հոգեբուժական և մանկական, որոնք սպասարկում են միայն Երևան քաղաքը և հարակից 4 մարզերը՝ Արմավիր, Արարատ, Արագածոտն, Կոտայք (մասնագիտացված հանձնաժողովների այցելության միջոցով): Բոլոր դեպքերի և բոլոր տարիքային խմբերի համար միևնույն բժշկական կազմով հանձնաժողովը չի կարող բազմակողմանի գնահատել անձի ֆունկցիոնալությունը և սահմանել այն ծառայությունների կարիքը, որոնք կապահովեն նրա հիմնական իրավունքների իրացումը և սոցիալական ներառումը:

3. Անձի հաշմանդամության սահմանման հիմքում ընկած են առավելապես բժշկական չափորոշիչները, անձին հաշմանդամ ճանաչելիս հիմնականում հաշվի է առնվում նրա ախտորոշումը: Չնայած գնահատվում է նաև անձի կենսագործունեությունը, սակայն գնահատման չափանիշները հստակ նկարագրված չեն, ինչը նույնպես հայեցողական որոշումներ կայացնելու տեղիք է տալիս: Հաշմանդամության սահմանման չափորոշիչները պարունակում են դրոյթներ, որոնք հիմք են հանդիսանում սուբյեկտիվ մոտեցումների և կոռուպցիոն ռիսկերի շարժառիթների համար: Տարբեր ԲՍՓՀ-ներ նույն խնդիրներով տարբեր անձանց վերաբերյալ կարող են տարբեր որոշումներ կայացնել: Նույն ախտորոշման դեպքում ԲՍՓՀ մասնագետները կենսագործունեության սահմանափակման աստիճանները որոշելիս կարող են ցուցաբերել տարբեր մոտեցումներ, ինչը բողոքարկումների տեղիք է տալիս:

4. Հաշմանդամությունը սահմանվում է մեկ տարի, 2 տարի, մինչև 18 տարին լրանալը կամ անժամկետ: Անժամկետ հաշմանդամություն ստացած անձիք նորից գնահատում չեն անցնում և, կարծես, դուրս են մնում համակարգից՝ փոփոխվող կենսագործունեության գնահատման և անհրաժեշտ ծառայությունների մատուցման առումով: Տարիների ընթացքում փոխվում է ինչպես նրանց առողջությունը, այնպես էլ անհրաժեշտ ծառայությունների կարիքը: Սակայն նրանք օգտվում են միայն տարիների առաջ սահմանված ծառայություններից, անկախ այն հանգամանքից դրա կարիքն ունեն, թե ոչ:

5. Գործող չափորոշիչներով հաշմանդամության սահմանման ժամանակ հաշվի չեն առնվում այն միջավայրային գործոնները, որոնք ազդեցություն ունեն անձի լիարժեք գործունեության վրա և կանխորոշում են անձի կատարողականությունը: Թեև հաշմանդամության սահմանման արդյունքում անձի համար սահմանվում է վերականգնողական անհատական ծրագիր (ՎԱԾ), սակայն դրա արդյունավետությունը գնահատել չի հաջողվում, տրամադրած ծառայությունները չեն վերահսկվում կամ այդ ծառայությունները չստանալու պատճառը չի ուսումնասիրվում: Չկա հետադարձ կապ շահառուների հետ:

6. Բժշկասոցիալական փորձաքննության արդյունքում սահմանվում է հաշմանդամության առաջին, երկրորդ, երրորդ խումբ և «հաշմանդամ երեխա» կարգավիճակ: Հաշմանդամություն ունեցող երեխաների խնդիրների ծանրությունը չի տարբերակվում և հաշմանդամություն ունեցող բոլոր երեխաների համար սահմանվում են նույն ծառայությունները:

7. Հաշմանդամություն ունեցող երեխաների պարագայում մինչև 18 տարին լրանալը հաշմանդամություն սահմանելու դեպքում, այդ ժամանակահատվածում որևէ փոխադարձ կապ չի հաստատվում երեխայի և նրա ծնողների հետ, ինչը թույլ չի տալիս տեսնել երեխայի առողջության և կարգավիճակի փոփոխությունները և տարիքային առանձնահատկություններին համապատասխան ծառայություններ և աջակցություն սահմանել, որն էլ մեծ հավանականությամբ, կարող է հանգեցնել երեխայի վիճակի ծանրացմանը և սոցիալական մեկուսացման խորացմանը:

8. Ամեն տարի պետական նպատակային ծրագրերի շրջանակներում հաշմանդամություն ունեցող անձանց մատուցվում են բազմաբնույթ ծառայություններ, սակայն դրանք համակարգված չեն, թույլ է միջգերատեսչական համագործակցությունը, որի արդյունքում ցածր է այդ ծրագրերի ծախսարդյունավետությունը: Չնայած սոցիալական պաշտպանության ոլորտում հաշմանդամություն ունեցող անձանց հիմնախնդիրների կարգավորմանն ուղղված բազմաթիվ ծրագրերի համար պետական բյուջեից հատկացվում են զգալի միջոցներ, սակայն չկան մշտադիտարկման և գնահատման հստակ և լիարժեք մեխանիզմներ:

9. ԲՍՓՀ տեղակայման վայրերում հիմնականում չկան պատշաճ պայմաններ շահառուներին սպասարկելու համար, տարածքները մատչելի չեն և չկան համապատասխան սարքավորումներ ֆունկցիոնալության գնահատման համար:

5. Բիզնես գործընթացների նկարագրություն

Բժշկասոցիալական փորձաքննություն անցած անձանց վերաբերյալ տվյալները ԲՍՓՀ-ների կողմից մուտքագրվում են Հաշմանդամների հաշվառման Փյունիկ ՏՀ, որը հնարավորություն է տալիս ստանալ տեղեկատվություն հաշմանդամություն ունեցող անձանց մասին ըստ սեռի, տարիքի, կրթության, զբաղվածության, ընտանեկան կազմի, ըստ բնակության վայրի և տարածքային բաշխվածության, հիվանդությունների, հաշմանդամության խմբերի և այլն: Տեղեկատվական համակարգը հնարավորություն է տալիս նաև իրականացնել.

- Վերականգնողական անհատական ծրագրի մուտքագրում,
- Քաղվածքների, ուղեգրերի և ծանուցումների ձևավորում և տպում,
- Հաշվետվությունների (ստանդարտ և ոչ ստանդարտ) ձևավորում:

Տեղեկատվական համակարգը տվյալները մուտքագրելիս ինքնաշխատ նույնականացնում է հաշվառվող անձի անձնական տվյալները՝ Բնակչության պետական ռեգիստրի տվյալների հետ, ինչպես նաև անձի աշխատանքային գործունեության վերաբերյալ տվյալները՝ ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական եկամուտների կոմիտեի անձնավորված հաշվառման տեղեկատվական շտեմարանի տեղեկատվության հետ: Համակարգում առկա տեղեկատվությունը կիրառվում է սոցիալական ոլորտում գործող այլ տեղեկատվական համակարգերում համադրումներ իրականացնելու համար՝ սոցիալական ծառայությունների մատուցման նպատակով որոշումների կայացման գործընթացում:

Տեղեկատվության մուտքագրումը համակարգ չի իրականացվում փորձաքննությանը զուգահեռ: ԲՍՓՀ բժիշկ-փորձագետները, չնայած այն հանգամանքին, որ ունեն համակարգից օգտվելու համապատասխան իրավասություն, մուտքագրման ենթակա տեղեկատվությունը տրամադրում են բուժվիճակագիրներին ձեռագրով գրված, ուլքեր, չտիրապետելով բժշկասոցիալական փորձաքննության չափանիշներին, մուտքագրում են ԲՍՓ գործում առկա տեղեկատվությունը, շատ հաճախ սխալ կամ թերի:

Փյունիկ ՏՀ-ում հաշմանդամության սահմանման գործընթացն ավտոմատացված չէ, որի պարագայում մեծ է ոչ իրավաչափ և օբյեկտիվ որոշումների կայացման ռիսկը: Ելնելով այս հանգամանքից՝ անհրաժեշտություն է առաջացել մշակել և ներդնել նոր տեղեկատվական համակարգ, որը հիմնված կլինի Հիվանդությունների միջազգային դասակարգչի (ՀՄԴ) և ՖՄԴ փոխգործակցության վրա, որոնց գործարկման արդյունքում ձևավորված տվյալների վերլուծության հիման վրա տեղեկատվական համակարգի կողմից ավտոմատացված եղանակով դուրս կբերվի անձի ֆունկցիոնալության սահմանափակման աստիճանի մասին համապատասխան որոշումը՝ բացառելով սուբյեկտիվության գործոնը:

Առաջարկվող նոր մոտեցումների ներքո անհրաժեշտ է մշակել նոր E-disability տեղեկատվական համակարգ, համապատասխանեցնելով այն նոր գործիքա-կազմին ու գնահատման գործընթացներին և ապահովել միջգերատեսչական տեղեկատվության փոխանակումը՝ նվազեցնելով մարդկային գործոնի միջամտու-թյունն ու այդ գործոնով պայմանավորված ռիսկերը, գնահատման գործընթացը դարձնելով ավելի դյուրին և թափանցիկ:

6. Ծառայությունների/աշխատանքների շրջանակը

Տեղեկատվական համակարգի նախագծման և մշակման աշխատանքների շրջանակներում պետք է իրականացվեն հետևյալ հիմնական աշխատանքները՝

- 1) Ոլորտի (իրավական դաշտի) ուսումնասիրություն, ներառյալ ներկայումս առկա իրավական ակտերի նախագծերը
- 2) Քննարկումների կազմակերպում և իրականացում
- 3) Առաջարկությունների ներկայացում տեղեկատվական համակարգի կատարելագործման, խնդիրները վերհանելու և կարգավորելու ուղղությամբ.
- 4) Տեղեկատվական համակարգի տեխնիկական առաջադրանքի մշակում, ներկայացում ԱՍՀՆ համապատասխան աշխատանքային խմբի կարծիքին, այնուհետև՝ ԱՍՀՆ հաստատման
- 5) Հաստատված տեխնիկական առաջադրանքի հիման վրա տեղեկատվական համակարգի նախագծում, մշակում, թեստավորում և հանձնում ԱՍՀՆ համապատասխան աշխատանքային խմբին՝ թեստավորման
- 6) Նախարարության աշխատանքային խմբի կողմից դուրս բերված խնդիրների շտկում և տեղեկատվական համակարգի հանձնում աշխատանքային խմբին՝ պիլոտային շահագործման հանձնելու համար
- 7) Պիլոտային շահագործման արդյունքում դուրս բերված խնդիրների շտկում և տեղեկատվական համակարգի հանձնում՝ հաստատման
- 8) Տեղեկատվական համակարգի հանձնում ՀՀ ԱՍՀՆ-ին՝ սոցիալական պաշտպանության ոլորտի ՏՀՏ ենթակառուցվածքում այն տեղակայելու համար:

– Տեղեկատվական համակարգը պետք է համապատասխանի փոխգործելիության և այլ համակարգերի հետ ինտեգրելի լինելու պահանջին, որի շնորհիվ կստանա տվյալներ ինչպես ՀՀ սոցիալական պաշտպանության ոլորտի տեղեկատվական համակարգերի, այնպես էլ այլ գերատեսչությունների և կազմակերպությունների տվյալների շտեմարաններից և ըստ անհրաժեշտության տվյալներ կփոխանցի նրանց:

Տեղեկատվական համակարգը պետք է ինտեգրված լինի ՀՀ կառավարության փոխգործելիության հարթակին, որի միջոցով պետք է ստանա տվյալներ **Հավելված 1**-ում բերված գերատեսչություններից և կազմակերպություններից: ՏՀ-ն պետք է ունենա հնարավորություն ՀՀ կառավարության փոխգործելիության հարթակի միջոցով տվյալներ փոխանցելու այլ գերատեսչությունների և կազմակերպությունների:

6.1. Ծրագրային ապահովում

Ծրագրային ապահովումն իրականացնելու նպատակով Ծառայություն մատուցող կազմակերպությունը պետք է ապահովի հետևյալ պահանջների կատարումը՝

- Նախագծի իրականացման ողջ ընթացքում Ծառայություն մատուցող կազմակերպության կողմից պետք է կիրառվի նախագծի կառավարման Agile մենթոդաբանություն, որի

շրջանակներում պետք է գործածվի JIRA հավելված, որին պետք է ունենան հասանելիություն ՀՀ ԱՍՀՆ-ին Ծառայություն մատուցող կազմակերպության կողմից սահմանված անձինք,

- ՏՀ-ի բիզնես և տեխնիկական պահանջների, օգտվողների դերերի տիպերի և իրավասությունների, ՏՀ-ում ներառվելիք տվյալների ծավալի ուսումնասիրություն,
- իրականացված ուսումնասիրության հիման վրա տեխնիկական և ծրագրային միջոցների վերաբերյալ պահանջների սահմանում,
- ՏՀ-ի նախագծման և մշակման մանրամասն տեխնիկական առաջադրանքի մշակում, և ներկայացում ԱՍՀՆ-ին հաստատման:

Նախագծի ավարտին Ծառայություն մատուցող կազմակերպությունը պետք է ԱՍՀՆ-ին հանձնի տեղեկատվական համակարգի ելքային կոդերը:

6.2. Թեստավորում

Տեղեկատվական համակարգի **փորձնական թեստավորումը (pilot testing)** պետք է իրականացվի ստորև թվարկված վայրերում՝

- ՀՀ ԱՍՀՆ
- ՀՀ ԱՍՀՆ ՄՍԾ
- ՄՍԾ ՏԿ-ներ

Այս փուլում պետք է թեստավորվեն տեղեկատվական համակարգի աշխատանքային առանձնահատկությունները՝ օգտվողների տարբեր խմբերի գործառույթների հիման վրա:

Օգտվողի ընդունման թեստավորում (user acceptance testing), որի ընթացքում պետք է փորձարկվեն տեղեկատվական համակարգի ամբողջական ֆունկցիոնալությունը:

6.3. Տեղակայում

ՏՀ-ի նախագծման և մշակման գործընթացում Ծառայություն մատուցող կազմակերպության կողմից պետք է առանձնացված լինեն երեք հիմնական միջավայրեր՝ ծրագրային ապահովման (development) և թեստավորման (staging), և իրական (production) որոնք պետք է տեղակայված լինեն ՀՀ ԱՍՀՆ-ի կողմից պատվիրակված կազմակերպությունում, և որոնցից յուրաքանչյուրին ըստ անհրաժեշտության՝ պետք է հնարավոր լինի տալ հասանելիություն:

ՏՀ-ի տեղակայումը շահագործման համար պետք է իրականացվի երկու հիմնական փուլով՝

- Փորձնական տեղակայում
- Պիլոտային տեղակայում:

6.4. Տվյալների միգրացիա

Այս նախագծի շրջանակում չի նախատեսվում իրականացնել տվյալների լայնամասշտաբ միգրացիա, քանի որ տվյալ համակարգի տրամաբանությունը ամբողջովին տարբերվում է գործող համակարգերի տրամաբանությունից: Փոխարենը ներկայումս գործող Հաշմանդամություն ունեցող անձանց «Փյունիկ» տեղեկատվական համակարգի տվյալների շտեմարանից յուրաքանչյուր շահառուի համար ըստ անհրաժեշտության կապահովվի առանձին տվյալների ստացում e-Disability համակարգում:

6.5. Վերապատրաստումներ

Սույն տեխնիկական բնութագրով նախատեսված աշխատանքների շրջանակներում Ծառայություններ մատուցող կազմակերպությունը պետք է իրականացնի համակարգից օգտվողների

վերապատրաստում, համակարգի պիլոտային ներնդումից և հանձնումից հետո՝ աշխատանքային միջավայրում:

6.6. Փաստաթղթավորման պահանջներ

Ծառայություններ մատուցող կազմակերպությունը ՏՀ ներդրման շրջանակներում պետք է մշակի և ՀՀ ԱՍՀՆ-ին տրամադրի հետևյալ փաստաթղթերը՝

- Տեխնոլոգիայի նկարագրությունն ապահովող համակարգային փաստաթղթեր,
- Գործառնական պահանջների փաստաթղթավորում, ներառյալ գործի կանոնները:

6.7. Ներդրման աջակցություն

Ծառայություն մատուցող կազմակերպությունը պարտավոր է ՀՀ ԱՍՀՆ-ում ՏՀ-ի ներդրման ստանդարտ միջավայր, և ուղեցույցներ ապահովել: Միջավայրը ներառում է DevOps-ի լավագույն փորձի հիման վրա շարունակական ինտեգրման/շարունակական ներդրման գործընթացների (continuous integration/continuous delivery pipelines) իրականացման ժամանակակից մշակումների ապահովում, որոնք կառանձնացնեն մշակման, փորձարկման և իրականացման միջավայրերը (development, staging, production):

6.8. Սպասարկում

Համակարգի պաշտոնական հանձնում-ընդունումից հետո Ծառայություններ մատուցող կազմակերպությունը կիրականացնի համակարգի շահագործման սպասարկում ՀՀ ԱՍՀՆ հետ կնքվող ամենամյա պայմանագրի շրջանակներում:

Համակարգի սպասարկման ընթացքում Ծառայություններ մատուցող կազմակերպությունը պետք է առաջնորդվի շահագործման ընթացքում ի հայտ եկած սխալների (errors) և վրիպակների (bugs) շտկման պայմաններով: Անհրաժեշտ է նաև սահմանել համակարգի թարմացումների տրամադրման, և տեղադրման ընթացակարգ, որը կհաստատվի ՀՀ ԱՍՀՆ-ի կողմից:

Ծրագրային ապահովման փաթեթի սխալները (errors) կարող են առաջ բերել տեղեկատվական համակարգի ոչ ճշգրիտ գործունեության և ներառեն հետևյալ հիմնական խմբերը՝

- մուտքագրված տվյալներն ամբողջովին չեն պահպանվում տվյալների շտեմարանում,
- տվյալների շտեմարանի հաշվարկման դաշտերը չեն ներկայացնում ճշգրիտ արժեքը՝ հաշվարկման բանաձևում առկա սխալների հետևանքով,
- գործարքներին համապատասխանող գործողությունները չեն իրականացվում մեկ գործարքի (transaction) շրջանակներում,
- հաշվետվությունները չեն ներկայացնում ակնկալվող արդյունքները,
- ծրագրային ապահովման փաթեթն առաջացնում է անլուծելի խնդիրների հաղորդագրություններ և ելք է կատարում առանց օգտվողի միջամտության,
- ծրագրային ապահովման փաթեթի պատասխանը ուշանում է, և այդ ուշացումը կապված չէ տվյալների շտեմարանի գործունեության հետ:

Համակարգչային ծրագրի վրիպակները (bugs) ներառում են ծրագրի այն բնութագրիչները, որոնք չեն առաջացնում տվյալների ամբողջականության, ստացվող հաշվետվությունների հաշվարկների խախտում:

7. Տեխնիկական պահանջներ

7.1. Սկզբունքներ, որոնք պետք է հաշվի առնել

Հիմնական սկզբունքներն ուղղված են ծրագրային ապահովման և ենթակառուցվածքի բաղադրիչների բոլոր շերտերին՝ նպատակ ունենալով ապահովել մշակված լուծումների մասշտաբայնություն, վերաօգտագործման հնարավորություն, փոխգործելիություն և մոդուլյարություն: Ելնելով վերոգրյալից՝ ստորև ներկայացված են դիտարկման ենթակա սկզբունքները՝

7.1.1. Ինտուիտիվ դիզայն և գործածելիություն

7.1.2. Կանխադրված/լռելյայն անվտանգ (Secure by design)

- Անվտանգություն
- Միջադեպի կառավարում (Incident management)
- Վթարային վերականգնում (Disaster recovery)

7.1.3. Տեխնիկական սպասարկելիություն (maintainability), մոդուլյարություն (modularity) և վերաօգտագործելիություն (reusability)

7.1.4. Փոխգործելիություն

7.1.5. Արդյունավետություն

7.1.6. Կոդի հենք (Codebase)

- Տարբերակի վերահսկում (Version control)
- Փաստաթղթավորում
- Ճյուղավորման ռազմավարություն (Branching strategy)
- Շարունակական ինտեգրման/շարունակական ներդրման գործընթացների իրականացում (Implementation of CI/CD pipelines)

7.1.1. Ինտուիտիվ դիզայն և գործածելիություն

Ընդհանուր պահանջներ: Ընդհանուր առմամբ, օգտվողի՝ դիզայնի հետ կապված փորձի ձևավորման գործընթացին պետք է նախորդի դիզայնի մտածողության մոտեցումը (design thinking approach), որը բաղկացած է հետևյալ հինգ փուլերից՝

1. Հասկանալ օգտվողին՝ ապրումակցել նրան
2. Սահմանել խնդիրը՝ բացահայտել օգտվողի կարիքները
3. Մտքեր հղանալ՝ դիզայնի համար գաղափարներ գեներացնել
4. Նախատիպեր ստեղծել՝ մտքերը որոշակի օրինակների վերածել
5. Փորձարկել՝ գնահատել դիզայնը:

Լավագույն հնարավոր արդյունքների հասնելու էական պայման է արագ նախատիպավորման և փորձարկման կարողությունների ապահովումը, որոնք պետք է հաստատվեն ՀՀ ԱՍՆ-ի կողմից: Ծառայություն մատուցող կազմակերպության համար խիստ կարևոր կլինի օգտվողների խմբերի տարբերակումը, անհատական մոտեցումների մշակումը, դիզայնի մտածողության՝ վերը նշված սկզբունքների կիրառումը և յուրաքանչյուր օգտվողի խմբի համար նախատիպերի տրամադրումը հաստատման համար:

7.1.1.1. Օգտվողի ինտերֆեյսի հետ կապված նվազագույն պահանջները: ՏՀ-ի ինտերֆեյսը պետք է այնպես նախագծված լինի, որ ինքնին բացատրելի լինի՝ առանց որևէ հատուկ ուսուցման: Նվազագույն պահանջները հետևյալն են՝

7.1.1.2. Գործածելիության ցուցանիշների համակարգ: Ծրագրային ապահովման գործածելիության ցուցանիշները պետք է սահմանվեն Ծառայություն մատուցող

կազմակերպության կողմից, չափվեն և փոփոխվեն ցանկացած ցածր ցուցանիշ բարձրացնելու համար:

- 7.1.1.3. **Կայունություն:** Օգտվողի ինտերֆեյսի դիզայնը պետք է նույնը լինի իր բոլոր բաղադրիչներում:
- 7.1.1.4. **Նավիգացիա:** Բովանդակությունը պետք է ցուցադրվի հստակ, միանշանակ ըմբռնելի, հեշտ ընթեռնելի եղանակով և պետք է ապահովի հեշտ նավիգացիա:
- 7.1.1.5. **Արձագանքող դիզայն:** Ինտերֆեյսը պետք է արձագանքող լինի թե համակարգչային, թե բջջային հարթակներում հնարավորինս լավ փորձ ապահովելու համար: Ինտերֆեյսը պետք է հեշտությամբ ընդունի էկրանի տարբեր ստանդարտ չափսերը և անթերի աշխատի առավել օգտագործվող վեբ դիտարկիչների հետ, ներառյալ, բայց չսահմանափակվելով Google Chrome-ը, Mozilla Firefox-ը(բոլոր տարբերակները սկսած առնվազն 2018 թվականից կամ այդ ամսաթվից ավելի ուշ թողարկված դիտարկիչների դեպքում):
- 7.1.1.6. **Տառատեսակներ:** Տառատեսակները պետք է համապատասխանեն 8 բիթանոց Unicode Transformation Format (UTF-8) կոդավորմանը: Տառատեսակի չափը պետք է ապահովի տեքստի ընկալման հարմարավետությունը թույլատրելի նվազագույն լուծմամբ: Սա անհրաժեշտ է նաև լեզուների և տառատեսակների մուտքի համար:
- 7.1.1.7. **Տեղեկատվության ձևաչափ:** Ամսաթվերի ձևաչափեր, անուններ, օրացույցներ և նմանատիպ հիմնական տեղեկատվությունը պետք է համապատասխանի այլ պետական տեղեկատվական համակարգերի կողմից ներկայումս կիրառվող չափանիշներին (օր. e-citizen.am, Կառավարության փոխգործելիության հարթակ (ԿՓՀ), բնակչության պետական ռեգիստր, իրավաբանական անձնանց պետական ռեգիստր և այլն):
- 7.1.1.8. **Չափման միավորներ:** Կօգտագործվեն մետրային համակարգի չափման միավորներ:
- 7.1.1.9. Frontend-ը (արտաքին ինտերֆեյսը) օգտվողի՝ համակարգի հետ փոխազդեցության միջերեսն է: Համակարգը պետք է ապահովի արձագանքող վեբ ինտերֆեյս (տարբեր, լայնորեն օգտագործվող պլանշետների և հեռախոսների համար) և բջջային հավելված՝ վերջնական օգտվողների համար:
- 7.1.1.10. Համակարգը պետք է վեբի վրա հիմնված հավելված լինի, որը պետք է աշխատի ինտերնետի և կառավարության լրկալ ցանցի միջոցով ԱՍՀՆ-ի տարածքում և օգտագործի ինտերնետ (վեբի վրա հիմնված) ԱՍՀՆ-ից դուրս:
- 7.1.1.11. Համակարգը պետք է ապահովի օգտվողի համար հարմար ինտերֆեյս, ինչպես նաև հեշտ նավարկվող և արագ բեռնվող լինի::
- 7.1.1.12. Համակարգը պետք է ներառի ֆորմալ և տրամաբանական սխալի ստուգումներ և վավերացումներ տվյալների ամբողջականությունն ու որակը ապահովելու համար:
- 7.1.1.13. Այն պետք է ունենա նաև հիշեցումներ և ահազանգեր ուղարկելու ներկառուցված հնարավորություն:

7.1.2. Կանխադրված/լռեյայն անվտանգ (Secure by design)

Ընդհանուր պահանջներ: Ծրագրային ապահովման հավելվածով տվյալների և օգտվողների անվտանգությունն ու գաղտնիությունը պետք է առաջնահերթություն համարվի և ապահովվի

անվտանգության համապատասխան բոլոր մարտավարությունների և օրինաչափությունների կիրառումը:

Անվտանգության վերահսկողության հիմքում պետք է լինի տեղեկատվական անվտանգության եռյակը՝ գաղտնիությունը (confidentiality), անվտանգությունը (security) և հասանելիությունը (availability), ինչպես նաև պաշտպանություն պահանջող ակտիվների արժեքի հստակ ըմբռնումը:

Բոլոր ծածկագրերը պետք է վիրուսներից, չարամիտ ծրագրերից և սողանցքներից զերծ լինեն: Կողը չպետք է պարունակի հետևող պիքսելներ կամ որևէ հետևման տեխնոլոգիա, որը հատուկ փաստաթղթավորված չէ: Պետք է կիրառվի անվտանգ ծածկագրման պրակտիկա՝ ներառյալ, բայց չսահմանափակվելով՝

- Մուտքային արժեքների վավերացում,
- Հնարավորինս պարզ դիզայն,
- Թույլտվությունների (սպիտակ ցուցակի) վրա հիմնված մուտքի վերաբերյալ որոշումների կայացում և հավատարմություն նվազագույն արտոնությունների (least privilege) սկզբունքին,
- Տվյալների մաքրում,
- Կողավորման ապահով չափանիշների ընդունում,
- Խորը պաշտպանության կիրառում՝ բազմաշերտ պաշտպանության մեխանիզմների ներդրմամբ,
- Որակի ապահովման արդյունավետ մեխանիզմների ընդունում
- Ժամանակի կենտրոնացված սինխրոնիզացիա (centralized time synchronization source) բոլոր միկրոսերվիսների, տվյալների աղբյուրների և տեղեկամատյանների համար:

7.1.3. Մասշտաբայնություն, սպասարկելիություն, մոդուլյարություն և բազմագործածելիություն

Ընդհանուր սպասարկելիությունը պետք է ապահովվի՝ հաշվի առնելով հետևյալ հասկացությունները՝ մոդուլյարությունը, հասկանալիությունը, փոփոխելիությունը, փորձելիությունը, վերաօգտագործելիությունը: Այստեղ հիմնական պահանջն է հետևել համակարգերի կառուցվածքի և նախագծման լավագույն փորձին, որը թույլ կտա ստանալ ֆունկցիոնալ և բարձր կատարողականով մասշտաբայնություն՝ նվազագույն ջանքերով մշակված հավելվածի վրա ավելացնելով ապագա կառուցվածքային տարրեր (մոդուլներ) և առանց ազդելու համակարգի ընդհանուր կառուցվածքի և արտադրողականության վրա:

7.1.4. Ինքնզրում և փոխգործելիություն

Նպատակ ունենալով օգտագործել տարբեր պետական տվյալների շտեմարաններում արդեն պահված տվյալների ողջ ներուժը՝ ՏՀ-ի համար կենսական նշանակություն ունի առկա ներքին ռեզիստրներին, ՀՀ Կառավարության փոխգործելիության հարթակին (ԿՓՀ) և անհրաժեշտության դեպքում այլ արտաքին շտեմարաններին միացված լինելը, որոնք ներկայումս ԿՓՀ-ի մի մաս չեն: ՏՀ-ի կառուցվածքը պետք է նախագծված լինի այնպես, որ հնարավոր լինի նվազագույն ջանքեր գործադրել այլ հարթակների հետ ինտեգրման համար (պահանջվող ինտեգրացիաների վերաբերյալ ավելի մանրամասն տեղեկություններ ներկայացված են 7.8 բաժնում):

7.1.5. Արդյունավետություն

Համակարգը պետք է ապահովի հաշվողական ռեսուրսների (հիշողություն, քեշ, պրոցեսոր, սկավառակի տարողունակություն) և ցանցային միացումների արդյունավետ օգտագործում՝ ամպային ձևաչափում կամ ֆիզիկական տարածքում: Այս առումով հաշվի են առնվում նաև տվյալների հասանելիության արդյունավետությունը, տվյալների կառավարումը և օգտագործված տվյալների շտեմարանի կառավարման համակարգի ծածկագրման լավագույն փորձին համապատասխանելը:

7.1.6. Կոդի հենք (Codbase)

Տարբերակների կառավարում (version control): ծրագրակազմի մշակման ընթացքում ծրագրային կոդի փոփոխություններին հետևելու համար պահանջվում է օգտագործել տարբերակների կառավարման լավ հայտնի համակարգ, ինչպիսին է Git-ը:

Ճյուղավորման ռազմավարություն (Branching strategy)

Ճյուղավորման ռազմավարությունը պետք է ընտրվի այնպես, որ ապահովվի ներքին/արտաքին շահագրգիռ կողմերի միջև հեշտ համագործակցություն և հետևյալը՝

- Հրապարակման ենթակա կոդի առկայություն՝ անկախ մշակման ընթացքում գտնվող ֆունկցիոնալությունից և թույլ տալով արագ թողարկումներ և նախատիպերի պատրաստում:
- Այն պետք է հնարավորություն տա անհրաժեշտության դեպքում անցնել ավելի հին թողարկված տարբերակի (օրինակ՝ վերջին թողարկված տարբերակում կրիտիկական վրիպակի հայտնաբերման դեպքում):
- Այն պետք է ապահովի կոդերը ժամանակին և պատշաճ կերպով վերանայելու հնարավորություն:

Շարունակական ինտեգրման/շարունակական ներդրման գործընթացներ (CI/CD)

Շարունակական ինտեգրման/շարունակական ներդրման գործընթացները պետք է օգտագործվեն ծրագրային ապահովման ներդրման գործընթացն ավտոմատացնելու, ձեռքով սխալները նվազագույնի հասցնելու, մշակման հետադարձ ստանդարտ օղակներ և արտադրանքի արագ կրկնություններ ապահովելու համար:

7.1.7. Արդիականության պահպանում

Հետևյալ մոտեցումները կդիտարկվեն ընդհանուր համակարգի արդիականության պահպանման և դրա կյանքը երկարացնելու նպատակով՝

- Միայն քաջածանոթ, ոլորտում ընդունված բաղադրիչներ, հարթակներ, շրջանակներ և ծրագրավորման գործիքների կիրառում:
- Արտաքին կախվածությունների վերացում և մատակարարի ագնոստիկ (supplier agnostic) մոտեցման պահպանում:
- Աջակցություն և սպասարկում: Աջակցության շրջանակ պետք է մշակվի համակարգի պատշաճ և անվտանգ սպասարկում և կատարելագործում ապահովելու համար:

7.2. ՏՀ հիմնական մոդուլները

E-Disability տեղեկատվական համակարգի հիմնական մոդուլներն են՝

1. API-ի մշակում/ծրագրավորում
2. Տվյալների հավաքագրման նախատիպերի ստեղծում

3. Վինետ մասնագետների և բժշկական փորձագետների բանկ ենթահամակարգի կառավարման մոդուլ
4. Ծառայությունների անհատական ծրագրի ենթահամակարգի բազային մոդուլ
5. Միգրացիա

7.3. ՏՀ օգտվողները

ՏՀ-ում պետք է առանձնացված լինեն հետևյալ օգտվողների տեսակները՝

1. **ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության համապատասխան ստորաբաժանումները** – համակարգում առկա բոլոր գործերի, հավաքագրված տվյալների դիտման, վերլուծություններ կատարելու, հաշվետվություններ արտածելու իրավասություն
2. **Միասնական սոցիալական ծառայության տարածքային մարմինների համապատասխան աշխատողները (գործ վարողը)** - տվյալների մուտքագրման, համակարգում առկա իր կողմից մուտքագրված գործերի, հավաքագրված տվյալների դիտման, վերլուծություններ կատարելու, հաշվետվություններ արտածելու իրավասություն
3. **Մասնագետների ռեեստրում գրանցվողները** – իր տվյալների մասով մուտքագրման, խմբագրման, դիտման իրավասություն
4. **Գնահատող մասնագետների ռեեստրում ընդգրկված մասնագետները** - տվյալների մուտքագրման, համակարգում առկա իր կողմից մուտքագրված գործերի, հավաքագրված տվյալների դիտման իրավասություն

Բացի վերը նշված օգտվողներից ՏՀ-ի ինտերֆեյսը պետք է հնարավորություն տա ցանկացած պահի ստեղծել նոր օգտվողի տեսակ՝ կցելով նրան ցանկացած իրավասություն:

7.4. Ծրագրային ապահովման պահանջների մասնագրեր

Ծրագրային ապահովման պահանջների մասնագրերը, որոնք հանդիսանում են ծրագրակազմի ֆունկցիոնալության մանրամասները և դրա կատարման ակնկալիքները նկարագրող փաստաթղթերը, կմշակվեն Ծառայություն մատուցող կազմակերպության կողմից և կներառեն գործառնության բոլոր դեպքերը, որոնք անհրաժեշտ են սույն փաստաթղթում սահմանված գործառնական պահանջները իրականացնելու համար:

Մասնագրերը կստուգվեն և կհաստատվեն ՀՀ ԱՍՀՆ-ի կողմից (հավելյալ մանրամասների համար տես գլուխ 12):

Մասնագրերը առնվազն պետք է պարունակեն հետևյալ տեղեկությունները՝

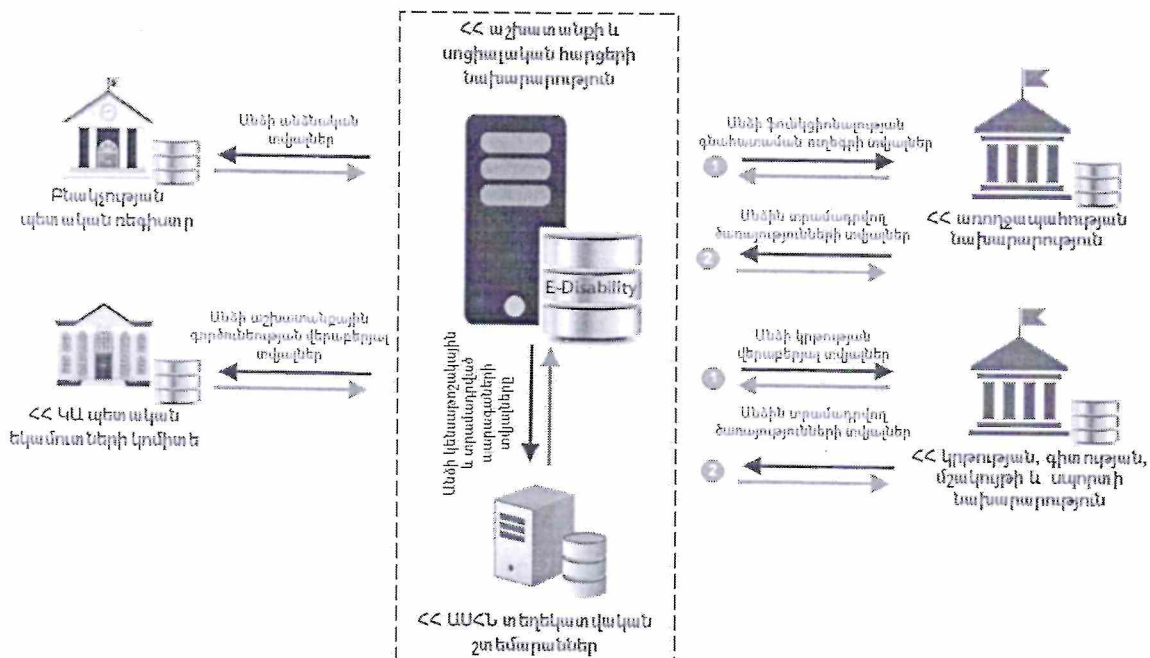
- Փաստաթղթերի էլեկտրոնային տարբերակների վերաձում,
- Հղումներ նախագծման այլ փաստաթղթերի (օր.՝ համակարգի փոխազդեցության դիագրամներ, կառուցվածքի նախագծում և այլն),
- Համակարգի գործառնային մանրամասն նկարագրություն, ներառյալ՝ օգտագործման դեպքերը,
- Օգտվողի դասեր և բնութագրեր,
- Աշխատանքային միջավայր,
- Նախագծման և իրականացման սահմանափակումներ,
- Օգտվողի փաստաթղթավորում,
- Ենթադրություններ և կախվածություններ,
- Արտաքին ինտերֆեյսի պահանջներ:

Մասնագրերում սահմանված գործածման դեպքերի յուրաքանչյուր սցենար պետք է առնվազն ներառի հետևյալը՝

- Հիմնական դերակատար - Այն շահագրգիռ կողմը, որը փոխգործակցում է համակարգի հետ իր գործառույթներից մեկը կատարելու համար,
- Շահագրգիռ կողմեր և շահեր - Շահագրգիռ կողմերը նրանք են, ովքեր կկրեն համակարգի հետ հիմնական դերակատարի փոխգործակցության ազդեցությունը,
- Նախապայմաններ- Պայմաններ են, որոնք արդեն պետք է բավարարված լինեն հիմնական դերակատարի համար՝ հնարավորություն ընձեռելով նրան փոխգործակցել համակարգի հետ և կատարել օգտագործման դեպքում սահմանված անհրաժեշտ գործողությունները,
- Հետպայման- Սա այն հնարավոր վիճակների ցանկն է, որոնցում համակարգը կարող է հայտնվել դեպքի գործարկումից հետո,
- Հիմնական սցենար- Օգտվողի և համակարգի փոխգործակցությունների քայլ առ քայլ նկարագրություն, ներառյալ յուրաքանչյուր քայլի մուտքերն ու ելքերը և համակարգի վիճակը,
- Ծրագրային ընդլայնումներ- Բոլոր հնարավոր բացառությունների (exceptions) մշակում, որոնք կարող են տեղի ունենալ տվյալ օգտագործման դեպքի փոխգործակցության ընթացքում,
- Հաջողության չափանիշներ- Այն պայմանները, որոնց հիման վրա օգտագործման դեպքը կհամարվի հաջողությամբ իրականացված:

7.5. Բիզնես և գործառույթային պահանջները

E-Disability տեղեկատվական համակարգում տվյալները հավաքագրվում և ձևավորվում են, ինչպես գնահատվող անձի կողմից տրամադրելու և համակարգի միջոցով ինքնաշխատ հաշվարկներ կատարելու, այնպես էլ ներքին և արտաքին տեղեկատվական համակարգերի հետ տվյալների փոխանակման միջոցով: Տեղեկատվության հոսքերն համակարգում պատկերված են ստորև բերված գծապատկերում, որի մանրամասները ներկայացվում են համակարգի գործընթացների նկարագրություններում:

Գծապատկեր 1. E-Disability համակարգում տեղեկատվության հոսքերը

Տեղեկատվական համակարգի հիմնական գործընթացները

Գործընթաց 1. Դիմում և անձի էլեկտրոնային գործի կազմում

Դիմում և էլեկտրոնային գործի կազմում գործընթացի նպատակն է՝

- համակարգ ներբեռնել դիմումատուի ներկայացրած դիմումը, փաստաթղթերը և ինքնագնահատման հարցաշարը.
- Կազմել անձի ֆունկցիոնալության գնահատման էլեկտրոնային գործը.
- Կատարել փոփոխություններ/լրացումներ օրենքով սահմանված կարգով, անձի ֆունկցիոնալության գնահատման էլեկտրոնային գործում և վարել էլեկտրոնային գործը:

Գործընթացի քարտեզի նկարագրությունը

Անձը/ներկայացուցիչը ֆունկցիոնալության գնահատման ուղեգրվելու նպատակով դիմում է համապատասխան բժշկական հաստատություն՝ Ֆունկցիոնալության գնահատման ուղեգիրը համապատասխան բժշկական օգնություն կամ սպասարկում իրականացնող բժշկական կազմակերպության կողմից ձևավորվում է առողջապահության նախարարության էլեկտրոնային համակարգում:

Անձի ֆունկցիոնալության գնահատման դիմումը և օրենքով պահանջվող այլ փաստաթղթերը կարող են ներկայացվել

- առձեռն՝ դիմողի բնակության վայրի ՄՄԾ տարածքային կենտրոն այցելելու միջոցով՝ ըստ հաշվառման կամ փաստացի բնակության վայրի,
- փոստային կապի միջոցով,
- առցանց՝ էլեկտրոնային եղանակով:

Գործընթաց 2. Վիճակի մշակում

Վիճակի մշակում գործընթացի նպատակն է՝

- Ավտոմատ, պատահականության սկզբունքով մասնագետների ռեեստրից ընտրել վիճակ մշակող մասնագետին.
- Ապահովել համապատասխան մասնագետի կողմից էլեկտրոնային վիճակի մշակման գործընթացը.
- Անձի էլեկտրոնային գործում ունենալ էլեկտրոնային լրացված վիճակը՝ գնահատման հանձնաժողովի մասնագետների ընտրությունը ապահովելու և անձի ֆունկցիոնալությունը գնահատելու համար:

Գործընթաց 3. Անձի ֆունկցիոնալության գնահատում

Անձի ֆունկցիոնալության գնահատում գործընթացի նպատակն է՝

- Ավտոմատ, պատահականության սկզբունքով մասնագետների ռեեստրից ընտրել անձի ֆունկցիոնալությունը գնահատող հանձնաժողովի անդամներին և կազմակերպել գնահատման գործընթացը,
- Գնահատել անձի ֆունկցիոնալության սահմանափակման աստիճանը և կազմել ծառայությունների անհատական ծրագիրը, ծառայություն մատուցողների ցանկը, և ուղղորդել անձի ծառայության կարիքը ծառայություն մատուցողներին՝ անձի որոշմանը թողնելով, թե որ ծառայություն մատուցողից վերջինս կցանկանա ստանալ իր ծառայությունը,

- Անձին տրամադրել գնահատման որոշումը, ծառայությունների անհատական ծրագիրը, պահպանել հետադարձ կապ և շարունակել անձի էլեկտրոնային գործի վարումը:

ՄՄԾ փաստաթղթավարը՝

- Ստանում է անձի կամ ներկայացուցչի դիմումը: Դիմումը, ինքնագնահատման թերթիկը մուտքագրում, իսկ ներկայացված այլ փաստաթղթերը անհրաժեշտության դեպքում կցում է էլեկտրոնային համակարգում:
- Դիմումը և կից փաստաթղթերն առձեռն ներկայացվելու դեպքում ստուգում է ներկայացված փաստաթղթերը, սկանավորում դրանք և ներբեռնում էլեկտրոնային հարթակ:., ապա ներբեռնվում է ինքնագնահատման հարցաշարը՝ դիմումատուի/ներկայացուցչի հետ համատեղ: Այնուհետև համակարգը գեներացնում է փաստաթղթերի ներբեռնման ծածկագիր-համարը, որը ուղարկվում/տրվում է դիմումատուին:
- Դիմումը և կից փաստաթղթերը փոստով ներկայացվելու դեպքում ստուգում է ներկայացված փաստաթղթերը, սկանավորում դրանք և ներբեռնում էլեկտրոնային հարթակ, ապա ներբեռնվում է ինքնագնահատման հարցաշարը: Այնուհետև համակարգը գեներացնում է փաստաթղթերի ներբեռնման ծածկագիր-համարը, որը ուղարկվում/տրվում է դիմումատուին: Եթե ուղարկված փաստաթղթերի մեջ բացակայում է ինքնագնահատման հարցաշարը, ապա այն էլեկտրոնային փոստով կամ փոստով ուղարկվում է դիմումատուին, որից հետո դիմումատուն պետք է այն լրացնի և ներկայացնի ՄՄԾ: Մինչև 16 տարեկանը ներառյալ տարիքի երեխաների ինքնագնահատման հարցաշարը լրացնում և ներկայացնում է ծնողը/ներկայացուցիչը: Ստանալուց հետո փաստաթղթավարն այն ներբեռնում է էլեկտրոնային հարթակ:
- Անձը հաստատող փաստաթղթի հիման վրա նույնականացնում է դիմումատուին:
- e-health, EMIS, Հարկատու 3 տեղակատվական համակարգերից, սոցիալական ապահովության տեղեկատվական շտեմարանից ներբեռնում է անհրաժեշտ տեղեկատվությունը, ամբողջականացնում է դիմողի էլեկտրոնային գործը և շարունակում է վարել անձի էլեկտրոնային գործը:
- Անձի էլեկտրոնային գործում առկա բժշկական հաստատության կողմից ներկայացված ուղեգրի համաձայն, տեղեկատվական համակարգի մասնագետների ռեեստրի վիճակ մշակողների բաժնում մուտքագրում է անձի հիմնական ախտորոշումն, ըստ ՀՄԴ 10 ծածկագրի և էլեկտրոնային գործի համարը:
- Տեղեկատվական համակարգը ինքնաշխատ, հաջորդականության սկզբունքով (այսինքն ստացած գործերը ըստ հերթականության ուղարկվում են վիճակ մշակողներին), ըստ ՀՄԴ 10-ի ընտրում է վիճակ մշակող մասնագետին, անկախ տարածքային բաժանումից և ինքնաշխատ դիմողի գործը կցում է վիճակ մշակող մասնագետին:

Վիճակ մշակող մասնագետը՝

- Ստանում է ծանուցում նոր գործի առկայության վերաբերյալ էլ. փոստի հասցեով և տեղեկատվական համակարգում:

- Նոր գործն ստանալուց հետո 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում մուտք է գործում Վինետ մոդուլ, ներբեռնում է էլեկտրոնային վինետը, ուսումնասիրում է դիմողի էլեկտրոնային գործում ներառված ամբողջ տեղեկատվությունը, բժշկական փաստաթղթերը, մշակում է վինետը առցանց, էլեկտրոնային.
- Ընտրում է անձի ֆունկցիոնալության գնահատման արձանագրության տեսակը,
- լրացնում է վճռորոշ ՖՄԴ ծածկագրերը, օգտվելով համակարգում առկա ծածկագրերի գնահատման ուղեցույցերից.
- լրացուցիչ փաստաթղթերի ցանկը.
- գնահատող մասնագետների մասնագիտացումը – ինչ մասնագետներից պետք է կազմված լինի հանձնաժողովը, մասնագետների թիվը (3-5 հոգի).
- ստուգում է լրացված վինետը և սեղմում է հաստատում հրահանգը:
- Տեղեկատվական համակարգն ավտոմատ դնում է հաստատման ամսաթիվը, վինետ մշակող մասնագետի անուն, ազգանուն, հայրանունը և կցում է վինետն անձի էլեկտրոնային գործին:

ՄՄԾ համապատասխան ստորաբաժանումը՝

- Համակարգում ավտոմատ ստանում է ծանուցում, որ վինետը մշակված է և սկսում է նախապատրաստել անձի ֆունկցիոնալության գնահատումը:

ՄՄԾ համապատասխան ստորաբաժանումը (ՄՄԾ փորձաքննական բաժինը)՝

- Վինետն ստանալուց հետո ուսումնասիրում է վինետը և նշանակում է անձի ֆունկցիոնալության գնահատման ամսաթիվը և ժամը
- Մասնագետների ռեեստրում որոնման նպատակով մուտքագրում է վինետում նշված մասնագետների մասնագիտացումները, գնահատման ամսաթիվը, ժամը, վայրը և անձի էլեկտրոնային գործի համարը

Տեղեկատվական համակարգը պատահականության սկզբունքով, ինքնաշխատ ընտրում է նշված մասնագիտացումով մասնագետներին (ըստ ՀՄԴ կողերի), կցում է նրանց գնահատվող անձի էլեկտրոնային գործը, առանց անձի անձնական տվյալների և ավտոմատ ծանուցում է գնահատման ամսաթիվը, ժամը և վայրը:

Ֆունկցիոնալ գնահատում

Դիմողը ներկայանում է գնահատման, եթե կարող է տեղաշարժվել:

Եթե դիմողը, ելնելով իր առողջական վիճակից, չի կարող ներկայանալ գնահատման վայր և այդ մասին նշած է դիմումում և բժշկական փաստաթղթերում, ապա գնահատող հանձնաժողովը ֆունկցիոնալության գնահատումն իրականացնում է գնահատվող անձի գտնվելու վայր այց կատարելով (հիվանդանոց, տուն և այլն):

Գնահատման գործընթացը

Հանձնաժողովի անդամներն ուսումնասիրում են անձի էլեկտրոնային գործը՝ ինքնագնահատման թերթիկը, բժշկական փաստաթղթերը, հետազոտությունների արդյունքները և վինետը: Կատարում են ֆունկցիոնալության գնահատում:

:

Հանձնաժողովի անդամները էլեկտրոնային անձի ֆունկցիոնալության գնահատման լրացված վինետի հիման վար ավտոմատ ձևավորված արձանագրության մեջ համաձայնության գալով, մուտքագրում են ծածկագրերի որակիչները, օգտվելով համակարգում առկա ծածկագրերի գնահատման համապատասխան ուղեցույցերից:

Անձի ֆունկցիոնալության սահմանափակման աստիճանը հաշվարկվում է ինքնաշխատ՝ E-Disability տեղեկատվական համակարգի կողմից՝ գնահատման ալգորիթմի միջոցով, երբ գնահատող հանձնաժողովի անդամները մուտքագրում են որակիչները: Ըստ տարիքային խմբերի և հաշմանդամության կամ քրոնիկ հիվանդության տեսակի, արձանագրություններում առանձնացված են վճռորոշ ծածկագրեր, որոնց համար գնահատված որակիչները հիմք են հանդիսանում անձի ֆունկցիոնալության սահմանափակման աստիճանի որոշման համար:

Համակարգն ավտոմատ դուրս է բերում այն վճռորոշ ծածկագրերը, որոնք սահմանված են տվյալ հաշմանդամության տեսակի կամ քրոնիկ հիվանդության համար՝ հաշվի առնելով տարիքային խմբերը: Ալգորիթմի բանաձևում ներառվում են միայն մարմնի կառուցվածքի և օրգանիզմի ֆունկցիաների b/s ծածկագրերը և մասնակցության ու գործունեության d ծածկագրերը: Միջավայրային գործոնների e ծածկագրերն ալգորիթմի բանաձևի մեջ չեն ներառվում:

Անձի ֆունկցիոնալության սահմանափակման աստիճանը հաշվարկվում է ինքնաշխատ՝ E-Disability տեղեկատվական համակարգի կողմից՝ գնահատման ալգորիթմի միջոցով, երբ գնահատող հանձնաժողովի անդամները մուտքագրում են որակիչները: Ըստ տարիքային խմբերի և հաշմանդամության կամ քրոնիկ հիվանդության տեսակի, արձանագրություններում առանձնացված են վճռորոշ ծածկագրեր, որոնց համար գնահատված որակիչները հիմք են հանդիսանում անձի ֆունկցիոնալության սահմանափակման աստիճանի որոշման համար:

Համակարգն ավտոմատ դուրս է բերում այն վճռորոշ ծածկագրերը, որոնք սահմանված են տվյալ հաշմանդամության տեսակի կամ քրոնիկ հիվանդության համար՝ հաշվի առնելով տարիքային խմբերը: Ալգորիթմի բանաձևում ներառվում են միայն մարմնի կառուցվածքի և օրգանիզմի ֆունկցիաների s/b ծածկագրերը և մասնակցության ու գործունեության d ծածկագրերը: Միջավայրային գործոնների e ծածկագրերն ալգորիթմի բանաձևի մեջ չեն ներառվում:

Առաջարկվող ալգորիթմով հաշմանդամություն ունեցող անձի ֆունկցիոնալության սահմանափակման աստիճանը որոշելու համար առանձնացված են հետևյալ թվով վճռորոշ ծածկագրերը, ըստ գնահատման ֆոկուս արձանագրությունների.

Արձանագրություն Վճռորոշ b, s և d ծածկագրերի ընդհանուր թիվը Առավելագույն որակիչը

Առավելագույն միավորը				
Հենաշարժական	25	×4	100	
Տեսողության	15	×4	60	
Լսողական/խոսքի, ձայնի	15	×4	60	
Մտավոր/հոգեկան	25	×4	100	
Քրոնիկ հիվանդություններ				
- Սրտանոթային	20	×4	80	
- Հեմատոլոգիական	15	×4	60	
- Իմունոլոգիական	15	×4	60	
- Միզա-սեռային համակարգի	15	×4	60	
- Նյութափոխանակություն, էնդոկրին	15	×4	60	

Վճռորոշ ծածկագրերի որակիչների հանրագումարը բաժանվում է առավելագույն միավորի վրա և ստացված արդյունքը՝ հարաբերակցությունը ցույց է տալիս միավորը 0-1 միջակայքում: (Ընդհանուր միավոր)/(Առավելագույն միավոր) = Հարաբերական միավոր (0-1)

Հաշվարկի արդյունքում համակարգը գեներացնում է գնահատման որոշումը՝ գնահատված ծածկագրերով, որակիչներով և անձի ֆունկցիոնալության սահմանափակման աստիճանով (**Հավելված 2**):

Սոցիալական աշխատողը տպում է գնահատող հանձնաժողովի որոշումը, որը ներառում է անձի ֆունկցիոնալության սահմանափակման աստիճանը՝ ծածկագրերով և որակիչներով, տրամադրում է անձին առձեռն, ուղարկում է փոստով կամ առցանց:

Անձի ֆունկցիոնալության գնահատման և հաշմանդամություն ունեցող անձ (երեխա) ճանաչելու շեմերը

Եթե անձի ֆունկցիոնալության սահմանափակման աստիճանը ցածր է 0.04 միավորից կամ 4%-ից, ապա անձը չի ճանաչվում հաշմանդամություն ունեցող, քանի որ նա չունի ֆունկցիոնալության որևէ սահմանափակում կամ խնդիր իր առօրյա կյանքում:

Եթե անձի ֆունկցիոնալության սահմանափակման աստիճանը 0.05-0.24 միջակայքում է կամ 5-24%, ապա անձը ճանաչվում է որպես հաշմանդամություն ունեցող, սահմանվում է ֆունկցիոնալության թեթև աստիճանի սահմանափակում, նրա համար մշակվում է ծառայությունների անհատական ծրագիր և ըստ կարիքի երաշխավորվում են ծառայություններ:

Եթե անձի ֆունկցիոնալության սահմանափակման աստիճանը 0.25-0.50 միջակայքում է է կամ 25-50%, ապա անձը ճանաչվում է որպես հաշմանդամություն ունեցող, սահմանվում է ֆունկցիոնալության միջին աստիճանի սահմանափակում, նրա համար մշակվում է ծառայությունների անհատական ծրագիր, և ըստ կարիքի երաշխավորվում են ծառայություններ, ինչպես նաև ֆինանսական աջակցություն:

Եթե անձի ֆունկցիոնալության սահմանափակման աստիճանը 0.51-0.75 միջակայքում է 51-75%, ապա անձը ճանաչվում է որպես հաշմանդամություն ունեցող անձ, սահմանվում է ֆունկցիոնալության ծանր աստիճանի սահմանափակում, նրա համար մշակվում է ծառայությունների անհատական ծրագիր և ըստ կարիքի երաշխավորվում են ծառայություններ, ինչպես նաև ֆինանսական աջակցություն:

Եթե անձի ֆունկցիոնալության սահմանափակման աստիճանը 0.76-100 միջակայքում է կամ 76-100%, ապա անձը ճանաչվում է որպես հաշմանդամություն ունեցող անձ, սահմանվում է ֆունկցիոնալության խորը աստիճանի սահմանափակում, նրա համար մշակվում է ծառայությունների անհատական ծրագիր և և ըստ կարիքի երաշխավորվում են ծառայություններ, ինչպես նաև ֆինանսական աջակցություն:

1.1 Օգտվողների կառավարման համակարգի կառուցվածքը

e-disability համակարգում օգտվողներ գրանցելու և նրանց դերեր տրամադրելու ֆունկցիոնալությունը ապահովելու համար անհրաժեշտ է ունենալ Օգտվողների կառավարման ճկուն համակարգ: Օգտվողների կառավարման համակարգով պետք է հնարավոր լինի

1. Գրանցել օգտվողներ
2. Տրամադրել լիազորություններ
3. Կառավարել օգտվողների կարգավիճակը
4. Կառավարել օգտվողներին տրամադրած դերերի կարգավիճակը

Օգտվողների կառավարման համակարգը պետք է բաժանված լինի երկու ենթահամակարգի (Անվանումները պայմանական են)

1. **ՄՄԾ աշխատակիցներ**
2. **Վիճետ**

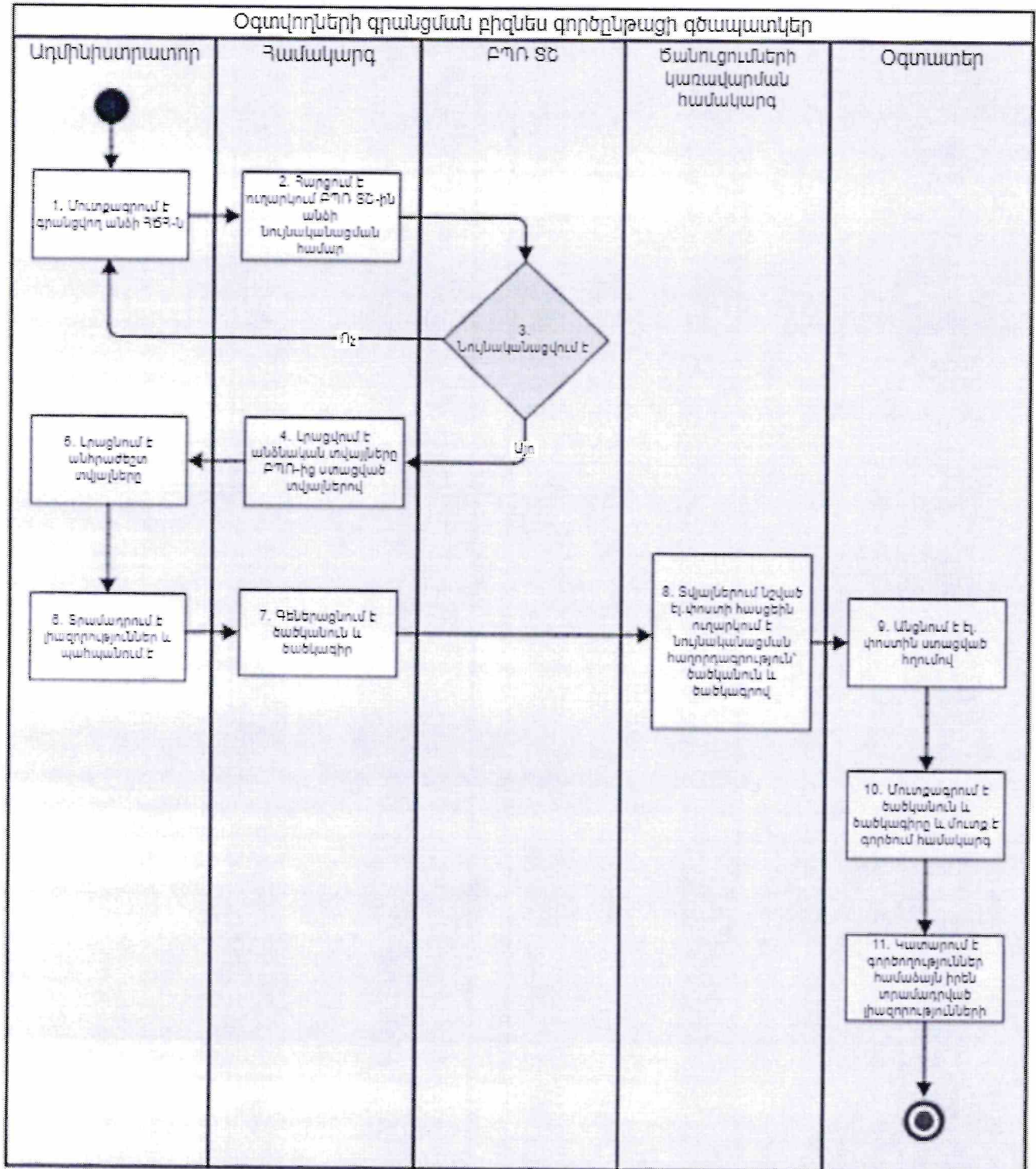
ՄՄԾ աշխատակիցներ ենթաբաժնում պետք է հնարավոր լինի գրանցել այն օգտվողներին, ովքեր պետք է հանդես գան, որպես ՄՄԾ աշխատակից և կարողանան գործողություններ կատարել որպես օպերատոր

Վիճետ ենթաբաժնում պետք է հնարավոր լինի գրանցել ընտրված մասնագետ/փորձագետներին, ովքեր պետք է կարողանան գործողություններ կատարել որպես վիճետ լրացնող մասնագետ կամ փորձագետ:

Երկու ենթաբաժինների համար պետք է նախատեսել հետևյալ ինտերֆեյսերը

1. **Գլխավոր էջի ինտերֆեյս**, որտեղ պետք է ցուցադրվեն յուրաքանչյուր ենթաբաժնում գրանցված օգտվողների տվյալները
2. **Գրանցման էջի ինտերֆեյս**, որտեղ պետք է ցուցադրվեն գրանցման համար անհրաժեշտ դաշտերը և հրահանգները
3. **Խմբագրման էջի ինտերֆեյս**, որտեղ պետք է ցուցադրվեն գրանցված օգտվողի տվյալները նույնությամբ ինչ ցուցադրվում է Գրանցման ինտերֆեյսում՝ որոշ դաշտերի խմբագրման հնարավորությամբ

1.2 Գործընթացների նկարագրություն

2. Դերերի կառավարում

2.1 Դերեր

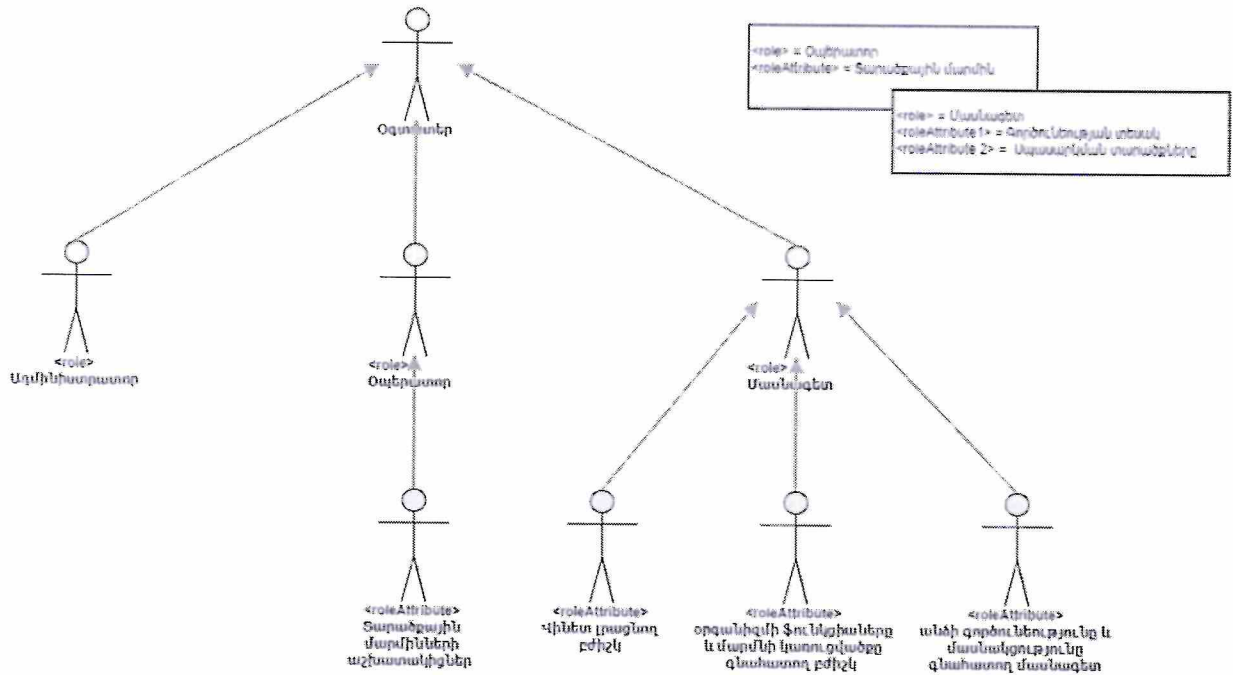
e-disability համակարգի համար պետք է առանձնացված լինեն հետևյալ հիմնական դերերը

1. Ազմինիստրատոր
2. Օպերատոր

3. Մասնագետ

- a. Վիճետ լրացնող բժիշկ
- b. օրգանիզմի ֆունկցիաները և մարմնի կառուցվածքը գնահատող բժիշկ
- c. անձի գործունեությունը և մասնակցությունը գնահատող մասնագետ

Համակարգում գրանցված օգտատերերի դերերի գծապատկերը ներկայացված է ստորև.

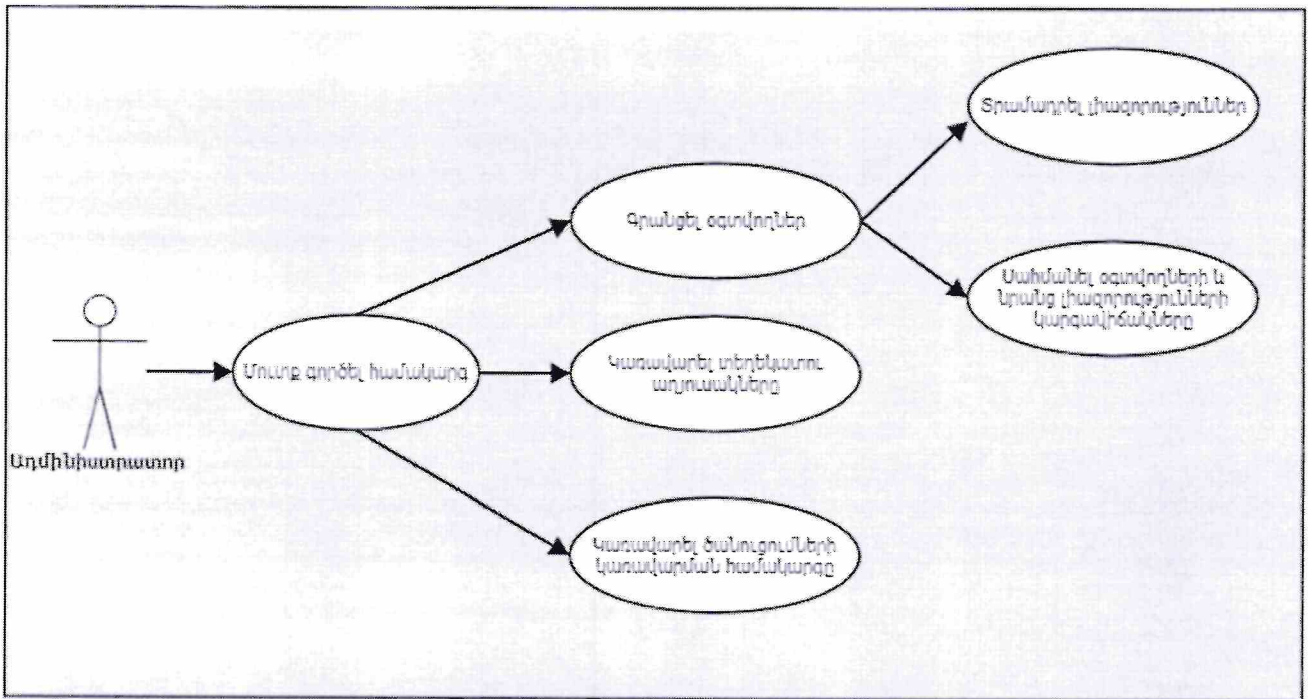

Այս բոլոր դերերը պետք է ունենան իրենց հասանելի ինտերֆեյս՝ համապատասխան տվյալներով և ֆունկցիոնալությամբ, որոնք պետք է սահմանվեն դերի հատկանիշերով (Attribute)

2.1.1 ԱԴՄԻՆԻՍՏՐԱՏՈՐ

Ադմինիստրատորը իր ինտերֆեյսում պետք է հասանելիություն ունենա

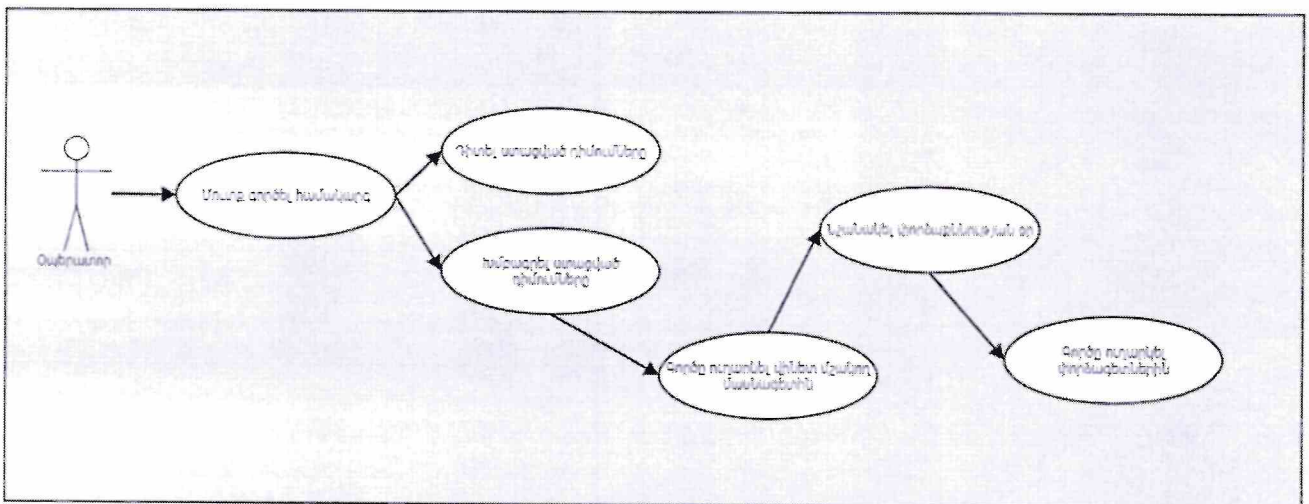
1. Օգտվողների կառավարման համակարգի Օգտվողների գրանցման ենթահամակարգերին՝ Վիճետ և ՄՍԾ աշխատակիցներ
2. Տեղեկատու աղյուսակների կառավարման համակարգին
3. Ծանուցումների կառավարման համակարգին

2.1.2 ՕՊԵՐԱՏՈՐ

Օպերատորը իր ինտերֆեյսում պետք է հասանելիություն ունենա

1. Դիմումներ ենթաբաժնին, որտեղ պետք է ցուցադրվեն Դիմումների միասնական համակարգից e-disability համակարգին ուղարկված դիմումները

2.1.3 ՄԱՍՆԱԳԵՏ

Մասնագետ դերը բաժանվում է 3 տեսակի դերի, որոնք օգտատիրոջը տրամադրվում են ատրիբուտների միջոցով: Դերերը հետևյալն են

1. Վինետ լրացնող բժիշկ
2. օրգանիզմի ֆունկցիաները և մարմնի կառուցվածքը գնահատող բժիշկ
3. անձի գործունեությունը և մասնակցությունը գնահատող մասնագետ

Այս դեպքի համար ատրիբուտ է հանդիսանում Գործունեության տեսակ դաշտի արժեքները:

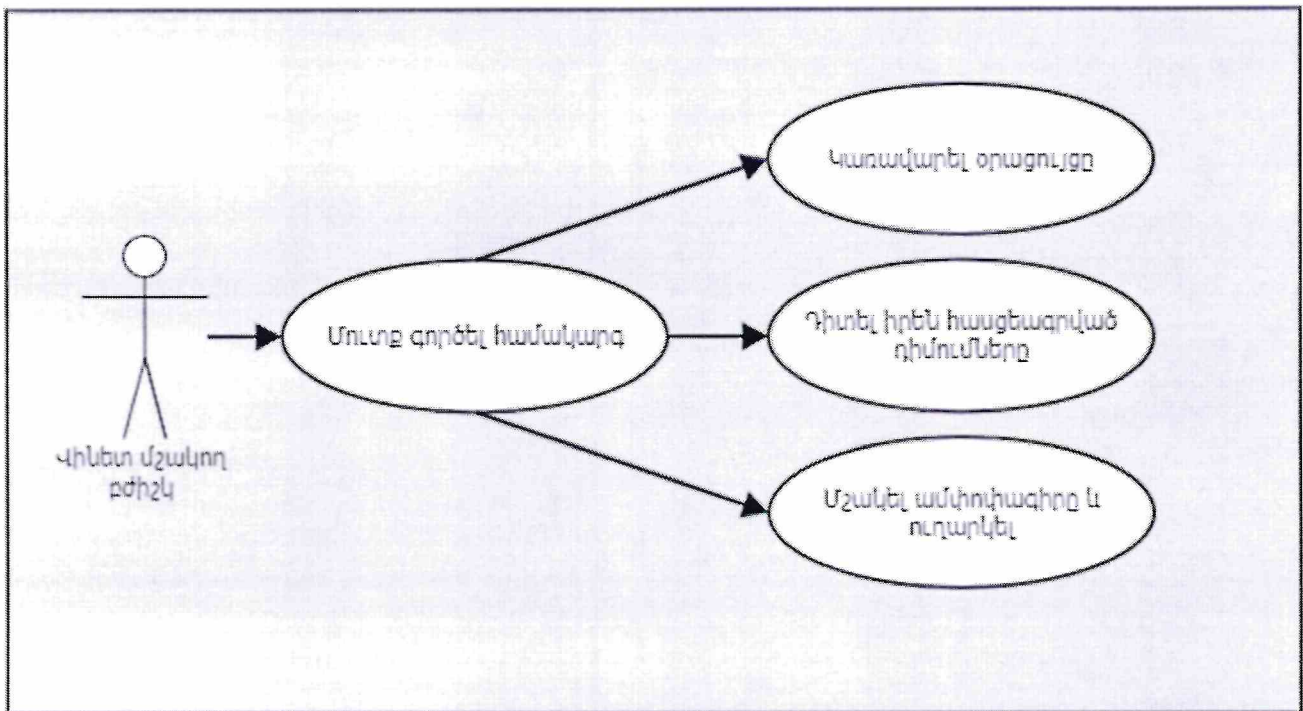
2.1.3.1 Վիճակ մշակող բժիշկ

Վիճակ մշակող բժիշկը պետք է հասանելիություն ունենա

1. Անձնական տվյալների ենթաբաժինը
2. Դիմումներ ենթաբաժին
3. Վիճակ ենթաբաժին

Դիմումներ ենթաբաժնում վիճակ մշակող բժիշկ դեր ունեցող օգտվողին պետք է հասանելի լինեն միայն այն դիմումները, որոնց համար որպես Վիճակ մշակող բժիշկ Համակարգը պատահականության սկզբունքով ընտրել է տվյալ օգտվողին: Մնացած Դիմումները չպետք է հասանելի լինեն օգտվողին:

Դիմումը ընտրված օգտվողին պետք է հասանելի լինի սահմանափակումներով. Անձի անձնական տվյալները չպետք է տեսանելի լինեն Վիճակ մշակող բժիշկին:

2.1.3.2 Օրգանիզմի ֆունկցիաները և մարմնի կառուցվածքը գնահատող բժիշկ

Օրգանիզմի ֆունկցիաները և մարմնի կառուցվածքը գնահատող բժիշկ դերին պետք է հասանելի լինի

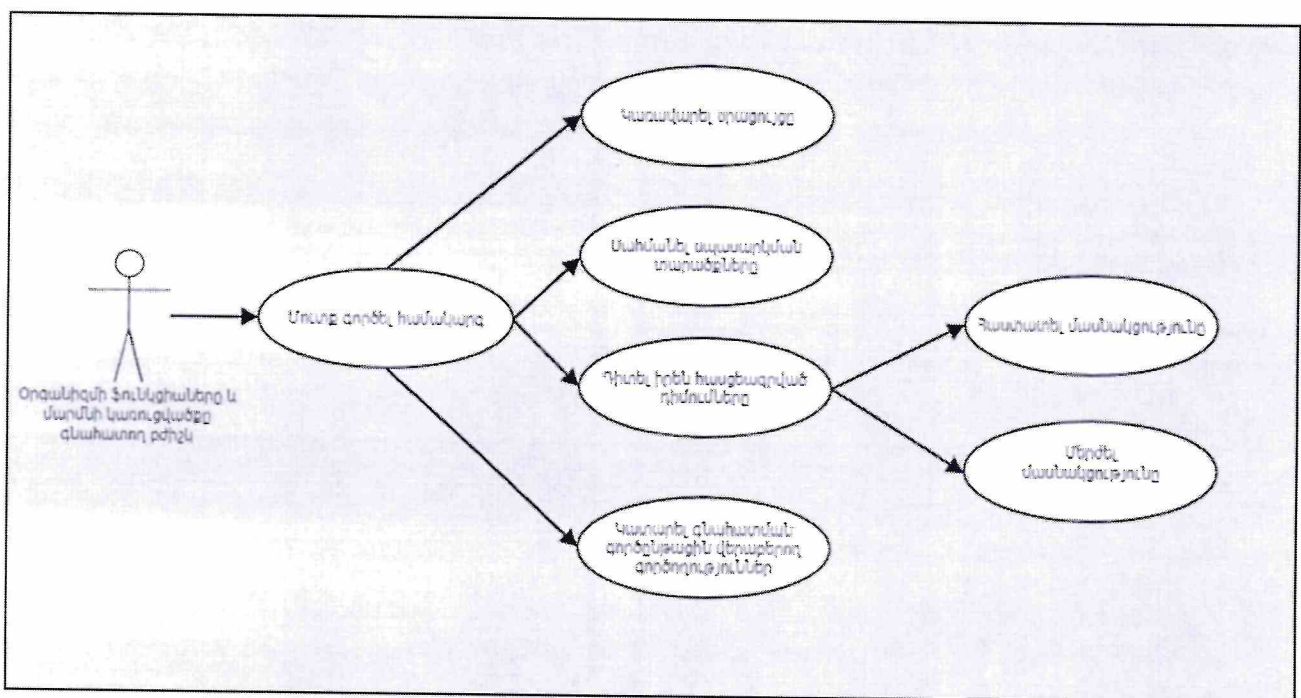
1. Անձնական տվյալների ենթաբաժինը
2. Դիմումներ ենթաբաժինը
3. Գնահատման գործընթացը ապահովող ֆունկցիոնալությունը

Անձնական տվյալների ենթաբաժնում օգտվողին պետք է հասանելի լինեն գրանցման ժամանակ լրացված բոլոր տվյալները: Տվյալները պետք է լինեն չխմբագրվող, բացի Սպասարկման տարածքները և Հասանելիությունը - Օրացույց դաշտերից: Նշված դաշտերը օգտվողը պետք է

հնարավորություն ունենա խմբագրելու՝ սահմանելով աշխատանքային և ոչ աշխատանքային օրերը և ժամերը և սպասարկման տարածքները:

Դիմումներ ենթաբաժնում օգտվողին պետք է հասանելի լինեն միայն այն դիմումները, որոնց համար որպես Օրգանիզմի ֆունկցիաները և մարմնի կառուցվածքը գնահատող բժիշկ Համակարգը պատահականության սկզբունքով ընտրել է տվյալ օգտվողին: Մնացած Դիմումները չպետք է հասանելի լինեն օգտվողին: Դիմումը ընտրված օգտվողին պետք է հասանելի լինի սահմանափակումներով: Անձի անձնական տվյալները չպետք է տեսանելի լինեն Օրգանիզմի ֆունկցիաները և մարմնի կառուցվածքը գնահատող բժիշկ դերին: Օգտվողին պետք է հասանելի լինի նաև արդեն մշակված ամփոփագիրը՝ առանց խմբագրելու հնարավորության:

Գնահատման գործընթացը ապահովող ֆունկցիոնալության վերաբերյալ տվյալները կտրամադրվեն ԱՍՀՆ համապատասխան մասնագետների հետ հստակեցնելուց հետո:

2.1.3.3 Անձի գործունեությունը և մասնակցությունը գնահատող մասնագետ

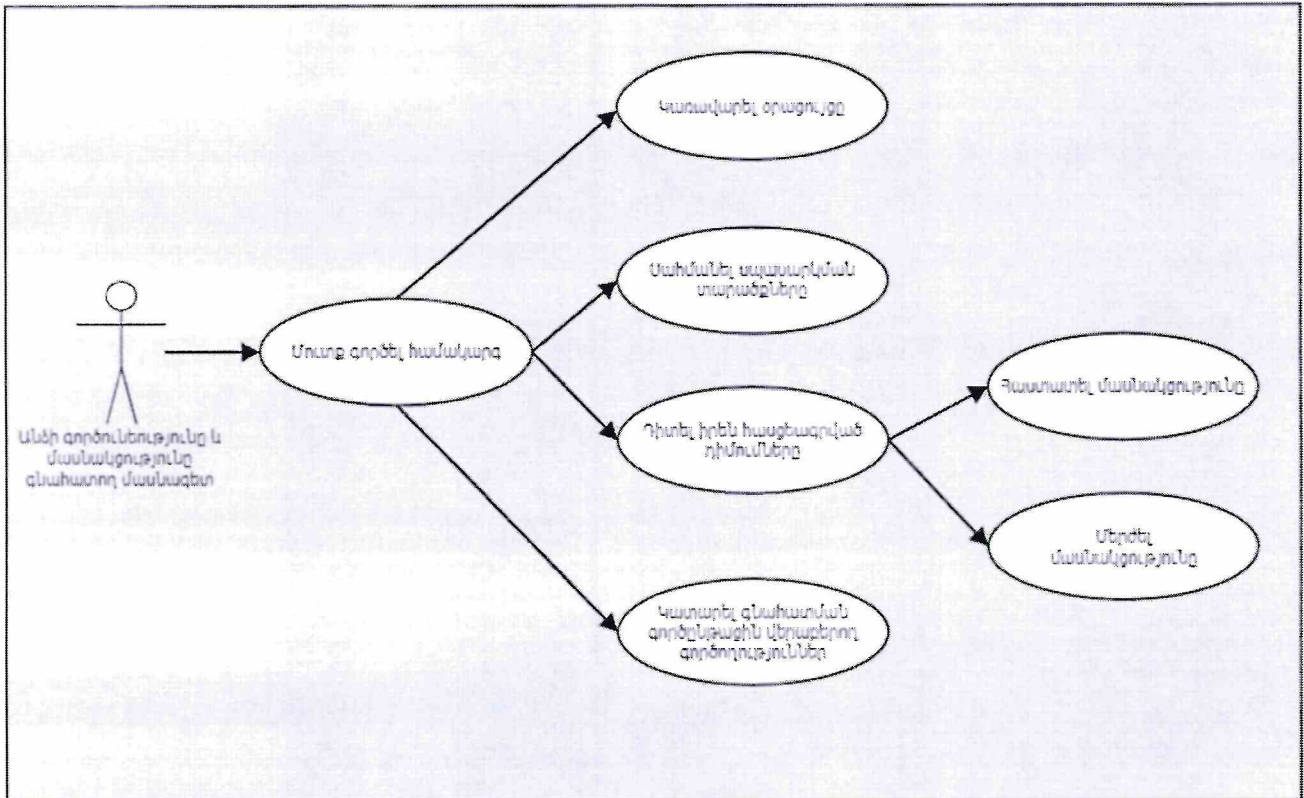
Անձի գործունեությունը և մասնակցությունը գնահատող մասնագետ դերին պետք է հասանելի լինի

1. Անձնական տվյալների ենթաբաժինը
2. Դիմումներ ենթաբաժինը
3. Գնահատման գործընթացը ապահովող ֆունկցիոնալությունը

Անձնական տվյալների ենթաբաժնում օգտվողին պետք է հասանելի լինեն գրանցման ժամանակ լրացված բոլոր տվյալները: Տվյալները պետք է լինեն չխմբագրվող, բացի Սպասարկման տարածքները և Հասանելիությունը - Օրացույց դաշտերից: Նշված դաշտերը օգտվողը պետք է հնարավորություն ունենա խմբագրելու՝ սահմանելով աշխատանքային և ոչ աշխատանքային օրերը և ժամերը և սպասարկման տարածքները:

Դիմումներ ենթարաժնում օգտվողին պետք է հասանելի լինեն միայն այն դիմումները, որոնց համար որպես Անձի գործունեությունը և մասնակցությունը գնահատող մասնագետ Համակարգը պատահականության սկզբունքով ընտրել է տվյալ օգտվողին: Մնացած Դիմումները չպետք է հասանելի լինեն օգտվողին: Դիմումը ընտրված օգտվողին պետք է հասանելի լինի սահմանափակումներով: Անձի անձնական տվյալները չպետք է տեսանելի լինեն անձի գործունեությունը և մասնակցությունը գնահատող մասնագետ դերին: Օգտվողին պետք է հասանելի լինի նաև արդեն մշակված ամփոփագիրը՝ առանց խմբագրելու հնարավորության:

Գնահատման գործընթացը ապահովող ֆունկցիոնալության վերաբերյալ տվյալները կտրամադրվեն ԱԱՀՆ համապատասխան մասնագետների հետ հստակեցնելուց հետո:

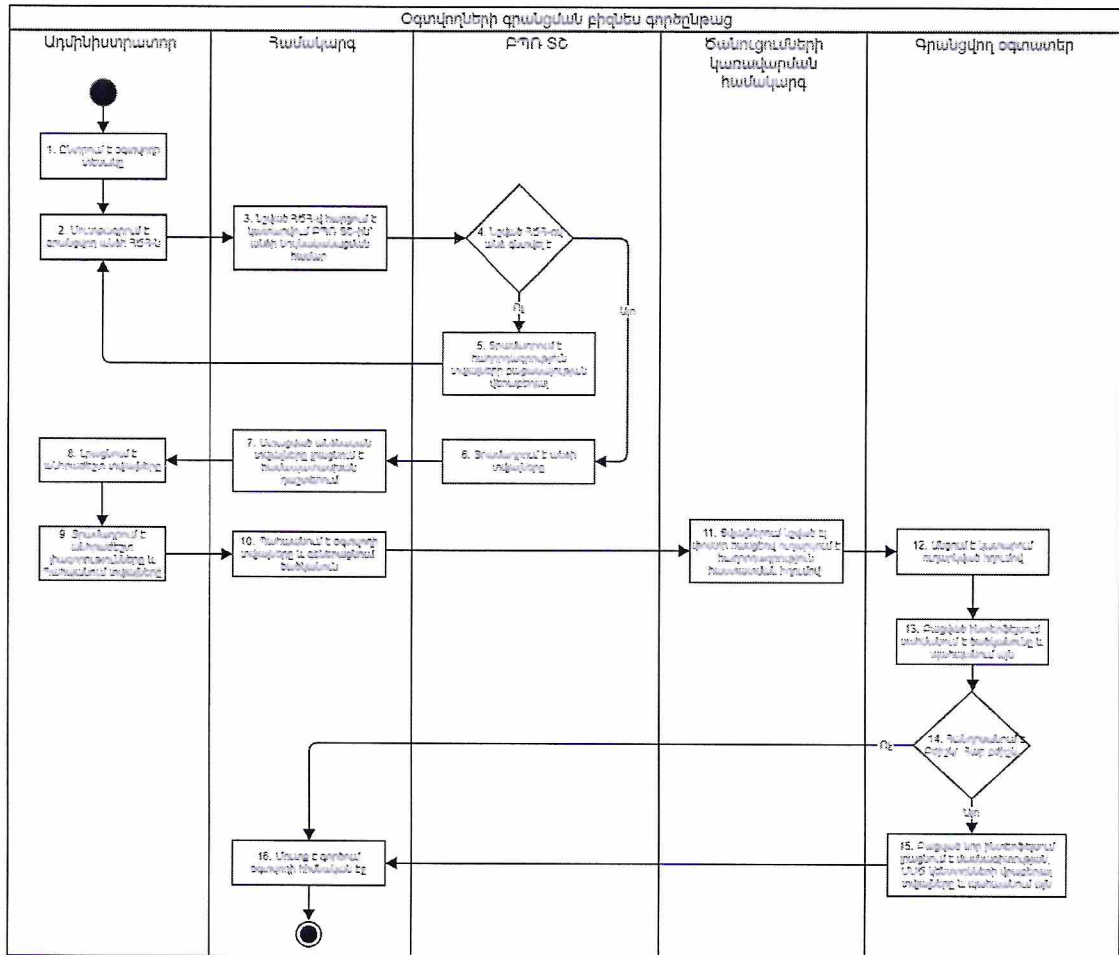
Օգտվողների կառավարման համակարգի միջոցով կառավարվում է Համակարգում օգտվողների գրանցման , լիազորությունների տրամադրման, համակարգում առկա տվյալների կառավարման գործընթացները: Օգտվողների կառավարման համակարգին հասանելիություն ունի Ադմինիստրատոր դեր ունեցող օգտատերը, ով պետք է համակարգ մուտք գործի իրեն տրամադրված մուտքային տվյալներով:

Օգտվողների կառավարման համակարգը հնարա հնարավոր

1. Գրանցել օգտվողներ
2. Տրամադրել լիազորություններ
3. Կառավարել օգտվողների կարգավիճակը
4. Կառավարել օգտվողներին տրամադրած դերերի կարգավիճակը
5. Կառավարել Տեղեկատու աղյուսակները

3.1.1 Օգտվողների գրանցման բիզնես գործընթաց

Ստորև ներկայացված է ադմինիստրատորի դեր ունեցող օգտվողի կողմից համակարգում օգտատերեր գրանցելու գործընթացի նկարագրությունը գծապատկերի տեսքով

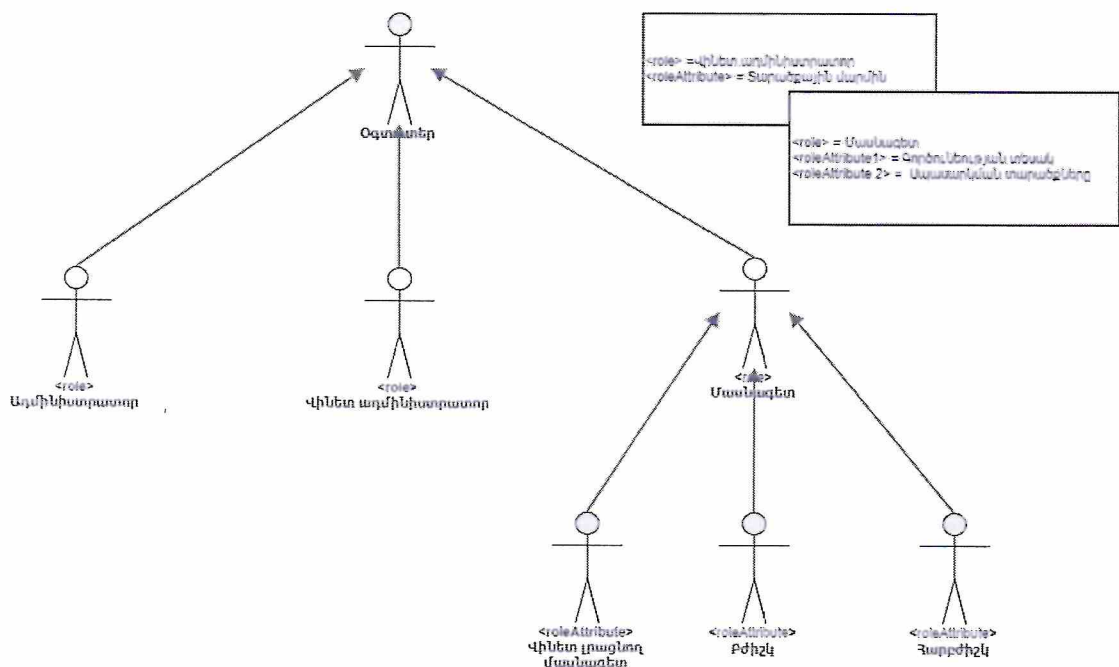
3.1.2 Օգտվողների գրանցման բիզնես գործընթացի նկարագրություն

1. Ադմինիստրատորի դեր ունեցող օգտվողը մուտք է գործում իր օգտահաշիվ(հարթակ) և ընտրում է այն օգտվողի տեսակը, որին ցանկանում է գրանցել համակարգում որպես օգտվող
2. Մուտքագրում է տվյալ անձի ՀԾԸ-ն համապատասխան ձևաչափով
3. Համակարգը լրացված ՀԾԸ-ով հարցում է կատարում ԲՊՌ տվյալների շտեմարանին՝ անձին նույնականացնելու համար
4. Տվյալ ՀԾԸ-ով ֆիզիկական անձ գտնվել է՝ եթե այո ապա անցում է կատարվում կետ 6-ին, եթե ոչ հաջորդ կետին
5. Ցրամադրում է հաղորդագրություն անձի մասին տվյալների բացակայության վերբերյալ, որից հետո կրկին անցում է կատարվում կետ 2-ին
6. Ցրամադրում է անձի վերբերյալ գտնված տվյալները
7. Ստացված անձնական տվյալները համակարգը ինքնաշխատ լրացնում է համապատասխան դաշտերում
8. Ադմինիստրատորը լրացնում պահանջվող մնացած դաշտերը

9. Կետ 1-ում ընտրված օգտվողի տեսակից կախված տրամադրում է անհրաժեշտ լիազորությունները և Պահպանում լրացված տվյալները, սեղմելով համանուն հրահանգը
10. Տվյալները պահպանվում են համակարգում, իսկ լրացված էլ. փոստի հասցեն գեներացվում է որպես ծածկանուն / մուտքանուն
11. Նշված էլ փոստի հասցեով ուղարկվում է հաղորդագրություն հաստատման հղումով
12. Գրանցվող օգտատերը անցում է կատարում էլ փոստին ստացած հղումով, որի արդյունքում ցուցադրվում է ծածկագիր սահմանելու համար նախատեսված ինտերֆեյսը: Լրացնում է ծածկագիրը և պահպանում այն, սեղմելով համանուն հրահանգը
13. Օգտատերը համակարգում գրանցվել է որխես Բժիշկ / Հարբժիշկ, եթե ոչ ապա անցում է կատարվում կետ 16-ին, եթե այո ցուցադրվում է մեկ այլ ինտերֆեյս Մասնագիտական տվյալներ մուտքագրելու համար և անցում է կատարվում հաջորդ կետին
14. կետ 13-ում նկարագրված նոր ինտերֆեյսում լրացնում է մասնագիտության վերաբերյալ անհրաժեշտ տվյալները և ընտրում է այն ՄՍԾ կենտրոնները, որոնց անունից կարող է հանդես գալ օգտատերը
15. Մուտք է գործում տվյալ օգտվողի հիմնական էջը, որով օգտվողի գրանցման գործընթացը ավարվում է

3.1.3 Դերեր և լիազորություններ

Համակարգում նախատեսված է հետևյալ դերերի կառավարման մոդուլը.

3.2 Ադմինիստրատոր դեր ունեցող օգտվողի ինտերֆեյսային նկարագրություն

Ադմինիստրատորի դեր ունեցող օգտվողի համար նախատեսված է հետևյալ ենթաբաժինները.

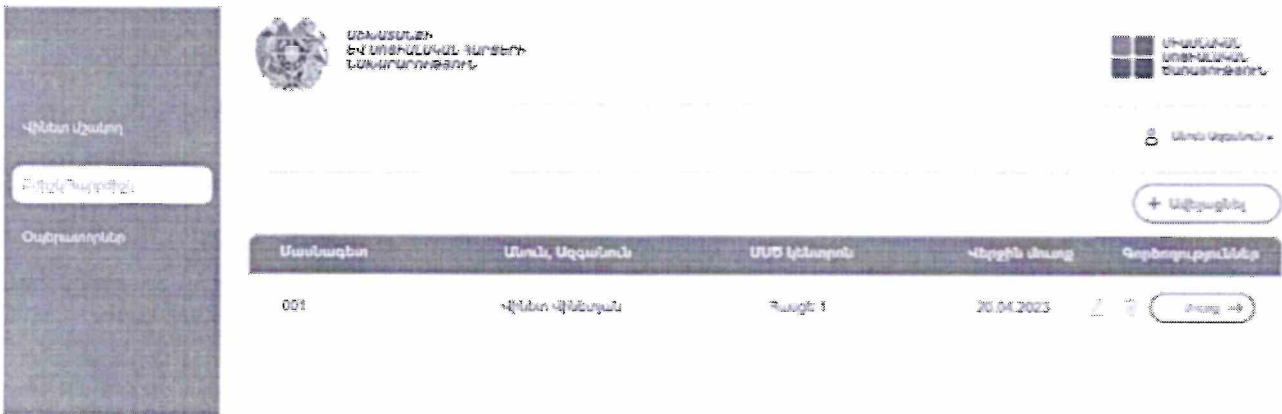
1. Վինետ մշակող բժիշկ
2. Բժիշկ/Հարբժիշկ

3. Օպերատորներ

Բաժիններից յուրաքանչյուրի վրա սեղմելու արդյունքում բացվում են համապատասխան օգտվողներ գրանցելու ինտերֆեյսերը, որտեղ ցուցադրվում են տվյալ բաժնին համապատասխան բոլոր գրանցված օգտվողների տվյալները: (Նկար 1)

Ինտերֆեյսից հնարավոր է.

1. Ավելացնել նոր օգտվող
2. Դիտել գրանցված օգտվողների տվյալները
3. Կառավարել գրանցված օգտվողների կարգավիճակները

Նկար 1

«Ավելացնել» կոճակի միջոցով հնարավոր է ավելացնել նոր օգտատեր: Հրահանգը սեղմելու արդյունքում անցում է կատարվում Օգտվողի գրանցման ինտերֆեյս, որտեղ լրացվում են գրանցվող անձի տվյալները: (Նկար 2)

Մուտք գործել e-Disability համակարգ

Էլ. հասցե

Գաղտնաբերում

Մուտք գործել

Մուտք

Նկար 3

Առաջին անգամ համակարգ մուտք լինելու դեպքում Համակարգը ցուցադրում է.

1. ծածկագիրը փոխելու հաղորդագրություն, որտեղից օգտվողը նշում է նոր ծածկագիր (Նկար 4)
2. անձնական տվյալներ բաժինը, որտեղ օգտվողը պետք է լրացնի անձնական տվյալներ (Նկար 5)

Մուտքագրել թ. հոր e-Disability հաշիվ էլ. հասցե

Դասակարգել էլ. հասցեն լրացանքի գաղտնաբաժնի փոփոխման համար անհրաժեշտ էլ. հասցե:

Էլ. հասցե

Բացարձակ

Նկար 4

Տվյալների ամբողջականության համար խնդրում ենք լրացնել ստորև դաշտերը:

Ցարիցային իրավիճակ

Մինչև 18 տարեկան անձանց համար
18 տարեկանից բարձր անձանց համար

Մասնագիտություններ

Մանկաբույժ
Մանկական սրբույնիկ վնասվածքաբան
Մանկական անկարգիչ
Մանկական սրտաբան

ՄՍԾ կենտրոններ

ՄՍԾ 1
ՄՍԾ 2
ՄՍԾ 3
ՄՍԾ 4

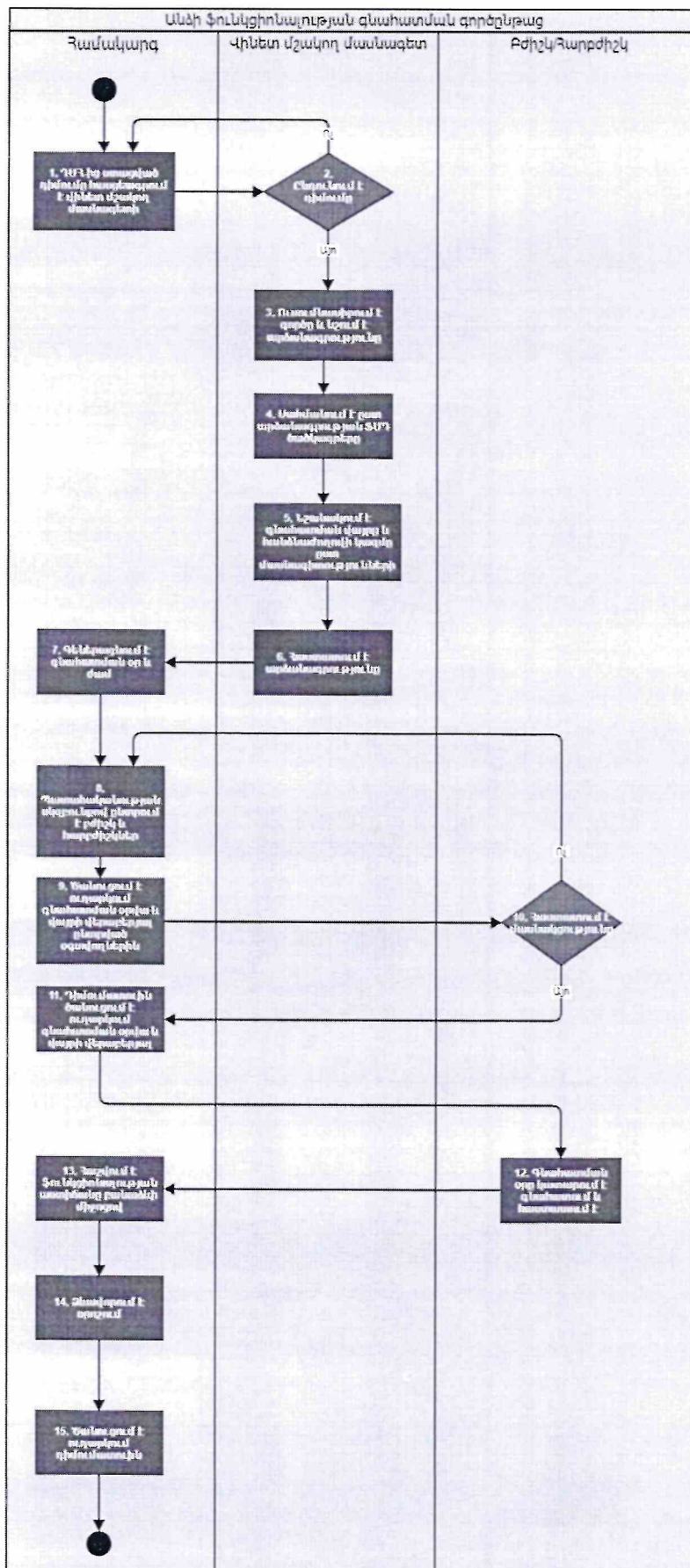
Պահպանել

Նկար 5

Պահպանելուց հետո լրացված տվյալները ավելանում են օգտվողի անձնական տվյալներին:

3.3 Անձի ֆունկցիոնալության գնահատում

3.3.1 Անձի ֆունկցիոնալության գնահատման գործընթացի գծապատկեր

3.3.2 Անձի ֆունկցիոնալության գործընթացի նկարագրություն

1. Դիմումների միասնական համակարգում դիմումատուն ներկայացնում է դիմում անձի ֆունկցիոնալության գնահատման համար, որը ստացվում է e-disability համակարգում և համակարգի կողմից պատահականության սկզբունքով ուղարկվում է վինետ մշակող մասնագետին:
2. Վինետ մշակող մասնագետը ստանում է դիմումի վերաբերյալ ծանուցումը, որը ընդունում է կամ մերժում: Եթե մերժում է դիմումը, ապա Համակարգը նորից է կատարում պատահականության սկզբունքով ընտելություն և դիմումը ուղարկում է հաջորդ վինետ մշակող մասնագետին (Կետ 1): Իսկ եթե ընդունում է դիմումը, ապա անցնում է կետ 3-ին:
3. Վինետ մշակող մասնագետը ուսումնասիրում է դիմումի տվյալները և ստեղծում է ամփոփաթերթ, որտեղ նշում է անհրաժեշտ արձանագրությունը:
4. Այնուհետև լրացնում է ՖՄԴ ծածկագրերի ցանկը, որը համակարգը ցուցադրում է կախված արձանագրության տեսակից: Ցանկում ինքնաշխատ նշվում են վճռորոշ և ոչ վճռորոշ ծածկագրերը, որոնք վինետ մշակող մասնագետը կարող է խմբագրել՝ վճռորոշը դարձնելով ոչ վճռորոշ և հակառակը:
5. Վինետ մշակող մասնագետը նշում է գնահատման վայրը: Այն կարող է լինել դիմումատուի կողմից նշված վայրը, կամ փոխվել վինետ մշակող մասնագետի կողմից: Վինետ մշակող մասնագետը սահմանում է նաև հանձնաժողովի կազմը՝ նշելով բժիշկների և հարբժիշկների մասնագիտությունները՝ առավելագույնը 5 անդամ (2 բժիշկ, 3 հարբժիշկ)
6. Տվյալները լրացնելուց հետո վինետ մշակող մասնագետը հաստատում է ամփոփագիրը:
7. Համակարգը գեներացնում է գնահատման օր և ժամ
8. Համակարգը ըստ նշված տվյալների պատահականության սկզբունքով ընտրում է բժիշկներ և հարբժիշկներ :
9. Համակարգը ընտրված օգտվողներին ծանուցում է ուղարկում գնահատման օրվա ժամի և վայրի վերաբերյալ:
10. Եթե բժիշկը և հարբժիշկը մերժում են գնահատմանը իրենց մասնակցությունը, ապա համակարգը կրկին պատահականության սկզբունքով ընտրում է այլ օգտվողների, այնքան ժամանակ մինչև կազմը լրանում է (Կետ 8): Եթե հաստատում են մասնակցությունը, ապա անցնում է կետ 11:
11. Համակարգը ծանուցում է ուղարկում դիմումատուին գնահատման օրվա, ժամի և վայրի վերաբերյալ:
12. Գնահատման օրը հանձնաժողովը իր ինտերֆեյսում գնահատում է անձի ֆունկցիոնալությունը և հաստատում է:
13. Համակարգը բանաձևի միջոցով հաշվարկում է անձի ֆունկցիոնալության սահմանը:
14. Համակարգը արձանագրության մեջ լրացված տվյալների և բանաձևով հաշվարկի հիման վրա ձևավորում է որոշում:
15. Համակարգը ծանուցում է ուղարկում դիմումատուին որոշման վերաբերյալ:

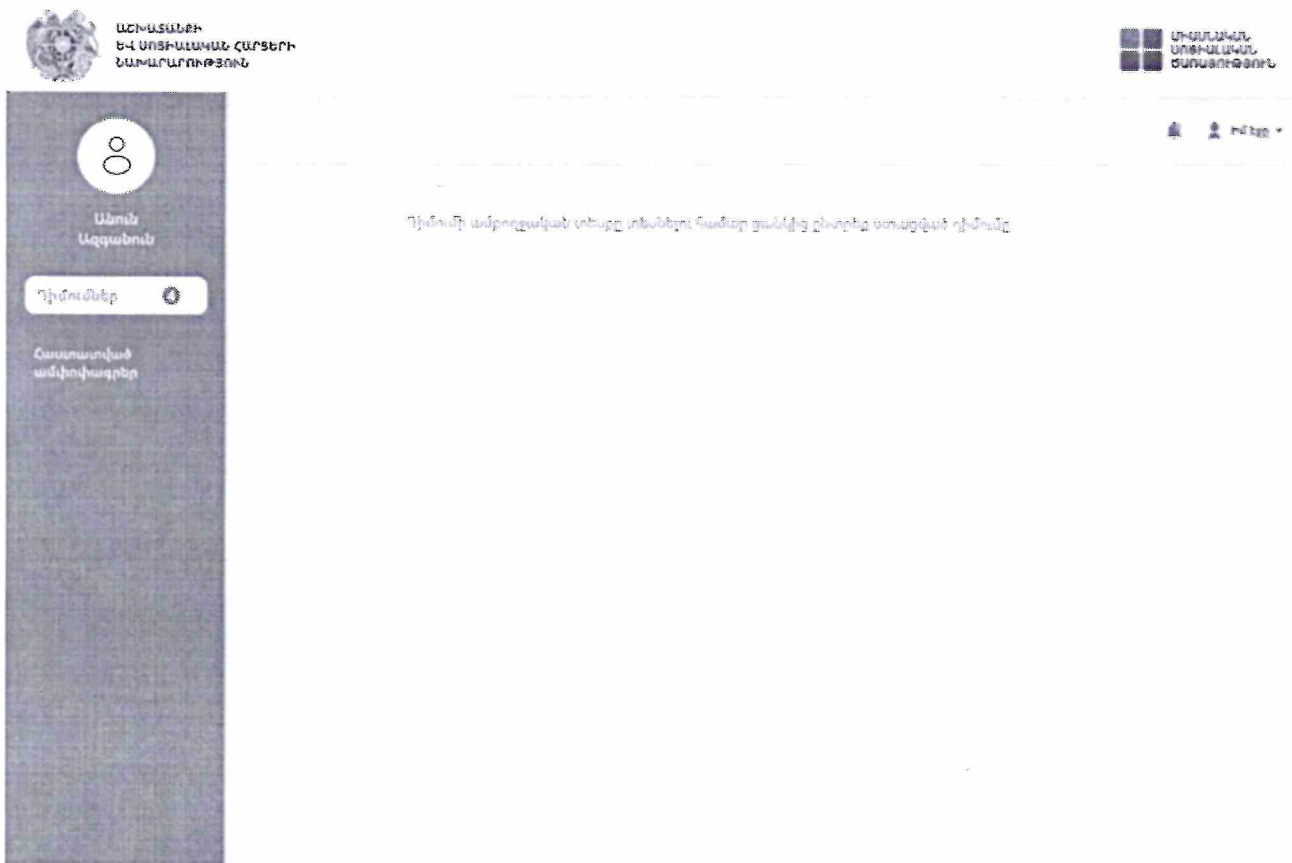
3.4 Ադմինիստրատոր դեր ունեցող օգտավորի ինտերֆեյսային նկարագրություն

Համակարգում յուրաքանչյուր օգտվողի համար առանձնացված է դերի լիազորություններին համապատասխան դեշբորդ՝ համապատասխան տեսանելիությամբ:

3.4.1 Վիճակի մշակող մասնագետի ինտերֆեյս

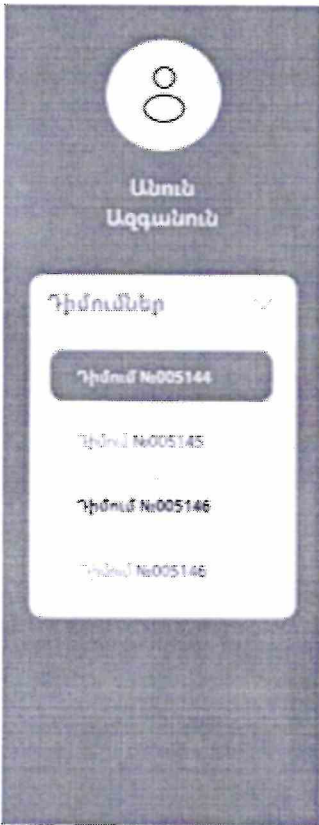
Համակարգ մուտք լինելուց հետո վիճակ մշակող մասնագետի իր ինտերֆեյսում ցուցադրվում են հետևյալ բաժինները。(Նկար 1)

1. «Իմ էջը» բաժինը, որի վրա սեղմելու արդյունքում թափվող ցանկով ցուցադրվում են հետևյալ ենթաբաժինները.
  - a. **Անձնական տվյալներ**, որտեղ ցուցադրվում են տվյալ օգտվողի անձնական տվյալները, ինչպես նաև այն տվյալները, որոնք լրացվում են օգտվողին գրանցելիս:
  - b. **Կարգավորումներ**
  - c. **Ելք**, որի վրա սեղմելու արդյունքում օգտվողը դուրս է գալիս համակարգից:
2. **Դիմումներ**, որտեղ ցուցադրվում են տվյալ օգտվողին հասանելի դիմումները
3. **Հաստատված ամփոփագրեր**, որտեղ ցուցադրվում են տվյալ օգտվողի կողմից ստեղծված և հաստատված ամփոփագրերը

Նկար 1

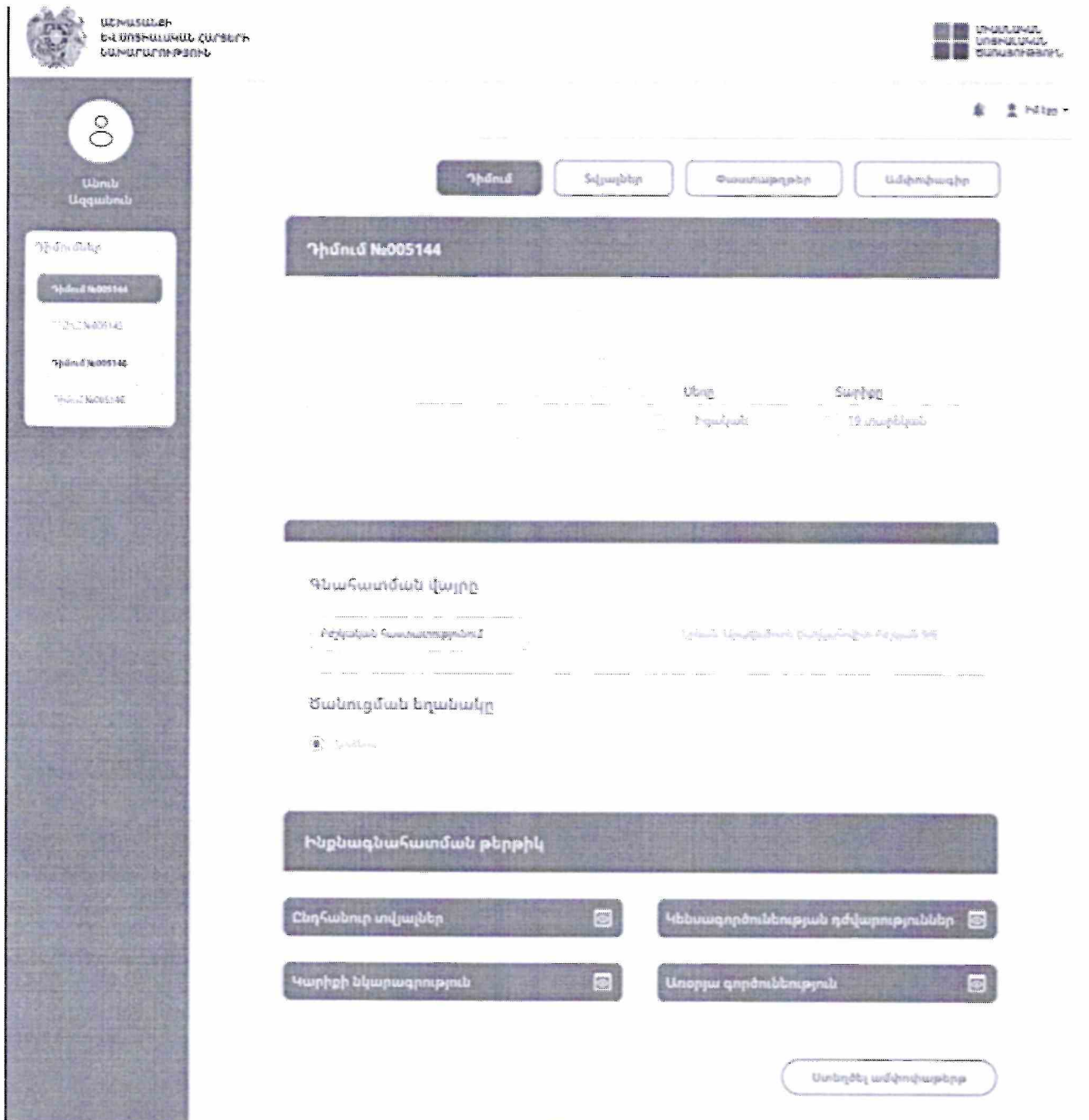
Դիմումներ բաժնի վրա սեղմելու արդյունքում թափվող ցանկի տեսքով բացվում են տվյալ օգտվողին հասանելի դիմումները: Նոր ստացված դիմումները (որոնք դեռևս չեն դիտվել) ցուցադրվեն մուգ տառերով, իսկ այն դիմումները, որոնք արդեն դիտվել են, ցուցադրվում են ոչ մուգ տառերով: (Նկար 2)

Նկար 2

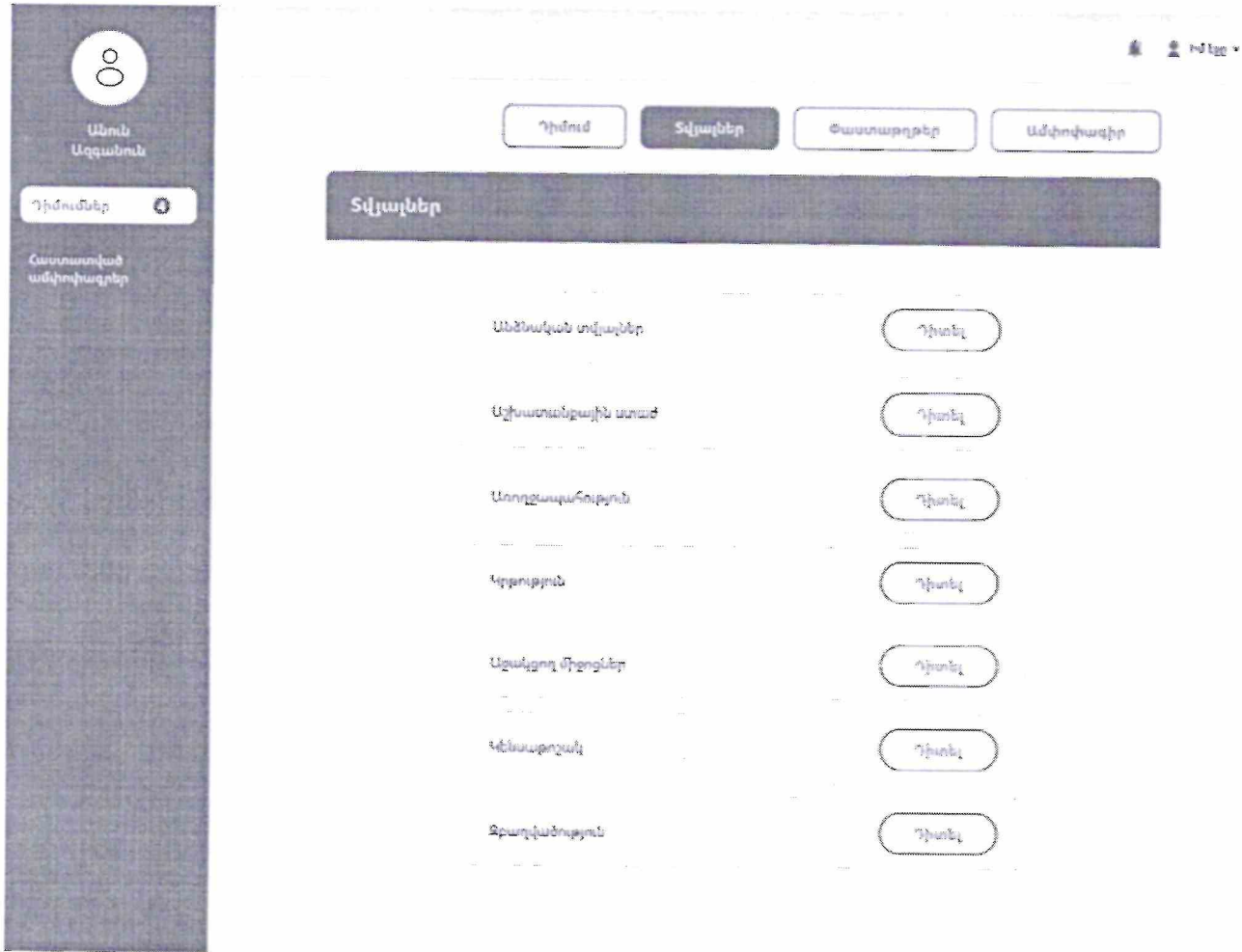
Անհրաժեշտ դիմումի վրա սեղմելու արդյունքում բացվում են տվյալ դիմումի տվյալները, որոնք տարանջատված են հետևյալ բաժիններում (Նկար 3)

1. Դիմում, որտեղ ցուցադրվում են դիմումնատուի կողմից ներկայացված դիմումի տվյալները (Նկար 3)

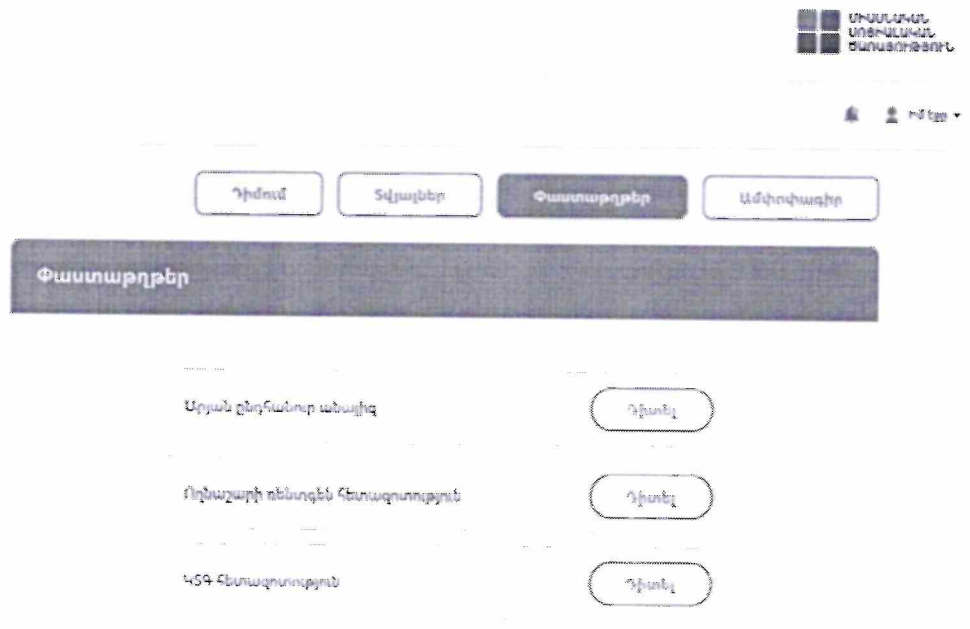
Նկար 3

2. Տվյալներ, որտեղ ցուցադրվում են տվյալ անձի վերաբերյալ ՏՀ-ներից հավաքագրված տվյալները (Նկար 4)

Նկար 4

3. Փաստաթղթեր, որտեղ ցուցադրվում են դիմումատուի կողմից կցված փաստաթղթերը(Նկար 5)

Նկար 5

4. Ամփոփագիր, որտեղ ցուցադրվում է վիճետ մշակողի կողմից ստեղծված ամփոփագիրը (Նկար 6)

👤 📄 🏠

ՀԱՌԱԿԵՆՈՒՄԱՐՔԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՎՈՐՈՒՄԱՐԻ Դիմում №005144

Երկու կողմից կազմված
 Անդր
Տարիք

Երկու
1999
1999

Վարչապետի անձնակազմի անունը*
Գրքի անձնակազմային Կազմակերպության Գրքի և Վարչապետի անունը

Վարչապետ
Վարչապետ

Վարչապետի անձնակազմի անունը
Վարչապետի անձնակազմի անունը և նրա անձնակազմի անունը

Վարչապետ
Վարչապետ

Վարչապետ
ՏՄՂ կազմը*
Վերջ
Վերջ

Վարչապետ
Վարչապետ
Վարչապետ

Վարչապետի անձնակազմի անունը
Վարչապետի անունը

Վարչապետ
Վարչապետ

Վարչապետ 1
Վարչապետ 2
Վարչապետ 3
Վարչապետ 4
Վարչապետ 5

Վարչապետի անունը*
Վարչապետի անունը

Վարչապետ
Վարչապետ

Վարչապետի անունը
 Վարչապետ 1
Վարչապետ 2
Վարչապետ 3

Վարչապետի անունը*
Վարչապետի անունը

Վարչապետ
Վարչապետ

Վարչապետ 1
Վարչապետ 2
Վարչապետ 3

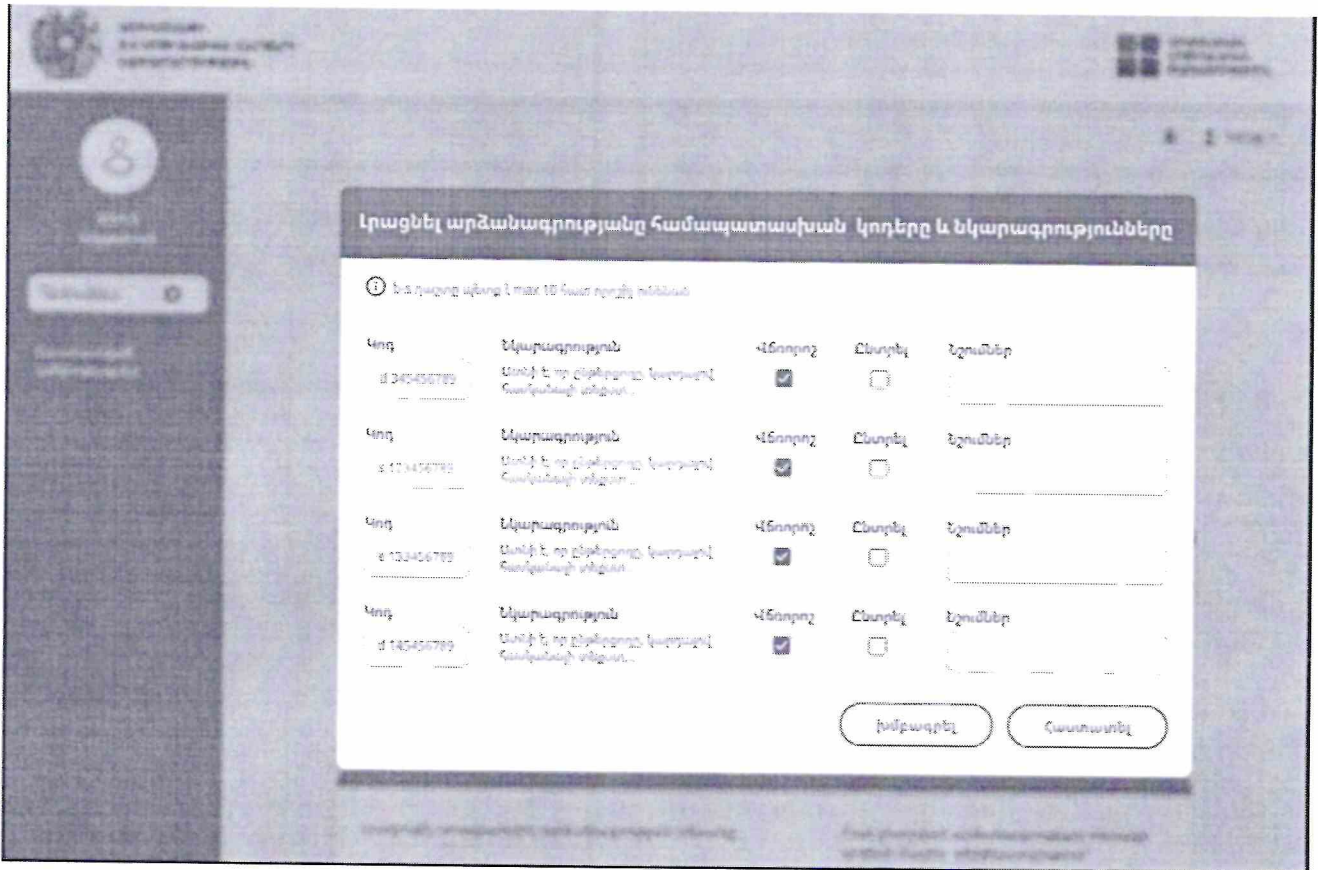
Նկար 6

3.5 Ամփոփագրի լրացման գործընթացի ֆունկցիոնալ և ինտերֆեյսային նկարագրություն

Վինետ մշակող մասնագետը ընտրված դիմումի ինտերֆեյսում սեղմում է Ստեղծել Ամփոփագիր հրահանգը, որի արդյունքում բացվում է ամփոփագիրը՝ խմբագրման ռեժիմով: (Տես նկար 6)

Ամփոփագրում անձի անձնական տվյալները չեն ցուցադրվում բացի սեռը և տարիքը տվյալներից:

Վինետ մշակող մասնագետը ուսումնասիրելով անձի տվյալները, ամփոփագրում Առաջարկվող Արձանագրության տեսակը դաշտից ընտրում է անհրաժեշտ արձանագրությունը: Այնուհետև սեղմում է Լրացնել կոճակը, որի արդյունքում բացվում է ընտրված արձանագրության ՖՄԴ ծածկագրերի ցանկը: (Նկար 7)

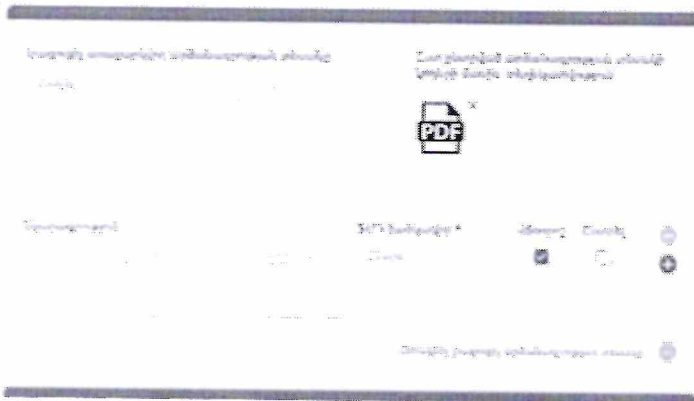
Նկար 7

1. Կոդ դաշտում չխմբագրվող ցուցադրվում է ՖՄԴ ծածկագիրը
2. Նկարագրություն դաշտում չխմբագրվող ցուցադրվում է ՖՄԴ ծածկագրի նկարագիրը
3. Վճռորոշ ընտրատուիքը նշված է այն ՖՄԴ ծածկագրերի համար, որոնք համարվում են վճռորոշ: Այն խմբագրելի է և հնարավոր է հանել նշումը՝ դարձնելով ոչ վճռորոշ
4. Ընտրել ընտրատուիքը նշելով ընտրվում է ծածկագիրը, որի արդյունքում այն ցուցադրվում է գեներացվող արձանագրության վրա:
5. Նշումներ դաշտում վինետ մասնագետը կատարում է իր կողմից նշումներ:

Այս բոլոր խմբագրելի դաշտերը պարտադիր են լրացման համար:

Անհրաժեշտ նշումները կատարելուց հետո վիճետ մշակող մասնագետն սեղմում է Հաստատել հրահանգը, որի արդյունքում փակվում է պատուհանը և անցում է կատարվում ամփոփագրի ինտերֆեյս:

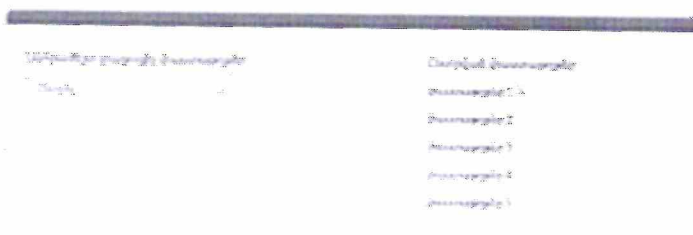
Այն դեպքում, եթե անհրաժեշտություն է առաջանում լրացուցիչ արձանագրության տեսակ ընտրելու, վիճետ մշակող մասնագետը սեղմում է կոճակը, որի արդյունքում բացվում է լրացուցիչ արձանագրության տեսակը լրացնելու համար անհրաժեշտ դաշտերը (Նկար 8)

Նկար 8

1. Լրացուցիչ արձանագրության տեսակ, որտեղից վիճետ մշակող մասնագետը ընտրում է անհրաժեշտ արժեքը
2. ՖՄԴ ծածկագիր, որտեղից ընտրվում է անհրաժեշտ ՖՄԴ ծածկագիրը
3. Վճռորոշ, ընտրատույի, որտեղ նշվում է ծածկագրի վճռորոշ լինելը
4. + կոճակ, որի միջոցով կարելի է ավելացնել նոր ՖՄԴ ծածկագիր
5. - կոճակ, որի միջոցով կարելի է ջնջել ավելացված ՖՄԴ ծածկագիրը
6. PDF ֆայլ, որտեղ ցուցադրվում են բոլոր ՖՄԴ ծածկագրերը իրենց նկարագրություններով

Անհրաժեշտ լրացուցիչ փաստաթղթեր հատվածում վիճետ մշակող մասնագետը նշում է այն փաստաթղթերի անվանումները, որոնք անհրաժեշտ է ներկայացնել գնահատման ժամանակ դիմումատուի կողմից: Դաշտից արժեք ընտրելուց հետո փաստաթղթի անվանումը ցուցադրվում է աջ հատվածում, որտեղից հնարավոր է ջնջել ընտրված փաստաթուղթը: Միևնույն փաստաթուղթը հնարավոր չէ ընտրել 1-ից ավելի անգամ: (Նկար 9)

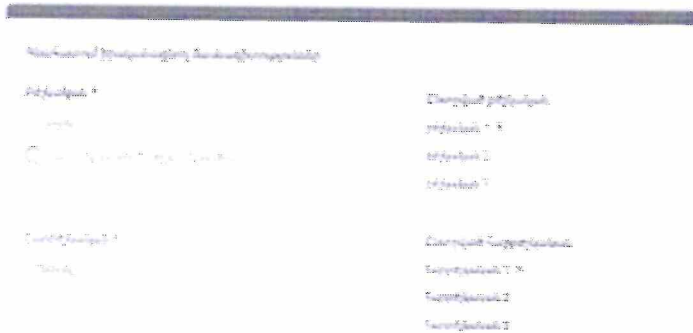

Նկար 9

Գնահատման վայրը հատվածում ցուցադրվում է այն արժեքը, որը նշում է դիմումատուն: Սակայն այն դեպքում, երբ վիճետ մշակող մասնագետը գնահատման վայրը նշում է իր կողմից նախընտրած հասցեում, ապա համակարգը առաջնահերթությունը տալիս է այդ նշմանը: (Նկար 10)

Նկար 10

Գնահատում իրականացնող մասնագետներ հատվածում վիճետ մշակող մասնագետը նշում է հանձնաժողովի կազմի բժիշկների մասնագիտությունները՝ բժիշկ և հարբժիշկ: Ընտրված արժեքները ցուցադրվում են աջ հատվածում, որտեղից կարելի է ջնջել ընտրված արժեքը: Հնարավոր է ընտրել առավելագույնը 2 բժիշկ և 3 հարբժիշկ: (Նկար 11)

Նկար 11

Տվյալները լրացնելուց հետո վիճետ մշակող մասնագետը սեղմում է **Հաստատել** հրահանգը, որի արդյունքում

1. Հաստատված ամփոփագրեր ենթաբաժնում ավելանում է տվյալ ամփոփագիրը
2. Դիմումներ բաժնում տվյալ դիմումը չի ցուցադրվում
3. Համակարգի կողմից գեներացվում է գնահատման օր և ժամ
4. Պատահականության սկզբունքով ընտրվում են օգտվողներ
5. Ծանուցում է ուղարկվում այդ օգտվողներին գնահատման օրվա վերաբերյալ

7.6. Տեխնիկական սպասարկում և համակարգի մոնիթորինգ

Այս աշխատանքները կիրականացվեն ՀՀ ԱՍՀՆ հետ կնքվող ամենամյա պայմանագրի շրջանակներում:

7.7. Ծրագրային ապահովման նախագծման մասնագրեր

ՏՀ-ի մշակման համար օգտագործվող ծրագրավորման լեզուները պետք է լինեն ընդունված, լայնորեն կիրառվող, քաջածանոթ, որոնք միկրոսերվիսների կառուցվածքի տեսանկյունից հարմար են, այդպիսիք են C# (.Net շրջանակ, վերջին երկարաժամկետ աջակցություն - LTS), JAVA (LTS), Python (3.9 և ավելի նոր), իսկ սկրիպտային լեզվի համար՝ առաջադեմ JavaScript տարբերակ (օրինակ՝ React.js):

Լուծման մեջ օգտագործվող տեխնոլոգիաների նախապատվությունը կտրվի բաց կոդով տարբերակներին, որոնք կապահովեն փակ կոդով տեխնոլոգիաներին համադրելի կատարողականություն և անվտանգություն: Օգտագործման ենթակա տեխնոլոգիաները ոչ մի դեպքում չպետք է ենթարկվեն որևէ տեսակի վճարների, ներառյալ, բայց չսահմանափակվելով լիցենզավորման, տարեկան սպասարկման, համակարգի աջակցության, թարմացումների և այլնի հետ կապված վճարներ:

7.8. Ինտեգրման և փոխգործելիության մասնագրեր

7.8.1. Կառավարության փոխգործելիության հարթակ

ԿՓՀ-ը տվյալների կենտրոնացված տվյալների պահոց է, որը հնարավորություն է տալիս տվյալների փոխանակում իրականացնել տարբեր պետական շտեմարանների միջև, ինչը կծառայի որպես տվյալների հավաքման կետ ՏՀ-ի համար: ՏՀ-ի կողմից տվյալների ստացման համար կօգտագործվեն ԿՓՀ-ի API-ները: ԿՓՀ-ի համար մատչելի API-ները հիմնված են HTTP հարցումների վրա:

Համակարգի ընդհանուր կառուցվածքը և ներդրումը պետք է համապատասխանեն ՀՀ կառավարության փոխգործելիության պահանջներին: Սա պահանջվում է ԿՓՀ-ի հետ համակարգի համատեղելիությունն ապահովելու համար:

ԿՓՀ-ի հետ փոխկապակցումը տեղի կունենա հարթակի կողմից տրամադրվող առկա API-ների միջոցով, սակայն Ծառայություն մատուցող կազմակերպությունից կպահանջվի գնահատել առկա հարթակի աշխատանքը և համոզվել, որ պոտենցիալ տեխնիկական սահմանափակումները լուրջ ազդեցություն չունենան ՏՀ-ի աշխատանքի վրա, իսկ եթե ունենան (պատշաճ կերպով բացահայտված և հիմնավորված), ապա պետք է դիտարկվի նշված ռեգիստրների հետ ուղղակի փոխկապակցման հնարավորությունը:

7.8.2. Առկա ներքին հարթակներ

ՏՀ-ի հետ ինտեգրվող բոլոր ներքին հավելվածները կտրամադրեն RESTful API-ներ, իսկ վերադարձվող արժեքները կլինեն JSON ձևաչափով: Նշված հարթակների հետ ինտեգրումը հնարավորություն կտա ՏՀ-ին անհրաժեշտության դեպքում տվյալներ ստանալ այդ շտեմարաններից:

Տվյալների կառուցվածքի և տեսակների վերաբերյալ լրացուցիչ մանրամասներ կտրամադրվեն Ծառայություն մատուցող կազմակերպությանը վերջնական պայմանագրի կնքումից առաջ:

7.8.3. Արտաքին շտեմարաններ, որոնք ԿՓՀ-ի մաս չեն կազմում (ուղիղ կապակցում)

ՀՀ ԱՍՀՆ աջակցությամբ Ծառայություն մատուցող կազմակերպության կողմից իրականացվելիք տվյալների աղբյուրների և ԿՓՀ ծառայության որակի վերաբերյալ պարզաբանումներից հետո, կորոշվեն տվյալների ուղղակի փոխանակում պահանջող բոլոր արտաքին աղբյուրները: Այնուհետև Ծառայություն մատուցող կազմակերպությունից կպահանջվի մշակել տվյալների շտեմարանի միակցիչներ, որոնք այդ ռեգիստրներին ինտեգրվելու հնարավորություն կտան: Միակցիչ մոդուլները կմշակվեն կանխորոշված և հեշտ հարմարեցվող փոխակերպման տրամաբանությամբ:

Նման մոդուլները պետք է մշակվեն այնպես, որ հնարավորություն ընձեռվի Հայաստանում թվային ծառայությունների լայնորեն կիրառվող տվյալների շտեմարանների տեխնոլոգիաների

միացման և համակարգերի փոխկապակցման համար: Արտաքին համակարգերից տվյալների փոխակերպումը պետք է լինի հեշտ կառավարելի, սպասարկելի և կարգավորելի ՀՀ ԱՍՀՆ-ի կողմից:

Տվյալների արտաքին աղբյուրները, որոնք չեն տրամադրում տվյալների փոխանակման API-ներ, կհամագործակցեն ՀՀ ԱՍՀՆ-ի հետ՝ անհրաժեշտության դեպքում համապատասխան լուծումներ մշակելու համար: Ծառայություն մատուցող կազմակերպությունը չի կրի տվյալների աղբյուրի սեփականատիրոջ կողմից կատարվող աշխատանքների հետ կապված որևէ ծախս:

7.8.4. Տվյալների որակ

ՏՀ-ին որակյալ տվյալների հասանելիություն ապահովելու համար էական կլինի ցանկացած արտաքին կամ ներքին հարթակից հանված կամ ձեռքով ներմուծված տվյալների համար հաշվի առնել տվյալների որակի վավերացման ավտոմատացված մեխանիզմներ: Կիրառված վավերացման մեխանիզմները շարունակաբար կերաշխավորեն բարձր որակ բոլոր չափումների նկատմամբ (ճշգրտություն, ամբողջականություն, հետևողականություն, ակտուալություն, վավերականություն և եզակիություն):

ՀՀ ԱՍՀՆ-ն կաջակցի Ծառայություն մատուցող կազմակերպությանը՝ տվյալների շտեմարանների սպառիչ ցուցակի մշակման, տվյալների համապատասխան փոխակերպման և առկա տվյալների որակի գնահատման գործում:

7.9. Տեղեկատվական անվտանգության պահանջներ

7.9.1. Համակարգի փոխգործակցության արձանագրություն. HTTPS արձանագրությունը (TLS 1.3) պետք է գործածվի համակարգի և տեղեկատվական այլ միջավայրի հետ բոլոր հաղորդակցությունների և օգտվողների ցանկացած տեսակի փոխգործակցության համար:

7.9.2. Նույնականացում. Բազմագործոն նույնականացում պետք է իրականացվի և գործադրվի՝ օգտագործելով առնվազն մեկ գիտելիքի գործոն և մեկ լրացուցիչ գործոն

7.9.3. Գաղտնաբառերի գաղտնագրում. Գաղտնաբառերը պետք է պատշաճ ծածկագրվեն նախքան պահպանվելը տվյալների շտեմարանում:

7.9.4. Թույլտվություն. Համակարգը պետք է իրականացնի դերի վրա հիմնված մուտքի վերահսկում և արտոնությունների բաշխում:

7.9.5. Տվյալների ամբողջականություն. Համակարգը իրավունք չունի փոփոխել օգտվողների կողմից մուտքագրված տվյալները:**7.9.8. Տեղեկամատյաններ.** Համակարգը պետք է ապահովի գրանցման տարբեր մակարդակներ բոլոր հանգույցների և բաղադրիչների համար, որոնք պետք է պահվեն իրադարձությունների մատյանում կամ տվյալների շտեմարանում::

7.9.6. Օգտվողի սեսիա. Սեսիայի նվազագույն և առավելագույն տևողությունը պետք է սահմանվի վարկյաններով և փոփոխելի լինի:

7.9.7. Հասանելիություն. Համակարգը պետք է երաշխավորի տվյալների ամբողջական պահպանումը կանխորոշված:

7.9.8. Համակարգի անվտանգությունը պետք է կառուցվի մուտքի նույնականացման և գաղտնաբառերի համադրությամբ: Անվտանգությունը պետք է ապահովվի ենթակառուցվածքների և Օպերացիոն համակարգի մակարդակով (Մակարդակ 1), հավելվածի մուտքի մակարդակ (Մակարդակ 2) և մենյու/ծրագրի իրականացման մակարդակով (Մակարդակ 3), և դրանք կարող են սահմանվել օգտվողի կողմից,

7.9.9. Համակարգը պետք է կոշտ ուժով (brute force) հարձակումների դեմ պատշաճ միջոցներ ապահովի՝ արգելափակելով օգտվողի հաշիվը փոփոխման հնարավորությամբ չափորոշիչներով պայմանավորված ժամանակետում փոփոխման հնարավորությամբ չափորոշիչներով պայմանավորված անվավեր մուտքի փորձերից հետո,

7.9.10. Ադմին օգտվողի մուտքի 3 անհաջող փորձի դեպքում հարցումը ներկայացնող IP-ն կարգելափակվի, և գաղտնաբառի վերականգնման հայց կուղղվի վավերացված ադմինիստրատորին:

7.9.11. Համակարգը օգտվողներին հնարավորություն կտա փոխելու իրենց գաղտնաբառը:

7.9.12. Համակարգը գաղտնաբառի քաղաքականության կիրառման կանոններ կսահմանի, ներառյալ, բայց չսահմանափակվելով.

- Գաղտնաբառի երկարությամբ
- Պահանջվող ալֆա նիշ
- Նախկինում օգտագործված գաղտնաբառերի քանակը որոնք թույլատրելի չեն տվյալ պահին վերաօգտագործել

7.9.13. Համակարգը պետք է ունենա գործառույթ, որով համակարգի ադմինիստրատորը կկարողանա դադարեցնել ընտրված օգտվողի կապերը/սեսիաները՝ առանց համակարգի վրա բացասաբար ազդելու:

7.9.14. Մուտքի վերահսկման անվտանգության գործառույթը պետք է հնարավորություն տա համակարգի ադմինիստրատորին որոշակի ժամանակով կամ անորոշ ժամանակով կասեցնել գոյություն ունեցող օգտվողի մուտքի իրավունքները:

7.9.15. Համակարգը պետք է հնարավորություն ընձեռի ավտոմատ կերպով դադարեցնել օգտվողի սեսիան անգործունակության որոշակի ժամանակահատվածից հետո:

7.9.16. Անվտանգ կապի (SSL) ծածկագրման հիմքում HTTPS արձանագրություն/պրոտոկոլն է, որն իրականացվում է համակարգի համար: Բաց բանալիով ծածկագրման մեթոդներն օգտագործվում են որպես SSL ծածկագրման մաս:

7.9.17. Որոշ դաշտեր պարտադիր են, քանի որ որոշակի տեղեկատվություն պետք է գրանցվի տվյալների շտեմարանում: Եթե այս դաշտերը բոլորը լրացված չեն, համակարգը պետք է մերժի ձևը համապատասխան հաղորդագրությամբ: Նմանապես, տվյալների մուտքագրման ստուգումները կարգավորելի են համակարգի ներսում: Եթե տեղեկատվությունը սխալ է մուտքագրված (օրինակ՝ թվեր են մուտքագրվում այնտեղ, որտեղ պետք է միայն տառեր լինեն կամ ամսաթվերն անվավեր են), համակարգը պետք է ստեղծի օգտվողին ծանուցող հաղորդագրություն, և ձևը չի ընդունվի մինչև սխալը չուղղվի:

7.9.18. ՏՀ-ի և ներքին կամ արտաքին տվյալների շտեմարանների միջև ցանկացած թրաֆիկ պետք է իրականացվի ապահով ցանցի միջոցով՝ անվտանգության և տվյալների լայնամասշտաբ կոդավորմամբ:

7.9.19. Օգտվողի մուտքը, Ծածկագրի վրա հիմնված նույնականացումը պետք է իրականացվեն ըստ համապատասխան պահանջների:

7.10. ՏՀ նախատիպի պահանջներ

Ծառայություն մատուցող կազմակերպությունը պետք է ցուցադրի ՏՀ-ի նախագծված գործունակությունների պարզեցված տարբերակը համակարգի աշխատանքի վերաբերյալ փոխըմբռնում ապահովելու համար: Համակարգի հիմնական գործունակությունների նախատիպը

կներկայացվի ՀՀ ԱՍՀՆ-ին, որը կհաստատվի վերջինիս կողմից (հավելյալ մանրամասների համար տես գլուխ 12):

7.11. Տվյալների շտեմարանի նկարագրություն

Այն կառուցվածքը, որի հիման վրա տվյալները հավաքվում են և պահվում, ունի կենսական նշանակություն վերոհիշյալ գործառույթների տրամադրմամբ ՏՀ-ին ապահովելու գործում՝ ծառայելով որպես ճշգրիտ և ամբողջական տեղեկատվության միակ աղբյուր, որի տվյալները հավաքագրված են իր տվյալների պահոցում: Տվյալների շտեմարանը կարող է օժանդակել ՏՀ-ի գործառույթներին (լինելով հեշտությամբ ծավալվող և ճկուն, ինչպես նաև ապահովելով տվյալների բարձր որակ (ճշգրտությունը, ամբողջականությունը, հետևողականությունը, ակտուալությունը վավերությունը և եզակիությունը) և անվտանգություն (չկիրառվող տվյալներ, տվյալներ շարժման մեջ, կիրառվող տվյալներ):

Տվյալները պետք է պահվեն այնպես, որ հնարավոր լինի իրականացնել մշտական, իրական ժամանակի մեջ թարմացում (ձեռքով կամ ավտոմատ կերպով փոխկապակցված ռեգիստրների միջոցով), առանց կորցնելու ամբողջական աուդիտի հետքը և կապերը համապատասխան միավորների (անհատներ, ընտանիքներ և տնային տնտեսություններ) հետ՝ առանց արտադրողականության վրա բացասական ազդեցության, քանի որ հավաքագրված տվյալները աճում են:

Շահագործման ընդհանուր արժեքը (total cost of ownership) նվազեցնելու նպատակով նախապատվությունը կտրվի բաց կողով տեխնոլոգիաներին, որոնք կապահովեն փակ կողով տեխնոլոգիաներին համադրելի կատարողականություն և անվտանգություն: Օգտագործման ենթակա տեխնոլոգիաները ոչ մի դեպքում չպետք է ենթարկվեն որևէ տեսակի վճարների, ներառյալ, բայց չսահմանափակվելով լիցենզավորման, տարեկան սպասարկման, համակարգի աջակցության, թարմացումների և այլնի հետ կապված վճարներ: Զգայուն տվյալները, ներառյալ անձը նույնականացնող տեղեկությունները պետք է պահվեն և ծածկագրվեն AES-256 կամ համարժեք ալգորիթմի միջոցով: Համակարգը պետք է ապահովի անձնական տվյալների պաշտպանությունը «Անձնական տվյալների պաշտպանության մասին» ՀՀ օրենքի կիրառելի կանոններին և պահանջներին համապատասխան:

Տվյալների պահպանում

ՏՀ-ում հաշվառված/ստեղծված բոլոր տեղեկությունները պետք է պահվեն անորոշ ժամանակով՝ անհրաժեշտության դեպքում թույլ տալով տվյալների արխիվացում: Իրականացված լուծումները պետք է ապահովեն, որ տվյալների ծավալների ավելացումը չազդի ծրագրային ապահովման աշխատանքի վրա:

7.12. Կարգավորող պահանջներ (իրավական դաշտ)

- ՀՀ օրենքը ՀՕ-195-Ն 05.05.2021թ. Անձի ֆունկցիոնալության գնահատման մասին
- ՀՀ կառավարության 28.07.2022թ. N 1180-Ն որոշում
- ՀՀ կառավարության 28.07.2022թ. N 1177-Ն որոշում
- ՀՀ կառավարության 28.07.2022թ. N 1161-Ն որոշում
- ՀՀ ԱՍՀՆ 19.08.2022թ. N108-Ա/1 հրաման
- Էլեկտրոնային տեղեկատվական համակարգի միջոցով անձնական տվյալների փոխանցման մասին ՀՀ կառավարության 2019թ. դեկտեմբերի 19-ի 1849-Ն որոշում

- Պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից էլեկտրոնային ծառայությունների մատուցման կամ գործողությունների կատարման համար օգտագործվող էլեկտրոնային համակարգերի անվտանգության, փոխգործելիության և տեխնիկական ընդհանուր պահանջները սահմանելու մասին ՀՀ կառավարության 2015թ. օգոստոսի 31-ի թիվ 1093-Ն որոշում
- Պետական մարմիններում էլեկտրոնային փաստաթղթերի և էլեկտրոնային թվային ստորագրությունների կիրառման կարգը սահմանելու, էլեկտրոնային թվային ստորագրության կիրառմամբ պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից մատուցվող ծառայությունները կամ գործողություններն էլեկտրոնային ձևով ձեռք բերելիս շահագործվող էլեկտրոնային համակարգերի տեխնիկական ընդհանուր պահանջները սահմանելու և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2005 թվականի N 1595-Ն որոշումն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին ՀՀ կառավարության 25.05.2017թ. N 572-Ն
- «Անձի ֆունկցիոնալության գնահատման մասին» ՀՀ օրենք
- «Անձի ֆունկցիոնալության գնահատման կարգը հաստատելու և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2006 թվականի մարտի 2-ի N 276-Ն, 2015 թվականի նոյեմբերի 12-ի N 1318-Ն, 2015 թվականի դեկտեմբերի 24-ի N 1527-Ն որոշումներն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծ
- «Անձի ֆունկցիոնալության գնահատման չափորոշիչներն ու գործիքները հաստատելու և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2003 թվականի հունիսի 13-ի N 780-Ն որոշումն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծ
- «Ծառայությունների անհատական ծրագիրը կազմելու և իրականացնելու կարգը հաստատելու և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2015 թվականի դեկտեմբերի 24 N-ի 1535-Ն որոշումն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծ

7.13. Համապատասխանություն միջազգային չափանիշներին և պրոտոկոլներին

Լայնորեն կիրառվող ստանդարտներին և համապատասխան ոլորտի փորձին համապատասխանությունը էական նշանակություն ունի տեխնիկական սպասարկելիության, ընդլայնման հնարավորության հետագա ապահովման համար՝

- Կողավորման հայտնի և լայնորեն կիրառվող չափանիշներին պետք է հետևել՝ կախված այն ծրագրավորման լեզվից, որը կօգտագործվի համակարգի մշակման համար: Կողավորման չափանիշներն առաջարկվում են Ծառայություն մատուցող կազմակերպության կողմից և հաստատվում ՀՀ ԱՍՀՆ կողմից:

7.14. Սարքավորման պահանջներ և մասնագրեր

Համակարգը պետք է կարողանա հնարավորինս արդյունավետ օգտագործել ապարատային ռեսուրսները՝ դրանով իսկ նվազեցնելով պահանջվող բարձրակարգ բաղադրիչների և կազմաձևումների ծախսը և անհրաժեշտությունը: Այն պետք է աշխատի վիրտուալացված միջավայրում (վիրտուալ մեքենաների միջոցով):

Ենթակառուցվածքը, որի վրա կներդրվի սերվերային (backend) մասը, պետք է կարողանա ապահովել մասնավոր ամպային տեխնոլոգիաների (private cloud) իրականացումը, անհրաժեշտության դեպքում հեշտությամբ ընդլայնվի: Անվտանգության բարձրացման և լիցենզավորման ծախսի նվազեցման նպատակով խորհուրդ է տրվում օգտագործել հարթակներ, որոնք հայտնի են անվտանգության ներկառուցված միջոցներով (օրինակ՝ Unix/Linux):

Ծառայություն մատուցող կազմակերպությունից կպահանջվի նաև ապահովել պատվիրատուի համակարգերի նվազագույն պահանջները (վերջնական օգտվողների համակարգիչներ, պրոցեսոր, RAM, պահեստավորում, գրաֆիկական քարտ, բջջային հեռախոսի մասնագրեր և այլն) և բրաուզերի տարբերակի համատեղելիության մասին տեղեկություններ:

8. Արդյունքների ներկայացման ամսաթվեր

e-Disability տեղեկատվական համակարգի մշակման և ներդրման աշխատանքների շրջանակներում նախատեսված հիմնական աշխատանքները պետք է իրականացվեն հետևյալ հիմնական փուլերով՝

Առաջին փուլ՝ Հետազոտություն և պահանջների սահմանում

Երկրորդ փուլ՝ Տեղեկատվական համակարգի մշակում 7.2. կետով սահմանված API-ի մշակում/ծրագրավորում և Տվյալների հավաքագրման նախատիպերի ստեղծում մոդուլների շրջանակներում

Երրորդ փուլ՝ Տեղեկատվական համակարգի մշակում 7.2. կետով սահմանված Վինետ մասնագետների և բժշկական փորձագետների բանկ ենթահամակարգի կառավարման, Ծառայությունների անհատական ծրագրի ենթահամակարգի բազային և Միգրացիա մոդուլների շրջանակներում,

Չորրորդ փուլ՝ Տեղակայում, փաստաթղթավորում, թեստավորում և վերապատրաստում Հինգերորդ փուլ՝ Տեղեկատվական համակարգի հանձնում պիլոտային շահագործման

Առաջին փուլ՝ Հետազոտություն և պահանջների սահմանում

Պահանջների բացահայտում՝ հետազոտություններ և ուսումնասիրություններ

- Հանդիպումներ և քննարկումներ ոլորտի պատասխանատուների հետ
- ՏՀ-ի բիզնես պահանջների ուսումնասիրություն
- ՏՀ-ի տեխնիկական պահանջների ուսումնասիրություն
- ՏՀ-ի օգտվողների դերերի տիպերի ուսումնասիրություն
- ՏՀ-ում ներառվելիք տվյալների ծավալի ուսումնասիրություն:

Տեխնիկական լուծումների սահմանում

- ՏՀ-ի առանձնահատկությունների սահմանում
- Տեղեկատվության դասակարգում և օգտվողների իրավասությունների սահմանում
- ՏՀ-ի սերվերների, հեռահաղորդակցության ցանցի բաղկացուցիչ մասերի, տեխնիկական և ծրագրային միջոցների պահանջների սահմանում
- Աշխատանքային կայանների տեխնիկական և ծրագրային միջոցների պահանջների սահմանում
- Տեխնիկական առաջադրանքի նախագծում և մշակում

Առաջին փուլի աշխատանքների իրականացման ակնկալվող արդյունքներ

- Հաստատված նախնական տեխնիկական առաջադրանք՝ e-Disability տեղեկատվական համակարգի նախագծման, մշակման, ներդրման և գործարկման 7.2. կետով սահմանված մոդուլների շրջանակներում

- Առաջին փուլի հաշվետվություն

Երկրորդ փուլ՝ Տեղեկատվական համակարգի մշակում 7.2. կետով սահմանված API-ի մշակում/ծրագրավորում և Տվյալների հավաքագրման նախատիպերի ստեղծում մոդուլների շրջանակներում

Համաձայն ՀՀ ԱՍՀՆ-ի կողմից հաստատված նախնական տեխնիկական առաջադրանքի՝ պետք է իրականացվեն e-Disability տեղեկատվական համակարգի նախագծման, մշակման և ներդրման հետևյալ աշխատանքները 7.2. կետով սահմանված մոդուլների շրջանակներում՝

ՏՀ-ի մոդուլների ստեղծում

- ՏՀ-ի տվյալների շտեմարանի նախագծում և ստեղծում
- ՏՀ-ի ծրագրային ապահովման ստեղծում
- ՏՀ-ի ինտերֆեյսերի դիզայն
- ՏՇ-ի կառավարման համակարգի տեղակայում
- Ալֆա, գործառույթային և միաժամանակ մի քանի օգտվողների թեստավորում

ՏՀ-ի փորձնական տեղակայում

- Սերվերների կարգաբերում
- Հիմնական սերվերների բաղկացուցիչ մասերի տեղակայում

Երկրորդ փուլի աշխատանքների իրականացման ակնկալվող արդյունքներ

- ՏՀ-ի API-ի մշակում/ծրագրավորում և Տվյալների հավաքագրման նախատիպերի ստեղծում մոդուլներ
- Երկրորդ փուլի հաշվետվություն

Երրորդ փուլ՝ Տեղեկատվական համակարգի մշակում 7.2. կետով սահմանված Վինետ մասնագետների և բժշկական փորձագետների բանկ ենթահամակարգի կառավարման, Ծառայությունների անհատական ծրագրի ենթահամակարգի բազային և Միգրացիա մոդուլների շրջանակներում

ՏՀ-ի մոդուլների ստեղծում

- ՏՀ-ի տվյալների շտեմարանի նախագծում և ստեղծում
- ՏՀ-ի ծրագրային ապահովման ստեղծում
- ՏՀ-ի ինտերֆեյսերի դիզայն
- ՏՇ-ի կառավարման համակարգի տեղակայում
- Ալֆա, գործառույթային և միաժամանակ մի քանի օգտվողների թեստավորում

Երրորդ փուլի աշխատանքների իրականացման ակնկալվող արդյունքներ

- ՏՀ-ի Վինետ մասնագետների և բժշկական փորձագետների բանկ ենթահամակարգի կառավարման, Ծառայությունների անհատական ծրագրի ենթահամակարգի բազային և Միգրացիա մոդուլներ
- Երկրորդ փուլի հաշվետվություն

Չորրորդ փուլ՝ Տեղակայում, փաստաթղթավորում, թեստավորում և վերապատրաստում Վերապատրաստում

- Համակարգից օգտվողների վերապատրաստում

Փաստաթղթավորում

- Տեխնոլոգիայի նկարագրությունն ապահովող համակարգային փաստաթղթեր,
- Գործառնական պահանջների փաստաթղթավորում, ներառյալ գործի կանոնները:

Թեստավորում

- Օգտվողի ընդունման թեստավորում

Տեղակայում

- ՕՀ-ի տեղակայում՝ նախատեսված սերվերների և աշխատանքային կայանների վրա
- ՏՇ-ի կառավարման համակարգի տեղակայում համապատասխան ՕՀ-ի վրաՏՀ-ի ամբողջական տեղակայում համապատասխան ՕՀ-ի վրա

Չորրորդ փուլի աշխատանքների իրականացման ակնկալվող արդյունքներ

- Վերապատրաստված մասնագետներ, ովքեր կունենան համապատասխան գիտելիքներ և հմտություններ՝ համակարգից օգվելու և համակարգի կառավարման համար
- Չորրորդ փուլի հաշվետվություն և արդյունքների ներկայացում

Հինգերորդ փուլ՝ ՏՀ-ի հանձնում պիլոտային շահագործման

- ՏՀ-ի տեղակայում պիլոտային շահագործման համար
- ՏՀ-ի պիլոտային շահագործում, հայտնաբերված խնդիրների հավաքագրում և շտկում

Հինգերորդ փուլի աշխատանքների իրականացման ակնկալվող արդյունքներ

- e-Disability տեղեկատվական համակարգը պատրաստ է պիլոտային շահագործման անձի ֆունկցիոնալության գնահատման բաղադրիչով
- Հինգերորդ փուլի հաշվետվություն

9. Գործարկում և շահագործման ընդունում

Կողի հենք (codbase). Կողը բոլոր ճյուղերով (առնվազն մշակման/develop, փուլավորման/staging և արտադրության/production) գտնվելու է ՀՀ ԱՍՀՆ-ին հասանելի շտեմարանում (repository), և կիրառվելու է համապատասխան ճյուղի քաղաքականությունը:

Գործընթացներ. շարունակական ինտեգրման/շարունակական ներդրման լիովին գործունակ գործընթացները (CI/CD pipelines) բոլոր ավտոմատացված փորձարկման սցենարներով կներդրվեն ու կգործարկվեն, կառուցման և ներդրման գործընթացները կավտոմատացվեն հնարավորինս առանց որևէ ձեռքի միջամտություն պահանջելու, բացառությամբ արտադրական միջավայրում ներդրման:

Գործարկման ծրագիրը պետք է մշակվի՝ հաշվի առնելով՝

- շահագործման հանձնելուց առաջ վերապատրաստված օգտվողների առկայությունը և պատրաստակամությունը,
- սպասարկման նվազագույն խափանումները,
- գործող համակարգերի հետ զուգահեռ ներդրումը՝ անհրաժեշտության դեպքում ապահովելով հետ մղման (rollback) ռազմավարություն,
- շարունակական մոնիթորինգ և հետադարձ կապի առկայություն, անհրաժեշտության դեպքում ապահովելով պատշաճ վերլուծություն և գործողություններ

Չափման համակարգը և մոնիթորինգի կարգավորումները պետք է ներառվեն շահագործման հանձնման պլանում, որի նպատակն է հնարավորություն տալ վերլուծելու մարդու և համակարգի

վարքագիծը գործարկման ընթացքում: Կատարողականի ցուցանիշները, ինչպիսիք են մատչելիությունը, հուսալիությունը և դիմումի արձագանքման ժամանակը, չպետք է փոփոխվեն կամ լրացուցիչ ծանրաբեռնվածության կամ նոր առանձնահատկությունների ավելացման պարագայում լուրջ ազդեցության ենթարկվեն:

ՀՀ ԱՍՀՆ-ը պատասխանատու կլինի համակարգի լիարժեք գործունակ և կայուն լինելը հաստատելու համար, որից հետո գործարկումը կհամարվի հաջողված:

10. Թերությունների վերացման պատասխանատվություն

Ծառայություն մատուցող կազմակերպությունը երաշխավորում է, որ ողջ համակարգը իր ենթահամակարգերով և այլ բաղադրիչներով զերծ է թերություններից համակարգի շահագործման սպասարկման ընթացքում:

Հայտնաբերված բոլոր խնդիրները պետք է լուծվեն ժամանակին՝ ելնելով բացահայտված խնդիրների լրջությունից, նման հարցերը պետք է լուծվեն :

11. Մտավոր սեփականություն

12.1. Մտավոր սեփականության և մտավոր սեփականության օբյեկտների նկատմամբ իրավունքների շրջանակը: Ծառայություն մատուցող կազմակերպությունը, ըստ ՀՀ օրենսդրության, լիարժեք համաձայն է, որ նախագծի արդյունքները պետք է համարվեն ՀՀ ԱՍՀՆ բացառիկ և միակ սեփականությունը: Ծառայություն մատուցող կազմակերպությունը համաձայն է, որ հեղինակային ցանկացած աշխատանք, ներառյալ բոլոր թղթերը, նյութերը, գծանկարները, գրաֆիկները, գրությունները, սարքերը, նշումները, գրառումները, փաստաթղթերը, վերլուծությունները, պրոդուկտները, պրոդուկտի պլանները, համակարգերը, համակարգչային ծրագրերը, սարքերը, ծրագրակազմը (ներառյալ ցանկացած և բոլոր ծրագրերը, օբյեկտի կոդը, ելքային կոդը, ելքային կոդի ցուցակները, սխեմաները, պրոցեդուրաները, ենթածրագրերը, վերանայումները, հավելումները, մոդուլները, արդիականացումները, տրամաբանությունը և գործընթացները, ճարտարապետությունը, գործառնական և տեխնիկական մասնագրերը, ասսեմբլերները, ափիլեթները, կոմպիլյատորները, օբյեկտի կոդը, տվյալները (ներառյալ, բայց չսահմանափակվելով օգտվողով, մետատվյալներով և այլն ցանկացած ձևով կամ կառուցվածքով), դիզայնի գործիքները և օգտագործողի միջերեսները, յուրաքանչյուր դեպքում, ցանկացած լեզվով, ձևաչափով կամ միջավայրով), և բոլոր նախագծերը, հայտնագործությունները, գյուտերը, ճարտարագիտությունը, ծառայությունները, տեխնոլոգիաները գաղափարները, ռազմավարությունները, կարգաբերման տեղեկատվությունը, մեթոդները, գործընթացները, զարգացումները, բանաձևերը, հետազոտությունները, հայեցակարգերը, անունները, ապրանքանիշերը, դոմենային անունները, տեխնիկական, տրամաբանությունը, նոու-հաուն, ալգորիթմները և վերը նշվածներից որևէ մեկի և բոլորի բարելավումները (արդյոք վերոնշյալներից որևէ մեկը կարող է արտոնագրվել, գրանցվել կամ այլ կերպ պաշտպանվել ցանկացած արտոնագրի, ապրանքային նշանի, հեղինակային իրավունքի գրանցմամբ կամ այլ իրավական հիմքով, թե ոչ), յուրաքանչյուր դեպքում, որը կարող է հայտնաբերվել, պատրաստվել, հորինվել, մշակվել, նախագծվել, ստեղծվել, հանգել գործնականի, կազմվել, կատարելագործվել, փոփոխվել, կատարվել, արտադրվել կամ մատուցվել, անհատապես կամ այլոց հետ միասին՝ կապված ՄՏՀ-ի հետ և ցանկացած օտարերկրյա և տեղական, գրանցված

և չգրանցված, հեղինակային իրավունքներ, արտոնագրեր, արդյունաբերական դիզայնի նկատմամբ իրավունքներ, ապրանքային նշանների նկատմամբ իրավունքներ և սեփականության նկատմամբ ցանկացած այլ իրավունքներ ամբողջ աշխարհում (հավաքականորեն՝ «Մտավոր սեփականության օբյեկտների նկատմամբ իրավունքներ»), դրանց գրանցման դիմումները և մտավոր սեփականության օբյեկտների նկատմամբ ցանկացած այլ իրավունք, որը բխում է վերը նշվածներից որևէ մեկից (վերը նշված բոլորը, միասին՝ «Աշխատանքներ», և վերը նշվածներից յուրաքանչյուրը՝ «Աշխատանք») ըստ ՀՀ օրենսդրության, առավելագույն չափով պետք է պատկանի բացառապես ՀՀ ԱՍՀՆ-ին, ինչպես նշված է այստեղ:

12.2. Գրագրությունների վարում: Ծառայություն մատուցող կազմակերպությունը համաձայնում է վարել և պահպանել համապատասխան և ընթացիկ գրավոր գրագրություններ իր կողմից իրականացված բոլոր Աշխատանքների վերաբերյալ (առանձին կամ այլոց հետ համատեղ) ՏՀ-ի պայմանագրի գործողության ժամկետների շրջանակներում: Գրագրությունները կարող են լինել նշումների, էքսիզների, գծագրերի, հոսքերի գծապատկերների, էլեկտրոնային տվյալների կամ ձայնագրությունների, լաբորատոր տետրերի և ցանկացած այլ ձևաչափով: Գրագրությունը կարող է միշտ հասանելի լինել և մշտապես հանդիսանալ ՀՀ ԱՍՀՆ բացառիկ սեփականությունը: Ծառայություն մատուցող կազմակերպությունը համաձայնում է չհեռացնել նմանատիպ գրագրությունները իր գտնվելու վայրից՝ բացառությամբ այն դեպքերի, երբ դա ուղղակիորեն թույլատրված է ՀՀ ԱՍՀՆ քաղաքականությամբ, որը կարող է ժամանակ առ ժամանակ վերանայվել միայն ՀՀ ԱՍՀՆ որոշմամբ: Ծառայություն մատուցող կազմակերպությունը համաձայնում է վերադարձնել բոլոր նմանօրինակ գրագրությունները (ներառյալ դրանց պատճենները) ՀՀ ԱՍՀՆ-ին՝ ՏՀ-ի պայմանագրի գործողության ժամկետը լրանալու կամ այն դադարեցնելու դեպքում:

12.3. Երրորդ կողմի շահ: Ծառայություն մատուցող կազմակերպությունը չպետք է անի կամ պատճառաբանի կամ թույլ տա անել որևէ բան այնպես, որ որևէ Աշխատանքում առաջանա երրորդ կողմի որևէ շահ: ՏՀ-ի պայմանագրի ներքո Ծառայություն մատուցող կազմակերպությանը ոչինչ չպետք է փոխանցի՝ ցանկացած իրավունք, արտոնագիր, իրավատիրոջ կարգավիճակ կամ շահ Աշխատանքների նկատմամբ:

12.4. Խախտումներ: Ծառայություն մատուցող կազմակերպությունը չպետք է անի կամ պատճառաբանի կամ թույլ տա անել որևէ բան այնպես, որ ոտնահարվի կամ յուրացվի որևէ երրորդ կողմից մտավոր սեփականության իրավունք:

12.5. Ծնորհումներ: Առանց սահմանափակելու վերը նշվածը և ի հավելումն դրան՝ Ծառայություն մատուցող կազմակերպությունը ընդունում և համաձայնում է, որ ՏՀ-ն չի տալիս (և սա չպետք է մեկնաբանվի այլ կերպ) Ծառայություն մատուցող կազմակերպությանը կամ նրա աշխատակիցներին և/կամ խորհրդատուներին որևէ իրավունք, իրավատիրոջ կարգավիճակ կամ շահ ՀՀ ԱՍՀՆ Աշխատանքների և/կամ մտավոր սեփականության օբյեկտների նկատմամբ՝ կապված վերը նշվածներից որևէ մեկի հետ: Ծառայություն մատուցող կազմակերպությունը պարտավորեցնում է աշխատակիցներին և/կամ խորհրդատուներին, ովքեր ունեն հասանելիություն որևէ նմանատիպ նյութերի, նույն չափով

տեղեկացված լինել այդ պարտավորությունների մասին, որքան հենց ինքը Ծառայություն մատուցող կազմակերպությունը և իր աշխատակիցները և խորհրդատուները:

12.6. Արգելված գործողություններ: Ծառայություն մատուցող կազմակերպությունը պետք է՝

- (ա) զերծ մնա «Հեղինակային իրավունքի և հարակից իրավունքների մասին» ՀՀ օրենքի 13-րդ հոդվածով սահմանված իմաստով օգտագործելուց կամ շահագործելուց, ինչպես նաև հրաժարվի անձնական ոչ գույքային իրավունքների իրացումից (բարոյական իրավունքներ) և դրան առնչվող ցանկացած այլ գործողություններ իրականացնելուց,
- (բ) զերծ մնա սույն պայմանագրով նախատեսված՝ ՀՀ ԱՍՀՆ իրավունքների ոտնահարումից,
- (գ) զերծ մնա ապրանքային նշանի գրանցումից՝ սույն պայմանագրով սահմանված գործառույթների կատարման արդյունքում ստեղծված/արտադրված աշխատանքի համար, և/կամ
- (դ) առավելագույն ջանքեր գործադրի մտավոր սեփականության օբյեկտների նկատմամբ իրավունքների պաշտպանության վերաբերյալ օրենքներին և կանոնակարգերին լիովին համապատասխանելու համար:

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ
Տվյալների փոխանակման

Տվյալների փոխանակման գործընթացում օգտագործվող տվյալների ձևաչափերի մանրամասն նկարագրությունները բերված են ստորև:

1. Անձի անձնական տվյալներ

Անձի անձնական տվյալները E-disability տեղեկատվական համակարգ մուտք անելուց առաջ պետք է համադրվեն ՀՀ Բնակչության պետական ռեգիստրում առկա տվյալների հետ: Դիմումի ընդունման ժամանակ, երբ մուտքագրվում են անձի անձնական տվյալները և դիմում ընդունողը կատարում է անձնական տվյալների ստուգման գործընթացը, E-disability տեղեկատվական համակարգը պետք է հարցում ուղարկի այդ անձի նախապես սահմանված անձնական տվյալների հիման վրա ԲՊՌ: ԲՊՌ-ից ստացված պատասխանը պետք է պարունակի անձի անձնական տվյալների վերաբերյալ տեղեկատվությունը ըստ սահմանված ցանկի:

1.1. Հարցում

E-disability տեղեկատվական համակարգից ԲՊՌ համարակց ուղարկվող հարցման դաշտերը.

Դաշտը	Պարունակությունը
Հարցման համար	FORM001
Ուղարկողը	ԱՍՀՆ
Ստացողը	ԲՊՌ
Հաճախականությունը	Ըստ հարցման
Հարցման պարամետրերը	Փաստաթղթի տեսակ և համար 1. Եթե փաստաթղթի տեսակը դատարկ է, ապա համարը ՀԾՀ համարն է: 2. Մնացած բոլոր դեպքերում, ըստ փաստաթղթի տեսակի և համարի:
Հարցման տրիգեր	Դիմումի ընդունման ժամանակ, ըստ օգտագործողի հարցման
Ստորագրություն	Այո

1.2. Հարցման պատասխան

ԲՊՌ-ից E-disability տեղեկատվական համակարգին ուղարկվող տվյալների ցանկը.

Հ/հ	Անվանումը	Տեսակը	Պարտադիր է	Նկարագիրը
1.	ՀԾՀ	String, 10 numerical symbol	M	Անձի ՀԾՀ համարը
2.	Ազգանուն	String	M	Ազգանունը
3.	Անուն	String	M	Անունը
4.	Հայրանուն	String	M	Հայրանունը

5.	Ծննդյան ամսաթիվ	Date	M	Ծննդյան ամսաթիվը
6.	Սեռ	Integer	M	Սեռի ծածկագիրը
7.	Քաղաքացիություն	String 3 symbol	M	Քաղաքացիության ծածկագիրը
8.	Փաստաթղթի տեսակ	Integer	M	Փաստաթղթի տեսակի ծածկագիրը
9.	Փաստաթղթի համար	String	M	Փաստաթղթի համարը
10.	Փաստաթղթի տրման տարեթիվ	Date	M	Փաստաթղթի տրման օրը, ամիսը, տարին
11.	Փաստաթղթի վավերականության տարեթիվ	Date	M	Փաստաթղթի վավեր լինելու օր, ամիսը, տարին
12.	Փաստաթղթի տրամադրման ծածկագիր	String	M	Փաստաթղթի տրամադրման լիազոր մարմնի ծածկագիրը
13.	Հաշվառման հասցե	String	M	Անձի հաշվառման հասցեն
14.	Ստորագրություն		M	Ստորագրություն

Հարցման ժամանակ հետևյալ դաշտերը պետք է ստանդարտացված լինեն ԱՍՀՆ և ԲՊՌ գերատեսչությունների միջև և օգտագործվեն հաղորդակցությունների մեջ՝

Դաշտը	Ծածկագրի ցանկը	Հղում
Սեռ	Սեռի ծածկագրի ցանկը	9.1
Քաղաքացիություն	Պետությունների ծածկագրի ցանկը	9.4
Փաստաթղթի տեսակ	Փաստաթղթի տեսակի ծածկագրի ցանկը	9.2
Փաստաթղթի տրամադրման լիազոր մարմնի ծածկագիր	Փաստաթղթի տրամադրման լիազոր մարմնի ծածկագրի ցանկը	9.3

1.3. Հաղորդակցության սխալներ, սխալների մշակում

Անձի անձնական տվյալների հարցման ժամանակ առաջացող հնարավոր սխալների ցանկը, որը վերաբերվում է միայն ԱՍՀՆ և ԲՊՌ-ի միջև տվյալների փոխանակման ժամանակ առաջացած սխալներին.

Սխալի ծածկագիրը	Նկարագիրը
01	Հայցվել է ոչ ճիշտ գործողություն
02	Պարտադիր դաշտը դատարկ է
03	Տվյալի ձևաչափը չի համապատասխանում սահմանվածին
04	Ներքին սխալ մշակման ընթացքում
05	ՀԾՀ համարը սխալ է
06	ՀԾՀ համարը գոյություն չունի
07	Ազգանունը գոյություն չունի
08	Անունը գոյություն չունի
09	Հայրանունը գոյություն չունի

10	Ծննդյան ամսաթիվը գոյություն չունի
11	Սեռի ծածկագիրը սխալ է
12	Սեռի ծածկագիրը գոյություն չունի
13	Քաղաքացիության ծածկագիրը սխալ է
14	Քաղաքացիության ծածկագիրը գոյություն չունի
15	Փաստաթղթի տեսակի ծածկագիրը սխալ է
16	Փաստաթղթի տեսակի ծածկագիրը գոյություն չունի
17	Փաստաթղթի համարը գոյություն չունի
18	Փաստաթղթի տրման տարեթիվը սխալ է
19	Փաստաթղթի տրման տարեթիվը գոյություն չունի
20	Փաստաթղթի վավերականության տարեթիվը սխալ է
21	Փաստաթղթի վավերականության տարեթիվը գոյություն չունի
22	Փաստաթղթի տրամադրման ծածկագիրը սխալ է
23	Փաստաթղթի տրամադրման ծածկագիրը գոյություն չունի
24	Հաշվառման հասցեն գոյություն չունի
25	Վերադարձվել է մեկից ավելի անձի տվյալներ
26	Ստորագրությունը չի հաստատվել
27	Այլ

2. Անձի աշխատանքային գործունեության վերաբերյալ տվյալներ

Անձի աշխատանքային գործունեության վերաբերյալ տվյալները E-disability տեղեկատվական համակարգ մուտք անելուց առաջ պետք է համադրվեն ՀՀ Պետական եկամուտների կոմիտեում առկա տվյալների հետ: Ինքնագնահատման հարցաշարի լրացման ժամանակ, երբ մուտքագրվում են անձի գործունեությանը վերաբերվող տվյալները և սոցիալական աշխատողը կատարում է անձնական տվյալների ստուգման գործընթացը, E-disability տեղեկատվական համակարգը պետք է հարցում ուղարկի այդ անձի նախապես սահմանված անձնական տվյալների հիման վրա ՊԵԿ:

ՊԵԿ-ը պետք է տրամադրի հարցվող անձի աշխատանքային հարաբերությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը ըստ հետևյալ առաջնահերթության.

1. ընթացիկ աշխատանքային տվյալները՝ անձը ներկա պահին աշխատում է այդ կազմակերպությունում կամ կազմակերպություններում (եթե աշխատում է մեկից ավելի կազմակերպություններում, տրամադրել բոլոր ընթացիք աշխատանքների վերաբերյալ տվյալները),
2. վերջին աշխատանքային տվյալները՝ անձի վերջին աշխատանքային տվյալները, եթե նա տվյալ պահին ոչ մի տեղ չի աշխատում հարցման ժամանակ:

ՊԵԿ-ից ստացված պատասխանը պետք է պարունակի անձի աշխատանքային գործունեության վերաբերյալ տեղեկատվությունը ըստ սահմանված ցանկի:

2.1. Հարցում

E-disability տեղեկատվական համակարգից ՊԵԿ-ի համակարգ ուղարկվող հարցման դաշտերը.

Դաշտը	Պարունակությունը
-------	------------------

Հարցման համար	FORM002
Ուղարկողը	ԱՍՀՆ
Ստացողը	ՊԵԿ
Հաճախականությունը	Ըստ հարցման
Հարցման պարամետրերը	Փաստաթղթի տեսակ և համար 1. Եթե փաստաթղթի տեսակը դատարկ է, ապա համարը ՀԾՀ համարն է: 2. Մնացած բոլոր դեպքերում ըստ փաստաթղթի տեսակի և համարի:
Հարցման տրիգեր	Ինքնագնահատման հարցաշարի լրացման ժամանակ, ըստ օգտագործողի հարցման
Ստորագրություն	Այո

2.2. Հարցման պատասխան

ՊԵԿ-ից E-disability տեղեկատվական համակարգին ուղարկվող տվյալների ցանկը, որը պետք է պարունակի 3.3 կետում նշված տվյալների առաջնահերթության տեղեկատվությունը.

Հ/հ	Անվանումը	Տեսակը	Պարտադիր է	Նկարագիրը
1	ՀԾՀ	String, 10 numerical symbol	M	Անձի ՀԾՀ համարը
2	Ազգանուն	String	M	Ազգանունը
3	Անուն	String	M	Անունը
4	Փաստաթղթի տեսակ	Integer	M	Փաստաթղթի տեսակի ծածկագիրը
5	Փաստաթղթի համար	String	M	Փաստաթղթի համարը
6	Աշխատանքային պատմություն	Table	M	Աշխատանքային պատմության մասը
7	Գործատուի անվանում	Table.Column1	M	Գործատուի անվանումը
8	Գործատուի ՀՎՀՀ	Table.Column2	M	Գործատուի ՀՎՀՀ-ն
9	Գործատուի հասցե	Table.Column3		Գործատուի հասցեն
10	Աշխ. հարաբ. սկիզբ	Table.Column4	M	Աշխատանքային հարաբերությունների սկիզբը
11	Աշխ. հարաբ. ավարտ	Table.Column5		Աշխատանքային հարաբերությունների ավարտը
12	Պաշտոն	Table.Column6	M	Պաշտոնը
13	Աշխատավարձ և դրան հավասարեցված այլ վճարումներ	Table.Column7	M	Աշխատավարձը և դրան հավասարեցված այլ վճարումները
14	Աշխատաժամանակի ռեժիմ	Table.Column8		Աշխատաժամանակի ռեժիմի ծածկագիրը
15	Ստորագրություն		M	Ստորագրություն

Հարցման ժամանակ հետևյալ դաշտերը պետք է ստանդարտացված լինեն ԱՍՀՆ և ՊԵԿ գերատեսչությունների միջև և օգտագործվեն հաղորդակցությունների մեջ՝

Դաշտը	Ծածկագրի ցանկը	Հղում
Փաստաթղթի տեսակ	Փաստաթղթի տեսակի ծածկագրի ցանկը	9.2
Աշխատաժամանակի ռեժիմ	Աշխատաժամանակի ռեժիմի ծածկագրի ցանկը	9.5

2.3. Հաղորդակցության սխալներ և սխալների մշակում

Անձի աշխատանքային գործունեությանը վերաբերվող տվյալների հարցման ժամանակ առաջացող հնարավոր սխալների ցանկը, որը վերաբերվում է միայն ԱՍՀՆ և ՊԵԿ-ի միջև տվյալների փոխանակման ժամանակ առաջացած սխալներին.

Սխալի ծածկագիրը	Նկարագիրը
01	Հայցվել է ոչ ճիշտ գործողություն
02	Պարտադիր դաշտը դատարկ է
03	Տվյալի ձևաչափը չի համապատասխանում սահմանվածին
04	Ներքին սխալ մշակման ընթացքում
05	ՀԾՀ համարը սխալ է
06	ՀԾՀ համարը գոյություն չունի
07	Ազգանունը գոյություն չունի
08	Անունը գոյություն չունի
09	Փաստաթղթի տեսակի ծածկագիրը սխալ է
10	Փաստաթղթի տեսակի ծածկագիրը գոյություն չունի
11	Փաստաթղթի համարը գոյություն չունի
12	Գործատուի անվանումը գոյություն չունի
13	Գործատուի ՀՎՀՀ սխալ է
14	Գործատուի ՀՎՀՀ գոյություն չունի
15	Աշխատանքային հարաբերությունների սկիզբը սխալ է
16	Աշխատանքային հարաբերությունների սկիզբը գոյություն չունի
17	Աշխատանքային հարաբերությունների ավարտը սխալ է
18	Պաշտոնը գոյություն չունի
19	Աշխատավարձը և դրան հավասարեցված այլ վճարումները գոյություն չունեն
20	Աշխատավարձը և դրան հավասարեցված այլ վճարումները սխալ են
21	Աշխատաժամանակի ռեժիմը սխալ է
22	Ստորագրությունը չի հաստատվել
23	Այլ

3. Անձի կենսաթոշակային տվյալներ

Եթե անձը կենսաթոշակառու է, ապա անձի ինքնագնահատման հարցաշարը լրացնելու ժամանակ սոցիալական աշխատողի կողմից պետք է իրականացվի անձի կենսաթոշակային տվյալների համադրումը Էլեկտրոնային կենսաթոշակ տեղեկատվական շտեմարանի տվյալների հետ: E-disability տեղեկատվական համակարգը պետք է հարցում ուղարկի այդ անձի նախապես

սահմանված անձնական տվյալների հիման վրա: ԷԿՏ-ից ստացված պատասխանը պետք է պարունակի անձի կենսաթոշակային տվյալների վերաբերյալ տեղեկատվությունը ըստ սահմանված ցանկի:

3.1. Հարցում

E-disability տեղեկատվական համակարգից ԷԿՏ համակարգ ուղարկվող հարցման դաշտերը.

Դաշտը	Պարունակությունը
Հարցման համար	FORM003
Ուղարկողը	ԱՍՀՆ E-disability շտեմարան
Ստացողը	ԱՍՀՆ ԷԿՏ շտեմարան
Հաճախականությունը	Ըստ հարցման
Հարցման պարամետրերը	Փաստաթղթի տեսակ և համար 1. Եթե փաստաթղթի տեսակը դատարկ է, ապա համարը ՀԾՀ համարն է: 2. Մնացած բոլոր դեպքերում ըստ փաստաթղթի տեսակի և համարի:
Հարցման տրիգեր	Դիմումի ընդունման ժամանակ, ըստ օգտագործողի հարցման
Ստորագրություն	Այո

3.2. Հարցման պատասխան

ԷԿՏ-ից E-disability տեղեկատվական համակարգին ուղարկվող տվյալների ցանկը.

Հ/հ	Անվանումը	Տեսակը	Պարտադիր է	Նկարագիրը
1	ՀԾՀ	String, 10 numerical symbol	M	Անձի ՀԾՀ համարը
2	Ազգանուն	String	M	Ազգանունը
3	Անուն	String	M	Անունը
4	Փաստաթղթի տեսակ	Integer	M	Փաստաթղթի տեսակի ծածկագիրը
5	Փաստաթղթի համար	String	M	Փաստաթղթի համարը
6	Կենսաթոշակի գործի համար	String	M	Կենսաթոշակի գործի համարը
7	Կենսաթոշակի տեսակ	Integer	M	Կենսաթոշակի տեսակի ծածկագիրը
8	Կենսաթոշակի չափ	Decimal	M	Կենսաթոշակի չափը
9	Կենսաթոշակի սկիզբ	Date	M	Կենսաթոշակի նշանակման օրը, ամիսը, տարին
10	Կենսաթոշակի	Date	M	Կենսաթոշակի ավարտի օրը, ամիսը,

	ավարտ			տարին
11	Ստորագրություն		M	Ստորագրություն

Հարցման ժամանակ հետևյալ դաշտերը պետք է ստանդարտացված լինեն E-disability և ԷԿՏ տեղեկատվական համակարգերի միջև և օգտագործվեն հաղորդակցությունների մեջ:

Դաշտը	Ծածկագրի ցանկը	Հղում
Փաստաթղթի տեսակ	Փաստաթղթի տեսակի ծածկագրի ցանկը	9.2
Կենսաթոշակի տեսակ	Կենսաթոշակի տեսակի ծածկագրի ցանկը	0

3.3. Հաղորդակցության սխալներ և սխալների մշակում

Անձի անձնական տվյալների հարցման ժամանակ առաջացող հնարավոր սխալների ցանկը, որը վերաբերվում է միայն E-disability և ԷԿՏ-ի միջև տվյալների փոխանակման ժամանակ առաջացած սխալներին.

Սխալի ծածկագիրը	Նկարագիրը
01	Հայցվել է ոչ ճիշտ գործողություն
02	Պարտադիր դաշտը դատարկ է
03	Տվյալի ձևաչափը չի համապատասխանում սահմանվածին
04	Ներքին սխալ մշակման ընթացքում
05	ՀԾՀ համարը սխալ է
06	ՀԾՀ համարը գոյություն չունի
07	Ազգանունը գոյություն չունի
08	Անունը գոյություն չունի
09	Փաստաթղթի տեսակի ծածկագիրը սխալ է
10	Փաստաթղթի համարը գոյություն չունի
11	Կենսաթոշակային գործի համարը գոյություն չունի
12	Կենսաթոշակի տեսակը սխալ է
13	Կենսաթոշակի տեսակը գոյություն չունի
14	Կենսաթոշակի չափը գոյություն չունի
15	Կենսաթոշակի սկիզբը սխալ է
16	Կենսաթոշակի սկիզբը գոյություն չունի
17	Կենսաթոշակի ավարտը սխալ է
18	Ստորագրությունը չի հաստատվել
19	Այլ

4. Անձին տրամադրված աջակցող միջոցների տվյալները

Եթե անձը ստանում է աջակցող միջոցներ (ԱՄ), ապա անձի ինքնագնահատման հարցաշարը լրացնելու ժամանակ սոցիալական աշխատողի կողմից պետք է իրականացվի անձի աջակցող միջոցների ստացման տվյալների համադրումը Աջակցող միջոցների հաշվառման տեղեկատվական շտեմարանից: E-disability տեղեկատվական համակարգը պետք է հարցում ուղարկի այդ անձի

անձնական տվյալների հիման վրա: ԱՄ ՏՇ-ից ստացված պատասխանը պետք է պարունակի անձի կողմից ստացվող աջակցող միջոցների վերաբերյալ տեղեկատվությունը ըստ սահմանված ցանկի:

Հաշվի առնելով այն փաստը, որ E-disability տեղեկատվական համակարգում գործող Ծառայություններ մատուցողների ռեեստր մոդուլը ներառելու է աջակցող միջոցներ տրամադրող կազմակերպություններին, և հետագայում հնարավոր է առաջանան զուգահեռ երկու տեղեկատվական շտեմարանների տվյալների ճշգրիտ վարում, ապա առաջարկվում է մշակել կրկնակի տվյալների ճշգրտման գործառույթ սույն երկու տեղեկատվական շտեմարանների միջև:

4.1. Հարցում

E-disability տեղեկատվական համակարգից ԱՄ ՏՇ ուղարկվող հարցման դաշտերը.

Դաշտը	Պարունակությունը
Հարցման համար	FORM004
Ուղարկողը	ԱՍՀՆ E-disability շտեմարան
Ստացողը	ԱՍՀՆ ԱՄ տեղեկատվական շտեմարան
Հաճախականությունը	Ըստ հարցման
Հարցման պարամետրերը	Փաստաթղթի տեսակ և համար 1. Եթե փաստաթղթի տեսակը դատարկ է, ապա համարը ՀԾՀ համարն է: 2. Մնացած բոլոր դեպքերում ըստ փաստաթղթի տեսակի և համարի:
Հարցման տրիգեր	Դիմումի ընդունման ժամանակ, ըստ օգտագործողի հարցման
Ստորագրություն	Այո

4.2. Հարցման պատասխան

ԱՄ ՏՇ-ից E-disability տեղեկատվական համակարգին ուղարկվող տվյալների ցանկը

Հ/հ	Անվանումը	Տեսակը	Պարտադիր է	Նկարագիրը
1	ՀԾՀ	String, 10 numerical symbol	M	Անձի ՀԾՀ համարը
2	Ազգանուն	String	M	Ազգանունը
3	Անուն	String	M	Անունը
4	Փաստաթղթի տեսակ	Integer	M	Փաստաթղթի տեսակի ծածկագիրը
5	Փաստաթղթի համար	String	M	Փաստաթղթի համարը
6	Աջակցող միջոցի խումբ	Integer	M	Տրամադրված աջակցող միջոցի խմբի ծածկագիրը
7	Աջակցող միջոցի տիպ	Integer	M	Տրամադրված աջակցող միջոցի տիպի ծածկագիրը

8	Աջակցող միջոցի ստացման ամսաթիվ	Date	M	Տրամադրված աջակցող միջոցի ստանալու օրը, ամիսը, տարին
9	Աջակցող միջոցի հաջորդ տրամադրման ամսաթիվ	Date		Աջակցող միջոցի հաջորդ տրամադրման օրը, ամիսը, տարին
10	Տրամադրող կազմակերպություն	String	M	Տրամադրող կազմակերպության անվանումը
11	Ստորագրություն		M	Ստորագրություն

Հարցման ժամանակ հետևյալ դաշտերը պետք է ստանդարտացված լինեն E-disability և ԱՄ տեղեկատվական համակարգերի միջև և օգտագործվեն հաղորդակցությունների մեջ՝

Դաշտը	Ծածկագրի ցանկը	Հղում
Փաստաթղթի տեսակ	Փաստաթղթի տեսակի ծածկագրի ցանկը	9.2
Աջակցող միջոցի խումբ	Աջակցող միջոցի խմբի ծածկագրի ցանկը	9.7
Աջակցող միջոցի տիպ	Աջակցող միջոցի տիպի ծածկագրերի ցանկը	9.8

4.3. Հաղորդակցության սխալներ և սխալների մշակում

Անձի անձնական տվյալների հարցման ժամանակ առաջացող հնարավոր սխալների ցանկը, որը վերաբերվում է միայն E-disability և ԱՄ ՏԾ-ի միջև տվյալների փոխանակման ժամանակ առաջացած սխալներին.

Սխալի ծածկագիրը	Նկարագիրը
01	Հայցվել է ոչ ճիշտ գործողություն
02	Պարտադիր դաշտը դատարկ է
03	Տվյալի ձևաչափը չի համապատասխանում սահմանվածին
04	Ներքին սխալ մշակման ընթացքում
05	ՀԾՀ համարը սխալ է
06	ՀԾՀ համարը գոյություն չունի
07	Ազգանունը գոյություն չունի
08	Անունը գոյություն չունի
09	Փաստաթղթի տեսակի ծածկագիրը սխալ է
10	Փաստաթղթի համարը գոյություն չունի
11	Տրամադրված աջակցող միջոցի ծածկագիրը սխալ է
12	Տրամադրված աջակցող միջոցի ծածկագիրը գոյություն չունի
13	Աջակցող միջոցի տիպի ծածկագիրը սխալ է
14	Աջակցող միջոցի տիպի ծածկագիրը գոյություն չունի
15	Աջակցող միջոցի ստացման ամսաթիվը սխալ է
16	Աջակցող միջոցի ստացման ամսաթիվը գոյություն չունի
17	Աջակցող միջոցի հաջորդ տրամադրման ամսաթիվը սխալ է

18	Ստորագրությունը չի հաստատվել
19	Այլ

5. Անձի կրթության վերաբերյալ տվյալներ

Անձի կրթության վերաբերյալ տվյալները E-disability տեղեկատվական համակարգ պետք է ներբեռնվեն ՀՀ ԿԳՄՍՆ տեղեկատվական համակարգից: Ինքնագնահատման հարցաշարի լրացման ժամանակ, երբ մուտքագրվում են անձի կրթությանը վերաբերվող տվյալները և սոցիալական աշխատողը կատարում է անձնական տվյալների ստուգման գործընթացը, E-disability տեղեկատվական համակարգը պետք է հարցում ուղարկի այդ անձի անձնական տվյալների հիման վրա ՀՀ ԿԳՄՍՆ:

ՀՀ ԿԳՄՍՆ-ը պետք է տրամադրի կրթության վերաբերյալ տեղեկատվություն, ըստ հետևյալ տարիքային խմբերի.

1. 3-18 տարեկան երեխաների համար ՆՈՒՀ կամ հանրակրթական դպրոցի տվյալների հիման վրա,
2. 18-25 տարեկանների համար ՄՄՈՒՀ կամ ԲՈՒՀ տվյալների հիման վրա:

ՀՀ ԿԳՄՍՆ-ից ստացված տվյալները պետք է պարունակեն անձի ընթացիկ կրթությանը վերաբերվող տեղեկատվություն, ըստ սահմանված ցանկի:

5.1. Հարցում

E-disability տեղեկատվական համակարգից ՀՀ ԿԳՄՍՆ տեղեկատվական համակարգ ուղարկվող հարցման դաշտերը.

Դաշտը	Պարունակությունը
Հարցման համար	FORM005
Ուղարկողը	ՀՀ ԱՍՀՆ
Ստացողը	ՀՀ ԿԳՄՍՆ
Հաճախականությունը	Ըստ հարցման
Հարցման պարամետրերը	Փաստաթղթի տեսակ և համար 1. Եթե փաստաթղթի տեսակը դատարկ է, ապա համարը ՀԾՀ համարն է: 2. Մնացած բոլոր դեպքերում ըստ փաստաթղթի տեսակի և համարի:
Հարցման տրիգեր	Ինքնագնահատման հարցաշարի լրացման ժամանակ, ըստ օգտագործողի հարցման
Ստորագրություն	Այո

5.2. Հարցման պատասխան

ՀՀ ԿԳՄՍՆ-ից E-disability տեղեկատվական համակարգին ուղարկվող տվյալների ցանկը: Մինչև ՀՀ ԿԳՄՍՆ տեղեկատվական համակարգից հարցում իրականացնելը, համակարգը պետք է կատարի ստուգում անձի տարիքը որոշելու համար:

Եթե անձը 3-18 տարեկան է, ապա ՀՀ ԿԳՄՍՆ տեղեկատվական համակարգից պետք է հարցում իրականացվի հետևյալ տվյալների համար.

4	Փաստաթղթի տեսակ	Integer	M	Փաստաթղթի տեսակի ծածկագիրը
5	Փաստաթղթի համար	String	M	Փաստաթղթի համարը
6	Կրթական հաստատության տեսակ	Integer	M	Կրթական հաստատության տեսակի ծածկագիրը
7	Կրթական հաստատության անվանում	String	M	Կրթական հաստատության անվանումը
8	Կուրս	String	M	Կրթական հաստատությունում կուրսը
9	Ստորագրություն		M	Ստորագրություն

Հարցման ժամանակ հետևյալ դաշտերը պետք է ստանդարտացված լինեն ՀՀ ԱՍՀՆ և ՀՀ ԿԳՄՍՆ գերատեսչությունների միջև և օգտագործվեն հաղորդակցությունների մեջ:

Դաշտը	Ծածկագրի ցանկը	Հղում
Փաստաթղթի տեսակ	Փաստաթղթի տեսակի ծածկագրի ցանկը	9.2
Կրթական հաստատության տեսակ	Կրթական հաստատության տեսակի ծածկագրի ցանկը	0
ՖՄԴ d ծածկագրեր	ՖՄԴ d ծածկագրերի ցանկը	0
ՖՄԴ e ծածկագրեր	ՖՄԴ e ծածկագրերի ցանկը	0

5.3. Հաղորդակցության սխալներ և սխալների մշակում

Անձի կրթությանը վերաբերվող տվյալների հարցման ժամանակ առաջացող հնարավոր սխալների ցանկը, որը վերաբերվում է միայն ՀՀ ԱՍՀՆ և ՀՀ ԿԳՄՍՆ միջև տվյալների փոխանակման ժամանակ առաջացած սխալներին.

Սխալի ծածկագիրը	Նկարագիրը
01	Հայցվել է ոչ ճիշտ գործողություն
02	Պարտադիր դաշտը դատարկ է
03	Տվյալի ձևաչափը չի համապատասխանում սահմանվածին
04	Ներքին սխալ մշակման ընթացքում
05	ՀԾՀ համարը սխալ է
06	ՀԾՀ համարը գոյություն չունի
07	Ազգանունը գոյություն չունի
08	Անունը գոյություն չունի
09	Փաստաթղթի տեսակի ծածկագիրը սխալ է
10	Փաստաթղթի համարը գոյություն չունի
11	Կրթական հաստատության տեսակը սխալ է
12	Կրթական հաստատության տեսակը գոյություն չունի

13	Կրթական հաստատության անվանումը գոյություն չունի
14	Խումբը, դասարանը գոյություն չունի
15	Կուրսը գոյություն չունի
16	ԿԱՊԿ գնահատման սկիզբը սխալ է
17	ԿԱՊԿ գնահատման սկիզբը գոյություն չունի
18	ԿԱՊԿ գնահատման ավարտը սխալ է
19	ԿԱՊԿ գնահատման ավարտը գոյություն չունի
20	ՖՄԴ d ծածկագրերը սխալ են
21	ՖՄԴ d ծածկագրերը գոյություն չունեն
22	ՖՄԴ e ծածկագրերը սխալ են
23	ՖՄԴ e ծածկագրերը գոյություն չունեն
24	ԿԱՊԿ-ը գոյություն չունի
25	ԱՈԻՊ-ը գոյություն չունի
26	Ստորագրությունը չի հաստատվել
27	Այլ

6. Անձի ֆունկցիոնալության գնահատման ուղեգրի վերաբերյալ տվյալներ

Անձի ֆունկցիոնալ գնահատման ուղեգրի վերաբերյալ տվյալները E-disability տեղեկատվական համակարգ պետք է ներբեռնվեն ՀՀ առողջապահության նախարարության տեղեկատվական համակարգից: Ինքնագնահատման հարցաշարի լրացման ժամանակ, երբ մուտքագրվում են անձին վերաբերվող տվյալները և սոցիալական աշխատողը կատարում է անձնական տվյալների ստուգման գործընթացը, E-disability տեղեկատվական համակարգը պետք է հարցում ուղարկի այդ անձի անձնական տվյալների հիման վրա ՀՀ ԱՆ:

Առողջապահության նախարարությունը պետք է տրամադրի ՀՀ ԱՆ համակարգում առկա այդ անձի ֆունկցիոնալ գնահատման ուղեգրի վերաբերյալ տեղեկատվությունը:

6.1. Հարցում

E-disability տեղեկատվական համակարգից ՀՀ ԱՆ համակարգին ուղարկվող հարցման դաշտերը.

Դաշտը	Պարունակությունը
Հարցման համար	FORM006
Ուղարկողը	ՀՀ ԱՍՀՆ
Ստացողը	ՀՀ ԱՆ
Հաճախականությունը	Ըստ հարցման
Հարցման պարամետրերը	Փաստաթղթի տեսակ և համար 1. Եթե փաստաթղթի տեսակը դատարկ է, ապա համարը ՀԾՀ համարն է: 2. Մնացած բոլոր դեպքերում ըստ փաստաթղթի տեսակի և համարի:
Հարցման տրիգեր	Ինքնագնահատման հարցաշարի լրացման

	Ժամանակ, ըստ օգտագործողի հարցման
Ստորագրություն	Այո

6.2. Հարցման պատասխան

ՀՀ ԱՆ-ից E-disability տեղեկատվական համակարգին ուղարկվող տվյալների ցանկը

Հ/հ	Անվանումը	Տեսակը	Պարտա- ա- դիր է	Նկարագիրը
1	ՀԾՀ	String, 10 numerical symbols	M	Անձի ՀԾՀ համարը
2	Ազգանուն	String	M	Ազգանունը
3	Անուն	String	M	Անունը
4	Փաստաթղթի տեսակ	Integer	M	Փաստաթղթի տեսակի ծածկագիրը
5	Փաստաթղթի համար	String	M	Փաստաթղթի համարը
6	Ազգանուն՝ ուղեգիր լրացնողի	String	M	Ուղեգիր լրացնողի ազգանունը
7	Անուն՝ ուղեգիր լրացնողի	String	M	Ուղեգիր լրացնողի անունը
8	Հայրանուն՝ ուղեգիր լրացնողի	String	M	Ուղեգիր լրացնողի հայրանունը
9	Հեռախոսահամար՝ ուղեգիր լրացնողի	String	M	Ուղեգիր լրացնողի անձնական հեռախոսի համարը
10	Էլ. հասցե՝ ուղեգիր լրացնողի	String	M	Ուղեգիր լրացնողի էլեկտրոնային հասցեն
11	Բժշ. հաստատության անվանում	String	M	Բժշկական հաստատության անվանումը
12	Բժշ. հաստատության ՀՎՀՀ	String, 8 numerical symbols	M	Բժշկական հաստատության ՀՎՀՀ
13	Բժշ. հաստատության հասցեն	String	M	Բժշկական հաստատության հասցեն
14	Բժշ. հաստատության հեռախոսահամարը	String	M	Բժշկական հաստատության հեռախոսահամարը
15	Ախտորոշում հիմնական	Table	M	Հիմնական ախտորոշում բաժինը պարունակում է մեկ կամ ավել տողերով աղյուսակ
15.1	ՀՄԴ կոդ	Table.Column 1	M	ՀՄԴ կոդը
15.2	Անվանում	Table.Column 2	M	ՀՄԴ անվանումը
16	Ախտորոշում ուղեկցող	Table	M	Ուղեկցող ախտորոշում բաժինը

				պարունակում է մեկ կամ ավել տողերով աղյուսակ
16.1	ՀՄԴ կող	Table.Column 1	M	ՀՄԴ կողը
16.2	Անվանում	Table.Column 2	M	ՀՄԴ անվանումը
17	Մարմնի կառուցվածքի խախտում	Table	M	Մարմնի կառուցվածքի խախտումները:
17.1	Մարմնի կառուցվածքի տեսակ	Table.Column 1	M	Մարմնի կառուցվածքի տեսակի ծածկագիրը:
17.2	Մարմնի կառուցվածքի տեսակի արժեք	Table.Column 2	M	Մարմնի կառուցվածքի տեսակի արժեքի ծածկագիրը:
17.3	Մարմնի կառուցվածքի տեսակի նկարագիր	Table.Column 3		Մարմնի կառուցվածքի տեսակի նկարագիրը: Դաշտը լրացվում է, եթե «Մարմնի կառուցվածքի տեսակ» դաշտի արժեքը «99» է:
18	Խանգարված ֆունկցիա	Table	M	Խանգարված ֆունկցիա
18.1	Խանգարված ֆունկցիայի տեսակ	Table.Column 1	M	Խանգարված ֆունկցիայի տեսակի ծածկագիրը:
18.2	Խանգարված ֆունկցիայի տեսակի արժեք	Table.Column 2	M	Խանգարված ֆունկցիա տեսակի արժեքի ծածկագիրը:
18.3	Խանգարված ֆունկցիա տեսակի նկարագիր	Table.Column 3		Խանգարված ֆունկցիայի տեսակի նկարագիրը: Դաշտը լրացվում է, եթե «Խանգարված ֆունկցիայի տեսակ» դաշտի արժեքը «99» է:
19	Հիվանդության սկիզբ	Date	M	Հիվանդության սկիզբը
20	Ընթացքն ու զարգացում	String	M	Հիվանդության ընթացքն ու զարգացումը
21	Սրացումներ ու սրացումների տևողություն	String	M	Հիվանդության սրացումները և սրացումների տևողությունը
22	Ստացած բուժում	Integer	M	Ստացած բուժման տեսակի ծածկագիրը
23	Ստացած բուժման նկարագիր	String		Ստացած բուժման նկարագիրը
24	Ժամանակավոր անաշխատականության սկիզբ	Date	M	Ժամանակավոր անաշխատականության սկիզբը

25	Ժամանակավոր անաշխատականության անվարտ	Date	M	Ժամանակավոր անաշխատականության անվարտը
26	Քաշ	Decimal	M	Քաշը
27	Հասակ	Decimal	M	Հասակը
28	Քաշհասակային ինդեքս	Decimal	M	Քաշհասակային ինդեքսը
29	Գիտակցություն	Integer	M	Գիտակցության տեսակի ծածկագիրը
30	Բերանի խոռոչ; Լորձաթաղանթ; Գույն ծածկագիր	Integer	M	Բերանի խոռոչի լորձաթաղանթի գույնի ծածկագիրը
31	Բերանի խոռոչ; Լորձաթաղանթ; Գույն նկարագիր	String		Բերանի խոռոչի լորձաթաղանթի գույնի նկարագիրը, եթե ծածկագրի արժեքը «99»-է, մնացած դեպքում դատարկ
32	Խոցերի առկայություն	Integer	M	Խոցերի առկայության ծածկագիր
33	Խոցերի առկայություն; Տարածվածություն	Integer	M	Խոցերի առկայության տարածվածության ծածկագիրը: Այս դաշտը դիտարկել, եթե «Խոցերի առկայություն» դաշտի արժեքը «1»:
34	Խոցերի առկայություն; Տեղակայություն	Table	M	«Խոցերի առկայություն; Տարածվածություն» դաշտի արժեքը՝ - 1 է, ապա աղյուսակը կպարունակի 1 տող, - 2 է, ապա աղյուսակը կպարունակի բազմակի տողեր: Այս դաշտը դիտարկել, եթե «Խոցերի առկայություն» դաշտի արժեքը «1»:
34.1	Խոցերի առկայություն; Տեղակայության տեսակ	Table.Column 1	M	Խոցերի առկայության տեղակայության տեսակի ծածկագիրը
34.2	Խոցերի առկայություն; Տեղակայության նկարագիր	Table.Column 2		Խոցերի առկայության տեղակայության նկարագիրը, լրացվում է եթե «Տեղակայության տեսակ» դաշտի արժեքը «99»:
35	Խոցերի առկայություն; Բնույթ	Table	M	«Խոցերի առկայություն; Տարածվածություն» դաշտի արժեքը՝ - 1 է, ապա աղյուսակը կպարունակի 1 տող, - 2 է, ապա աղյուսակը կպարունակի բազմակի տողեր: Այս դաշտը դիտարկել, եթե «Խոցերի

				անկայություն» դաշտի արժեքը «1»:
35.1	Խոցերի անկայություն; Բնույթի տեսակ	Table.Column 1	M	Խոցերի անկայության բնույթի ծածկագիրը
35.2	Խոցերի անկայություն; Բնույթի նկարագիր	Table.Column 2		Խոցերի անկայության բնույթի նկարագիրը, լրացվում է եթե «Բնույթի տեսակ» դաշտի արժեքը «99»:
36	Բերանի խոռոչ; Լեզուն	Integer	M	Բերանի խոռոչի լեզվի ծածկագիրը
37	Բերանի խոռոչ; Լեզուն նկարագիրը	String		Բերանի խոռոչի լեզվի նկարագիրը: Այս դաշտը դիտարկել, եթե «Բերանի խոռոչ; Լեզուն» դաշտի արժեքը «99»:
38	Մաշկը; Գույնը	Integer	M	Մաշկի գույնի ծածկագիրը
39	Մաշկը; Գույնի նկարագիր	String		Մաշկի գույնի նկարագիրը: Այս դաշտը դիտարկել, եթե «Մաշկը; Գույնը» դաշտի արժեքը «99»:
40	Մաշկը; Առաձգականությունը	Integer	M	Մաշկի առաձգականության ծածկագիրը
41	Մաշկը; Խոնավությունը	Integer	M	Մաշկի խոնավության ծածկագիրը
42	Մաշկը; Ցանի անկայությունը	Integer	M	Մաշկի ցանի անկայության ծածկագիր
43	Մաշկը; Ցանի անկայությունը; Տարածվածություն	Integer	M	Մաշկի ցանի անկայության տարածվածության ծածկագիրը: Այս դաշտը դիտարկել, եթե «Մաշկը; Ցանի անկայությունը» դաշտի արժեքը «1»:
44	Մաշկը; Ցանի անկայությունը; Տեղակայություն	Table	M	«Մաշկը; Ցանի անկայությունը; Տարածվածություն» դաշտի արժեքը՝ - 1 է, ապա աղյուսակը կպարունակի բազմակի տողեր - 2 է, ապա աղյուսակը կպարունակի 1 տող: Այս դաշտը դիտարկել, եթե «Մաշկը; Ցանի անկայությունը» դաշտի արժեքը «1»:
44.1	Մաշկը; Ցանի անկայությունը; Տեղակայության տեսակ	Table.Column 1	M	Մաշկի ցանի անկայության տեղակայության տեսակի ծածկագիրը
44.2	Մաշկը; Ցանի անկայությունը; Տեղակայության	Table.Column 2		Մաշկի ցանի անկայության տեղակայության նկարագիրը, լրացվում է եթե «Տեղակայության

	նկարագիր			տեսակ» դաշտի արժեքը «2»:
45	Մաշկը; Ցանի առկայությունը; Բնույթի նկարագիրը	String		Մաշկի ցանի առկայության բնույթի նկարագիրը: Այս դաշտը դիտարկել, եթե «Մաշկը; Ցանի առկայությունը» դաշտի արժեքը «1»:
46	Մաշկը; Թեփոտվածությունը	Integer	M	Մաշկի թեփոտվածության ծածկագիրը
47	Մաշկը; Խոցերի առկայությունը	Integer	M	Մաշկի խոցերի առկայության ծածկագիրը
48	Մաշկը; Խոցերի առկայությունը; Տարածվածություն	Integer	M	Մաշկի խոցերի առկայության տարածվածության ծածկագիրը: Այս դաշտը դիտարկել, եթե «Մաշկը; Խոցերի առկայությունը» դաշտի արժեքը «1»:
49	Մաշկը; Խոցերի առկայությունը; Տեղակայություն	Table	M	«Մաշկը; Խոցերի առկայությունը; Տարածվածություն» դաշտի արժեքը՝ - 1 է, ապա աղյուսակը կպարունակի 1 տող - 2 է, ապա աղյուսակը կպարունակի բազմակի տողեր: Այս դաշտը դիտարկել, եթե «Մաշկը; Խոցերի առկայությունը» դաշտի արժեքը «1»:
49.1	Մաշկը; Խոցերի առկայությունը; Տեղակայության տեսակ	Table.Column 1	M	Մաշկի խոցերի առկայության տեղակայության տեսակի ծածկագիրը
49.2	Մաշկը; Խոցերի առկայությունը; Տեղակայության նկարագիր	Table.Column 2		Մաշկի խոցերի առկայության տեղակայության նկարագիրը, լրացվում է եթե «Տեղակայության տեսակ» դաշտի արժեքը «2»:
50	Մաշկը; Խոցերի առկայությունը; Բնույթի նկարագիրը	String		Մաշկի խոցերի առկայության բնույթի նկարագիրը: Այս դաշտը դիտարկել, եթե «Մաշկը; Խոցերի առկայությունը» դաշտի արժեքը «1»:
51	Մաշկը; Սպիների առկայությունը	Integer	M	Մաշկի սպիների առկայության ծածկագիրը
52	Մաշկը; Սպիների առկայությունը; Տարածվածություն	Integer	M	Մաշկի սպիների առկայության տարածվածության ծածկագիրը: Այս դաշտը դիտարկել, եթե «Մաշկը;

				Սպիների առկայությունը» դաշտի արժեքը «1»:
53	Մաշկը; Սպիների առկայությունը; Տեղակայություն	Table	M	«Մաշկը; Սպիների առկայությունը; Տարածվածություն» դաշտի արժեքը՝ - 1 է, ապա աղյուսակը կպարունակի 1 տող - 2 է, ապա աղյուսակը կպարունակի բազմակի տողեր: Այս դաշտը դիտարկել, եթե «Մաշկը; Սպիների առկայությունը» դաշտի արժեքը «1»:
53.1	Մաշկը; Սպիների առկայությունը; Տեղակայության տեսակ	Table.Column 1	M	Մաշկի սպիների առկայության տեղակայության տեսակի ծածկագիրը:
53.2	Մաշկը; Սպիների առկայությունը; Տեղակայության նկարագիր	Table.Column 2		Մաշկի սպիների առկայության տեղակայության նկարագիրը, լրացվում է եթե «Տեղակայության տեսակ» դաշտի արժեքը «2»:
54	Մաշկը; Սպիների առկայությունը; Բնույթի տեսակ	Integer	M	Մաշկի սպիների առկայության բնույթի տեսակի ծածկագիրը: Այս դաշտը դիտարկել, եթե «Մաշկը; Սպիների առկայությունը» դաշտի արժեքը «1»:
55	Մաշկը; Սպիների առկայությունը; Բնույթի նկարագիր	String		Մաշկի սպիների առկայության բնույթի նկարագիրը: Այս դաշտը դիտարկել, եթե «Մաշկը; Սպիների առկայությունը; Բնույթի տեսակ» դաշտի արժեքը «99»:
56	Մաշկը; Մաշկի հավելումներ; Եղունգներ	String		Մաշկի հավելումները՝ եղունգների նկարագիրը:
57	Մաշկը; Մաշկի հավելումներ; Մազաձածկույթ	String		Մաշկի հավելումները՝ մազաձածկույթի նկարագիրը:
58	Այտուցներ	Integer	M	Այտուցների առկայության ծածկագիրը
59	Այտուցներ; Տարածվածություն	Integer	M	Այտուցներ տարածվածության ծածկագիրը: Այս դաշտը դիտարկել, եթե «Այտուցներ» դաշտի արժեքը «1»:
60	Այտուցներ;	Table	M	«Այտուցներ; Տարածվածություն»

	Տեղակայություն			դաշտի արժեքը՝ - 1 է, ապա աղյուսակը կպարունակի բազմակի տողեր - 2 է, ապա աղյուսակը կպարունակի 1 տող: Այս դաշտը դիտարկել, եթե «Այտուցներ» դաշտի արժեքը «1»:
60.1	Այտուցներ; Տեղակայության տեսակ	Table.Column 1	M	Այտուցների տեղակայության տեսակի ծածկագիրը:
60.2	Այտուցներ; Տեղակայության նկարագիր	Table.Column 2		Այտուցների տեղակայության նկարագիրը, լրացվում է եթե «Տեղակայության տեսակ» դաշտի արժեքը «99»:
61	Այտուցներ; Բնույթ	Table	M	«Այտուցներ; Տարածվածություն» դաշտի արժեքը՝ - 1 է, ապա աղյուսակը կպարունակի բազմակի տողեր, - 2 է, ապա աղյուսակը կպարունակի 1 տող: Այս դաշտը դիտարկել, եթե «Այտուցներ» դաշտի արժեքը «1»:
61.1	Այտուցներ; Բնույթի տեսակ	Table.Column 1	M	Այտուցների բնույթի տեսակի ծածկագիրը:
61.2	Այտուցներ; Բնույթի նկարագիր	Table.Column 2		Այտուցների բնույթի նկարագիրը, լրացվում է եթե «Բնույթի տեսակ» դաշտի արժեքը «99»:
62	Այտուցներ; Գույն	Table	M	«Այտուցներ; Տարածվածություն» դաշտի արժեքը՝ - 1 է, ապա աղյուսակը կպարունակի բազմակի տողեր, - 2 է, ապա աղյուսակը կպարունակի 1 տող: Այս դաշտը դիտարկել, եթե «Այտուցներ» դաշտի արժեքը «1»:
62.1	Այտուցներ; Գույնի տեսակ	Table.Column 1	M	Այտուցների գույնի տեսակի ծածկագիրը:
62.2	Այտուցներ; Գույնի նկարագիր	Table.Column 2		Այտուցների գույնի նկարագիրը, լրացվում է եթե «Գույնի տեսակ» դաշտի արժեքը «99»:
63	Նյարդամկանային համակարգը;	Integer	M	Նյարդամկանային համակարգի մկանային տոնուսի տեսակի

	Մկանային տոնուսը			ծածկագիրը:
64	Նյարդամկանային համակարգը; Մկանային տոնուսը; Բնույթի տեսակը	Integer	M	Նյարդամկանային համակարգի մկանային տոնուսի բնույթի տեսակի ծածկագիրը:
65	Նյարդամկանային համակարգը; Մկանային տոնուսը; Մկանային հիպերտոնիա	Table	M	Նյարդամկանային համակարգի մկանային տոնուսի մկանային հիպերտոնիա:
65.1	Նյարդամկանային համակարգը; Մկանային տոնուսը; Մկանային հիպերտոնիա տեսակ	Table.Column 1	M	Նյարդամկանային համակարգի մկանային տոնուսի մկանային հիպերտոնիա տեսակի ծածկագիրը:
65.2	Նյարդամկանային համակարգը; Մկանային տոնուսը; Մկանային հիպերտոնիա նկարագիր	Table.Column 2		Նյարդամկանային համակարգի մկանային տոնուսի մկանային հիպերտոնիա տեսակի նկարագիրը լրացվում է, եթե «Նյարդամկանային համակարգը; Մկանային տոնուսը; Մկանային հիպերտոնիա տեսակ» դաշտի արժեքը «99»:
66	Նյարդամկանային համակարգը; Մկանային տոնուսը; Վերջույթներ	Integer	M	Նյարդամկանային համակարգի մկանային տոնուսի վորջույթների ծածկագիրը:
67	Նյարդամկանային համակարգը; Մկանային տոնուսը; Բնույթը; Աստիճան	Integer	M	Նյարդամկանային համակարգի մկանային տոնուսի բնույթի աստիճանի ծածկագիրը:
68	Նյարդամկանային համակարգը; Մկանային ուժը	Integer	M	Նյարդամկանային համակարգի մկանային ուժի տեսակի ծածկագիրը:
69	Նյարդամկանային համակարգը; Մկանային ուժը; Տեսակը	Integer	M	Նյարդամկանային համակարգի մկանային ուժի տեսակի ծածկագիրը:
70	Նյարդամկանային համակարգը; Մկանային ուժը; Վերջույթներ I մակարդակ	Integer	M	Նյարդամկանային համակարգի մկանային ուժի վորջույթների I մակարդակի ծածկագիրը:

71	Նյարդամկանային համակարգը; Մկանային ուժը; Վերջույթներ II մակարդակ	Integer	M	Նյարդամկանային համակարգի մկանային ուժի վորջույթների II մակարդակի ծածկագիրը:
72	Նյարդամկանային համակարգը; Մկանային ուժը; Բնույթը; Աստիճան	Integer	M	Նյարդամկանային համակարգի մկանային ուժի բնույթի աստիճանի ծածկագիրը:
73	Նյարդամկանային համակարգը; Ռեֆլեքսները և զգացողությունը	String		Նյարդամկանային համակարգի ռեֆլեքսների և զգացողության նկարագիրը:
74	Նյարդամկանային համակարգը; Կենտրոնական և ծայրամասային նյարդային համակարգի նկարագրությունը	String		Նյարդամկանային համակարգի կենտրոնական և ծայրամասային նյարդային համակարգի նկարագրությունը:
75	Նյարդամկանային համակարգը; Պարոքսիզմներով ընթացող հիվանդություններ/ տեսակը, հաճախականությունը, ծանրության աստիճանը/	String		Նյարդամկանային համակարգի պարոքսիզմներով ընթացող հիվանդությունների/ տեսակը, հաճախականությունը, ծանրության աստիճանը/ նկարագիրը:
76	Քայլվածքի ձև	Table	M	Քայլվածքի ձևը:
76.1	Քայլվածքի ձև ծածկագիր	Table.Column 1	M	Քայլվածքի ձևի տեսակի ծածկագիրը:
76.2	Քայլվածքի ձև նկարագիր	Table.Column 2		Քայլվածքի ձև նկարագիրը լրացվում է, եթե «Քայլվածքի ձև ծածկագիր» դաշտի արժեքը «99»:
77	Գլուխ; Գլխի ձևը, դեմքի և չափերի տեսակ	Table	M	Գլխի ձևը, դեմքի և չափերի տեսակը:
77.1	Գլուխ; Գլխի ձևը, դեմքի և չափեր տեսակի ծածկագիր	Table.Column 1	M	Գլխի ձևը, դեմքի և չափերի տեսակի ծածկագիրը:
77.2	Գլուխ; Գլխի ձևը,	Table.Column		Գլխի ձևը, դեմքի և չափերի տեսակի

	դեմքի և չափերի տեսակի նկարագիր	2		նկարագիրը լրացվում է, եթե «Գլխի ձևը, դեմքի և չափեր տեսակի ծածկագիր» դաշտի արժեքը «99»:
78	Գլուխ; Գլխի ձևը, դեմքի և չափերի աստիճան	Table	M	Գլխի ձևը, դեմքի և չափերի աստիճանը:
78.1	Գլուխ; Գլխի ձևը, դեմքի և չափեր աստիճանի ծածկագիր	Table.Column 1	M	Գլխի ձևը, դեմքի և չափերի աստիճանի ծածկագիրը:
78.2	Գլուխ; Գլխի ձևը, դեմքի և չափերի աստիճանի նկարագիր	Table.Column 2		Գլխի ձևը, դեմքի և չափերի տեսակի նկարագիրը լրացվում է, եթե «Գլխի ձևը, դեմքի և չափեր աստիճանի ծածկագիր» դաշտի արժեքը «99»:
79	Գլուխ; Գլխի ականա շարժումներ	Integer	M	Գլխի ականա շարժումների տեսակի ծածկագիրը:
80	Աչքերը; Ակնագնդի բացակայություն	Integer	M	Աչքերի ակնագնդի բացակայության ծածկագիրը:
81	Աչքերը; Ակնագնդի բացակայության աստիճան	Integer	M	Աչքերի ակնագնդի բացակայության աստիճանի ծածկագիրը լրացվում է, եթե «Աչքերը; Ակնագնդի բացակայություն» դաշտի արժեքը «1»:
82	Աչքերը; Շլության առկայություն	Integer	M	Աչքերի շլության առկայության ծածկագիրը:
83	Աչքերը; Շլության առկայության աստիճան	Table	M	Աչքերի շլության առկայության աստիճանի աղյուսակը լրացվում է, եթե «Աչքերը; Շլության առկայություն» դաշտի արժեքը «1»:
83.1	Աչքերը; Շլության առկայության աստիճանի ծածկագիր	Table.Column 1	M	Աչքերի շլության առկայության աստիճանի ծածկագիրը:
83.2	Աչքերը; Շլության առկայության աստիճանի նկարագիր	Table.Column 2		Աչքերի շլության առկայության աստիճանի նկարագիրը լրացվում է, եթե «Աչքերը; Շլության առկայության աստիճանի ծածկագիր» դաշտի արժեքը «99»:
84	Աչքերը; Եղջերենու գույնը	Table	M	Աչքերի եղջերենու գույնը»
84.1	Աչքերը; Եղջերենու գույնի ծածկագիր	Table.Column 1	M	Աչքերի եղջերենու գույնի ծածկագիրը:
84.2	Աչքերը; Եղջերենու գույնի նկարագիր	Table.Column 2		Աչքերի եղջերենու գույնի նկարագիրը լրացվում է, եթե «Աչքերը; Եղջերենու

				գոյնի ծածկագիր» դաշտի արժեքը «99»:
85	Աչքերը; Ակնագնդի դիրքը	Table	M	Աչքերի ակնագնդի դիրքը:
85.1	Աչքերը; Ակնագնդի դիրքի ծածկագիր	Table.Column 1	M	Աչքերի ակնագնդի դիրքի ծածկագիրը:
85.2	Աչքերը; Ակնագնդի դիրքի նկարագիր	Table.Column 2		Աչքերի ակնագնդի դիրքի նկարագիրը լրացվում է, եթե «Աչքերը; Ակնագնդի դիրքի ծածկագիր» դաշտի արժեքը «99»:
86	Աչքերը; Ակնաճեղքի տեսակ	Table	M	Աչքերի ակնաճեղքի տեսակ:
86.1	Աչքերը; Ակնաճեղքի տեսակի ծածկագիր	Table.Column 1	M	Աչքերի ակնաճեղքի տեսակի ծածկագիրը:
86.2	Աչքերը; Ակնաճեղքի տեսակի նկարագիր	Table.Column 2		Աչքերի ակնաճեղքի տեսակի նկարագիրը լրացվում է, եթե «Աչքերը; Ակնաճեղքի տեսակի ծածկագիր» դաշտի արժեքը «99»:
87	Աչքերը; Ակնաճեղքի աստիճանի ծածկագիր	Integer	M	Աչքերի ակնաճեղքի աստիճանի ծածկագիրը:
88	Աչքերը; Ակնագնդի շարժումները	Integer	M	Աչքերի ակնագնդի շարժումների ծածկագիրը:
89	Աչքերը; Եղջերաթաղանթի տեսակ	Integer	M	Աչքերի եղջերաթաղանթի տեսակի ծածկագիրը:
90	Աչքերը; Եղջերաթաղանթի աստիճան	Integer	M	Աչքերի եղջերաթաղանթի աստիճանի ծածկագիրը:
91	Աչքերը; Բիբի տեսակ	Integer	M	Աչքերի բիբի տեսակի ծածկագիրը:
92	Աչքերը; Բիբի աստիճան	Integer	M	Աչքերի բիբի աստիճանի ծածկագիրը:
93	Աչքերը; Բիբի բնույթը	String		Աչքերի բիբի բնույթի նկարագիրը:
94	Աչքերը; Բիբի ուղղությունը	String		Աչքերի բիբի ուղղությունների նկարագիրը:
95	Աչքերը; Ոսպնյակի տեսակ	Table	M	Աչքերի ոսպնյակի տեսակը:
95.1	Աչքերը; Ոսպնյակի տեսակի ծածկագիր	Table.Column 1	M	Աչքերի ոսպնյակի տեսակի ծածկագիրը:
95.2	Աչքերը; Ոսպնյակի տեսակի նկարագիր	Table.Column 2		Աչքերի ոսպնյակի տեսակի նկարագիրը լրացվում է, եթե «Աչքերը; ոսպնյակի տեսակի ծածկագիր» դաշտի արժեքը «99»:

96	Աչքերը; Ոսպնյակի աստիճան	Table	M	Աչքերի ոսպնյակի աստիճանը:
96.1	Աչքերը; Ոսպնյակի աստիճանի ծածկագիր	Table.Column 1	M	Աչքերի ոսպնյակի աստիճանի ծածկագիրը:
96.2	Աչքերը; Ոսպնյակի աստիճանի նկարագիր	Table.Column 2		Աչքերի ոսպնյակի աստիճանի նկարագիրը լրացվում է, եթե «Աչքերը; ոսպնյակի աստիճանի ծածկագիր» դաշտի արժեքը «99»:
97	Աչքերը; Ակնահատակ	String		Աչքերի ակնահատակի նկարագիրը:
98	Աչքերը; Տեսողության սրության տեսակ	Integer	M	Աչքերի տեսողության սրության տեսակի ծածկագիրը:
99	Աչքերը; Տեսողության սրության աստիճանի ծածկագիր	Integer	M	Աչքերի տեսողության սրության աստիճանի ծածկագիրը:
100	Աչքերը; Տեսողության սրության աստիճանի նկարագիր	String		Աչքերի տեսողության սրության աստիճանի նկարագիրը լրացվում է, եթե «Աչքերը; Տեսողության սրության աստիճանի ծածկագիր» դաշտի արժեքը «2»:
101	Պարանոցը; Ձևը	Table	M	Պարանոցի ձևը:
101.1	Պարանոցը; Ձևի ծածկագիր	Table.Column 1	M	Պարանոցի ձևի տեսակի ծածկագիրը:
101.2	Պարանոցը; Ձևի նկարագիր	Table.Column 2		Պարանոցի ձևի տեսակի նկարագիրը լրացվում է, եթե «Պարանոցը; Ձևի ծածկագիր» դաշտի արժեքը «99»:
102	Պարանոցը; Տրախեոստոմայի առկայությունը	Integer	M	Պարանոցի տրախեոստոմայի առկայության ծածկագիրը:
103	Պարանոցը; Լիմֆատիկ հանգույցները	Integer	M	Պարանոցի լիմֆատիկ հանգույցների ծածկագիրը:
104	Պարանոցը; Լիմֆատիկ հանգույցների չափը	String		Պարանոցի լիմֆատիկ հանգույցների չափը լրացվում է, եթե «Պարանոցը; Լիմֆատիկ հանգույցները» դաշտի արժեքը «2»:
105	Պարանոցը; Լիմֆատիկ հանգույցների բնույթը	String		Պարանոցի լիմֆատիկ հանգույցների բնույթը լրացվում է, եթե «Պարանոցը; Լիմֆատիկ հանգույցները» դաշտի արժեքը «2»:
106	Պարանոցը; Լիմֆատիկ հանգույցների ցավի	String		Պարանոցի լիմֆատիկ հանգույցների ցավի առկայությունը լրացվում է, եթե «Պարանոցը; Լիմֆատիկ

	առկայությունը			հանգույցները» դաշտի արժեքը «2»:
107	Պարանոցը; Վահանաձև գեղձը	Integer	M	Պարանոցի վահանաձև գեղձի ծածկագիրը:
108	Կրծքավանդակը; Կառուցվածքը	Integer	M	Կրծքավանդակի կառուցվածքի ծածկագիրը:
109	Կրծքավանդակը; Ձևախախտումներ	String		Կրծքավանդակի ձևախախտումների նկարագիրը:
110	Կրծքագեղձեր	String		Կրծքագեղձերի նկարագիրը:
111	Շնչառությունը; Հաճախականությունը	String		Շնչառության հաճախականության նկարագիրը՝ շնչառություն/րոպե ձևաչափով:
112	Շնչառությունը; Խորությունը	Integer	M	Շնչառության խորության ծածկագիրը:
113	Շնչառությունը; Խորությունը	Table	M	Շնչառության խորությունը:
113.1	Շնչառությունը; Խորության ծածկագիր	Table.Column 1	M	Շնչառության խորության ծածկագիրը:
113.2	Շնչառությունը; Խորության նկարագիր	Table.Column 2		Շնչառության խորության նարագիրը լրացվում է, եթե «Շնչառությունը; Խորության ծածկագիր» դաշտի արժեքը «99»:
114	Շնչառությունը; Թորքեր	String		Շնչառության թորքերի աուսկուլտացիայի և պերկուսիայի արդյունքները:
115	Սիրտ-անոթային համակարգ; Ջարկերակային ճնշում՝ հանգստի վիճակում	String		Սիրտ-անոթային համակարգի՝ հանգստի վիճակում զարկերակային ճնշման նկարագիրը:
116	Սիրտ-անոթային համակարգ; Ջարկերակային ճնշում՝ ֆիզիկական ծանրաբեռնվածություն ից հետո	String		Սիրտ-անոթային համակարգի՝ ֆիզիկական ծանրաբեռնվածությունից հետո զարկերակային ճնշման նկարագիրը:
117	Սիրտ-անոթային համակարգ; Անոթազարկը	String		Սիրտ-անոթային համակարգի անոթազարկը՝ զարկ/րոպե ձևաչափով:
118	Սիրտ-անոթային համակարգ; Սրտի տոները և ռիթմը	String		Սիրտ-անոթային համակարգի սրտի տոների և ռիթմի նկարագիրը:
119	Սիրտ-անոթային	String		Սիրտ-անոթային համակարգի

				առկայությունը» դաշտի արժեքը «1»:
130	Վերին վերջույթները; անդամահատումների առկայությունը; Մակարդակը	Integer	M	Վերին վերջույթների անդամահատումների առկայության մակարդակի ծածկագիրը լրացվում է, եթե «Վերին վերջույթները; անդամահատումների առկայությունը» դաշտի արժեքը «1»:
131	Վերին վերջույթները; անդամահատումների առկայությունը; ծայրատի նկարագրությունը	String		Վերին վերջույթների անդամահատումների առկայության ծայրատի նկարագրությունը լրացվում է, եթե «Վերին վերջույթները; անդամահատումների առկայությունը» դաշտի արժեքը «1»:
132	Վերին վերջույթները; պրոթեզի առկայությունը	Integer	M	Վերին վերջույթների պրոթեզի առկայության ծածկագիրը:
133	Վերին վերջույթները; հողերի ախտահարումը	Integer	M	Վերին վերջույթների հողերի ախտահարման ծածկագիրը:
134	Վերին վերջույթները; հողերի ախտահարումը; տեղակայումը	Integer	M	Վերին վերջույթների հողերի ախտահարման տեղակայման ծածկագիրը լրացվում է, եթե «Վերին վերջույթները; հողերի ախտահարումը» դաշտի արժեքը «1»:
135	Վերին վերջույթները; հողերի ախտահարումը; Ախտահարված հողը	Integer	M	Վերին վերջույթների հողերի ախտահարման՝ ախտահարված հողի ծածկագիրը լրացվում է, եթե «Վերին վերջույթները; հողերի ախտահարումը» դաշտի արժեքը «1»:
136	Վերին վերջույթները; հողերի ախտահարումը; Բնույթը	String		Վերին վերջույթների հողերի ախտահարման բնույթի նկարագիրը լրացվում է, եթե «Վերին վերջույթները; հողերի ախտահարումը» դաշտի արժեքը «1»:
137	Վերին վերջույթները; հողերի ախտահարումը; Շարժումների սահմանափակման աստիճանը	String		Վերին վերջույթների հողերի ախտահարման շարժումների սահմանափակման աստիճանի նկարագիրը լրացվում է, եթե «Վերին վերջույթները; հողերի ախտահարումը» դաշտի արժեքը «1»:
138	Ստորին վերջույթները;	Integer	M	Ստորին վերջույթների անդամահատումների առկայության

	անդամահատումների առկայությունը			ծածկագիրը:
139	Ստորին վերջույթները; տեղակայումը	Integer	M	Ստորին վերջույթների տեղակայման ծածկագիրը լրացվում է, եթե «Ստորին վերջույթները; անդամահատումների առկայությունը» դաշտի արժեքը «1»:
140	Ստորին վերջույթները; Մակարդակը	Integer	M	Ստորին վերջույթների մակարդակի ծածկագիրը լրացվում է, եթե «Ստորին վերջույթները; անդամահատումների առկայությունը» դաշտի արժեքը «1»:
141	Ստորին վերջույթները; ծայրատի նկարագրությունը	String		Ստորին վերջույթների ծայրատի նկարագրությունը լրացվում է, եթե «Ստորին վերջույթները; անդամահատումների առկայությունը» դաշտի արժեքը «1»:
142	Ստորին վերջույթները; պրոթեզի առկայությունը	Integer	M	Ստորին վերջույթների պրոթեզի առկայության ծածկագիրը:
143	Ստորին վերջույթները; հոդերի ախտահարումը	Integer	M	Ստորին վերջույթների հոդերի ախտահարման ծածկագիրը:
144	Ստորին վերջույթները; հոդերի ախտահարումը; տեղակայումը	Integer	M	Ստորին վերջույթների հոդերի ախտահարման տեղակայման ծածկագիրը լրացվում է, եթե «Ստորին վերջույթները; հոդերի ախտահարումը» դաշտի արժեքը «1»:
145	Ստորին վերջույթները; հոդերի ախտահարումը; Ախտահարված հոդը	Integer	M	Ստորին վերջույթների հոդերի ախտահարման ախտահարված հոդի ծածկագիրը լրացվում է, եթե «Ստորին վերջույթները; հոդերի ախտահարումը» դաշտի արժեքը «1»:
146	Ստորին վերջույթները; հոդերի ախտահարումը; Բնույթը	String		Ստորին վերջույթների հոդերի ախտահարման բնույթի նկարագիրը լրացվում է, եթե «Ստորին վերջույթները; հոդերի ախտահարումը» դաշտի արժեքը «1»:
147	Ստորին վերջույթները; հոդերի ախտահարումը; շարժումների	String		Ստորին վերջույթների հոդերի ախտահարման շարժումների սահմանափակման աստիճանի նկարագիրը լրացվում է, եթե

Տեղակայության տեսակ		
Մաշկը; Թեփոսվածությունը	«Այո», «Ոչ» ծածկագիրը	9.16
Մաշկը; Խոցերի առկայությունը	«Այո», «Ոչ» ծածկագիրը	9.16
Մաշկը; Խոցերի առկայությունը; Տարածվածություն	«Եզակի», «Բազմակի» ծածկագիրը	9.17
Մաշկը; Խոցերի առկայությունը; Տեղակայության տեսակ	Տեղակայության տեսակի ծածկագիրը	9.25
Մաշկը; Սպիների առկայությունը	«Այո», «Ոչ» ծածկագիրը	9.16
Մաշկը; Սպիների առկայությունը; Տարածվածություն	«Եզակի», «Բազմակի» ծածկագիրը	9.17
Մաշկը; Սպիների առկայությունը; Տեղակայության տեսակ	Տեղակայության տեսակի ծածկագիրը	9.25
Մաշկը; Սպիների առկայությունը; Բնույթի տեսակ	Մաշկի սպիների բնույթի տեսակի ծածկագիրը	9.26
Այտուցներ	«Այո», «Ոչ» ծածկագիրը	9.16
Այտուցներ; Տարածվածություն	Տարածվածության տեսակի ծածկագիրը	0
Այտուցներ; Տեղակայության տեսակ	Այտուցների տեղակայություն տեսակի ծածկագիրը	9.27
Այտուցներ; Բնույթի տեսակ	Այտուցների բնույթի տեսակի ծածկագիրը	9.28
Այտուցներ; Գույնի տեսակ	Գույնի տեսակի ծածկագիրը	9.21
Նյարդամկանային համակարգը; Մկանային տոնուսը	Մկանային տոնուսի, ուժի ծածկագիրը	9.29
Նյարդամկանային համակարգը; Մկանային տոնուսը; Բնույթի տեսակը	Նյարդամկանային համակարգի մկանային տոնուսի բնույթի տեսակի ծածկագիրը	9.30
Նյարդամկանային համակարգը; Մկանային տոնուսը; Մկանային հիպերտոնիա տեսակ	Նյարդամկանային համակարգի մկանային տոնուսի մկանային հիպերտոնիա ծածկագիրը	9.31
Նյարդամկանային համակարգը; Մկանային տոնուսը; Վերջույթներ	Վերջույթների տեղակայման ծածկագիրը	9.53
Նյարդամկանային	Խանգարված ֆունկցիայի տեսակի արժեքի	9.13

համակարգը; Մկանային տոնուսը; Բնույթը; Աստիճան	ծածկագիր	
Նյարդամկանային համակարգը; Մկանային ուժը	Մկանային տոնուսի, ուժի ծածկագիրը	9.29
Նյարդամկանային համակարգը; Մկանային ուժը; Տեսակը	Նյարդամկանային համակարգի մկանային ուժի տեսակի ծածկագիրը	9.32
Նյարդամկանային համակարգը; Մկանային ուժը; Վերջույթների I մակարդակ	Վերջույթների տեղակայման I մակարդակի ծածկագիրը	9.53
Նյարդամկանային համակարգը; Մկանային ուժը; Վերջույթների II մակարդակ	Վերջույթների տեղակայման II մակարդակի ծածկագիրը	9.54
Նյարդամկանային համակարգը; Մկանային ուժը; Բնույթը; Աստիճան	Խանգարված ֆունկցիայի տեսակի արժեքի ծածկագիր	9.13
Քայլվածքի ձև ծածկագիրը	Քայլվածքի ձև տեսակի ծածկագիրը	0
Գլուխ; Գլխի ձևը, դեմքի և չափեր տեսակի ծածկագիր	Գլխի ձևը, դեմքի և չափեր տեսակի ծածկագիրը	9.34
Գլուխ; Գլխի ձևը, դեմքի և չափեր աստիճանի ծածկագիր	Գլխի ձևը, դեմքի և չափեր աստիճանի ծածկագիրը	9.35
Գլուխ; Գլխի ակամա շարժումներ	«Այո», «Ոչ» ծածկագիրը	9.16
Աչքերը; Ակնագնդի բացակայություն	«Այո», «Ոչ» ծածկագիրը	9.16
Աչքերը; Ակնագնդի բացակայության աստիճան	Աչքերի ակնագնդի բացակայության տեսակի ծածկագիրը	9.36
Աչքերը; Շլության առկայություն	«Այո», «Ոչ» ծածկագիրը	9.16
Աչքերը; Շլության առկայության աստիճանի ծածկագիր	Աչքերի շլության առկայության աստիճանի ծածկագիրը	9.37
Աչքերը; Եղջերենու գույնի ծածկագիր	Գույնի տեսակի ծածկագիրը	9.21
Աչքերը; Ակնագնդի դիրքի ծածկագիր	Աչքերի ակնագնդի դիրքի ծածկագիրը	0
Աչքերը; Ակնաճեղքի տեսակի ծածկագիր	Աչքերի ակնաճեղքի տեսակի ծածկագիրը	9.39
Աչքերը; Ակնաճեղքի աստիճանի ծածկագիր	Աչքերի ակնաճեղքի աստիճանի ծածկագիրը	9.40
Աչքերը; Ակնագնդի	Աչքերի ակնագնդի շարժումների ծածկագիրը	9.41

շարժումները		
Աչքերը; Եղջերաթաղանթի տեսակ	Աչքերի տեսակի ծածկագիրը	9.42
Աչքերը; Եղջերաթաղանթի աստիճան	Տարածվածության տեսակի ծածկագիրը	0
Աչքերը; Բիբի տեսակ	Աչքերի բիբի տեսակի ծածկագիրը	9.43
Աչքերը; Բիբի աստիճան	Աչքերի բիբի աստիճանի ծածկագիրը	9.44
Աչքերը; Ոսպնյակի տեսակի ծածկագիր	Աչքերի տեսակի ծածկագիրը	9.42
Աչքերը; Ոսպնյակի աստիճանի ծածկագիր	Աչքերի ոսպնյակի աստիճանի ծածկագիրը	9.45
Աչքերը; Տեսողության սրության տեսակ	Աչքերի տեսողության սրության տեսակի ծածկագիրը	9.46
Աչքերը; Տեսողության սրության աստիճանի ծածկագիր	Աչքերի տեսողության սրության աստիճանի ծածկագիրը	9.47
Պարանոցը; Ձևի ծածկագիր	Պարանոցի ձևի տեսակի ծածկագիրը	9.48
Պարանոցը; Տրախեոստոմայի առկայությունը	«Այո», «Ոչ» ծածկագիրը	9.16
Պարանոցը; Լիմֆատիկ հանգույցները	Հանգույցների և գեղձերի չափերի ծածկագիր	9.49
Պարանոցը; Վահանաձև գեղձը	«Այո», «Ոչ» ծածկագիրը	9.16
Կրծքավանդակը; Կառուցվածքը	Կրծքավանդակի կառուցվածքի ծածկագիրը	9.50
Շնչառությունը; Խորությունը	Շնչառության խորության ծածկագիրը	9.51
Սիրտ-անոթային համակարգ; Հնոցի առկայությունը հանգստի վիճակում	«Այո», «Ոչ» ծածկագիրը	9.16
Որովայնի խոռոչ; Խուղակների առկայությունը	«Այո», «Ոչ» ծածկագիրը	9.16
Ողնաշարը; Կառուցվածքի ծածկագիրը	Ողնաշարի կառուցվածքի ծածկագիրը	9.52
Վերին վերջույթները; անդամահատումների առկայությունը	«Այո», «Ոչ» ծածկագիրը	9.16
Վերին վերջույթները; անդամահատումների առկայությունը; Տեղակայությունը	Վերջույթների տեղակայման ծածկագիրը	9.53
Վերին վերջույթները;	Վերջույթների մակարդակի ծածկագիրը	9.55

անդամահատումների առկայությունը; Մակարդակը		
Վերին վերջույթները; պրոթեզի առկայությունը	«Այո», «Ոչ» ծածկագիրը	9.16
Վերին վերջույթները; հոդերի ախտահարումը	«Այո», «Ոչ» ծածկագիրը	9.16
Վերին վերջույթները; հոդերի ախտահարումը; տեղակայումը	Վերջույթների տեղակայման ծածկագիրը	9.53
Վերին վերջույթները; հոդերի ախտահարումը; Ախտահարված հոդը	Վերջույթների ախտահարված հոդի ծածկագիրը	9.56
Ստորին վերջույթները; անդամահատումների առկայությունը	«Այո», «Ոչ» ծածկագիրը	9.16
Ստորին վերջույթները; տեղակայումը	Վերջույթների տեղակայման ծածկագիրը	9.53
Ստորին վերջույթները; Մակարդակը	Վերջույթների մակարդակի ծածկագիրը	9.55
Ստորին վերջույթները; պրոթեզի առկայությունը	«Այո», «Ոչ» ծածկագիրը	9.16
Ստորին վերջույթները; հոդերի ախտահարումը	«Այո», «Ոչ» ծածկագիրը	9.16
Ստորին վերջույթները; հոդերի ախտահարումը; տեղակայումը	Վերջույթների տեղակայման ծածկագիրը	9.53
Ստորին վերջույթները; հոդերի ախտահարումը; Ախտահարված հոդը	Վերջույթների ախտահարված հոդի ծածկագիրը	9.56

6.3. Հաղորդակցության սխալներ և սխալների մշակում

Անձի առողջությանը վերաբերվող տվյալների հարցման ժամանակ առաջացող հնարավոր սխալների ցանկը, որը վերաբերվում է միայն ՀՀ ԱՍՀՆ և ՀՀ ԱՆ-ի միջև տվյալների փոխանակման ժամանակ առաջացած սխալներին:

Սխալի ծածկագիրը	Նկարագիրը
01	Հայցվել է ոչ ճիշտ գործողություն
02	Պարտադիր դաշտը դատարկ է
03	Տվյալի ձևաչափը չի համապատասխանում սահմանվածին
04	Ներքին սխալ մշակման ընթացքում
05	ՀԾՀ համարը սխալ է
06	ՀԾՀ համարը գոյություն չունի
07	Ազգանունը գոյություն չունի
08	Անունը գոյություն չունի

09	Փաստաթղթի տեսակի ծածկագիրը սխալ է
10	Փաստաթղթի համարը գոյություն չունի
11	Այլ

7. Անձի գնահատման եզրակացության և ծառայությունների անհատական ծրագրի տվյալների տրամադրում ՀՀ ԱՆ

Անձի ֆունկցիոնալության գնահատման եզրակացության և ծառայությունների անհատական ծրագրի տվյալները E-disability տեղեկատվական համակարգից պետք է ուղարկվեն ՀՀ առողջապահության նախարարության տեղեկատվական համակարգ: Գնահատման եզրակացության և անհատական ծրագրի լրացման ժամանակ, երբ ամբողջությամբ կազմված է անձին վերաբերվող ԾԱԾ-ն, E-disability տեղեկատվական համակարգը պետք է տվյալներ ուղարկի ՀՀ ԱՆ:

7.1. Հարցում

E-disability տեղեկատվական համակարգից ՀՀ ԱՆ համակարգին ուղարկվող տվյալների դաշտերը.

Հ/հ	Անվանումը	Տեսակը	Պարտա- ա- դիր է	Նկարագիրը
1	ՀԾՀ	String, 10 numerical symbols	M	Անձի ՀԾՀ համարը
2	Ազգանուն	String	M	Ազգանունը
3	Անուն	String	M	Անունը
4	Փաստաթղթի տեսակ	Integer	M	Փաստաթղթի տեսակի ծածկագիրը
5	Փաստաթղթի համար	String	M	Փաստաթղթի համարը
6	Գնահատման ամսաթիվ՝ սկիզբը	Date	M	Գնահատման ամսաթվի սկիզբը:
7	Գնահատման ամսաթիվ՝ ավարտը	Date	M	Գնահատման ամսաթվի ավարտը:
8	ԱՀՓ համարը	String	M	ԱՀՓ համարը:
9	Էլեկտրոնային գործի համարը	String	M	Էլեկտրոնային գործի համարը:
10	Անձի հասցեն	String	M	Անձի բնակության հասցեն:
11	Սեռը	Integer	M	Անձի սեռի ծածկագիրը:
12	Ֆունկցիոնալության գնահատումը	Integer	M	Ֆունկցիոնալության գնահատման ծածկագիրը:
13	Անձն ունի ֆունկցիոնալության սահմանափակում	Integer	M	Անձի ֆունկցիոնալության սահմանափակման ծածկագիրը:
14	Ֆունկցիոնալության սահմանափակման	Table	M	Ֆունկցիոնալության սահմանափակման նկարագիրը:

	նկարագիրը			
14.1	Ֆունկցիոնալության սահմանափակման նկարագրի ծածկագիրը	Table.Column 1	M	Ֆունկցիոնալության սահմանափակման նկարագրի ծածկագիրը:
14.2	Ֆունկցիոնալության սահմանափակման նկարագրի տոկոսային ծածկագիրը	Table.Column 2	M	Ֆունկցիոնալության սահմանափակման նկարագրի տոկոսային ծածկագիրը:
14.3	Ֆունկցիոնալության սահմանափակման նկարագրի թվային ծածկագիրը	Table.Column 3	M	Ֆունկցիոնալության սահմանափակման նկարագրի թվային ծածկագիրը:
15	Հաշմանդամության պատճառը	Integer	M	Հաշմանդամության պատճառի ծածկագիրը:
16	Եզրակացությունը կայացվել է հետևյալ գնահատված ծածկագրերի հիման վրա	Table	M	Եզրակացությունը կայացվել է հետևյալ գնահատված ծածկագրերի հիման վրա:
16.1	ՖՄԴ ծածկագիրը	Table.Column 1	M	Եզրակացությունը կայացվել է հետևյալ գնահատված ծածկագրերի հիման վրա՝ ՖՄԴ ծածկագիրը:
16.2	Որակիչի ծածկագիրը	Table.Column 2	M	Եզրակացությունը կայացվել է հետևյալ գնահատված ծածկագրերի հիման վրա՝ որակիչի ծածկագիրը:
17	Սահմանվում է հաշմանդամություն ունեցող անձի կարգավիճակ	Table	M	Սահմանվում է հաշմանդամություն ունեցող անձի կարգավիճակը:
17.1	Սահմանվում է հաշմանդամություն ունեցող անձի կարգավիճակ՝ տեսակի ծածկագիրը	Table.Column 1	M	Սահմանվում է հաշմանդամություն ունեցող անձի կարգավիճակ՝ տեսակի ծածկագիրը:
17.2	Հաշմանդամությունը սահմանվել է մինչև օրը	Table.Column 2		Հաշմանդամությունը սահմանվել է մինչև օրը, ամիսը, տարին:
17.3	Վերագնահատման ժամկետն է	Table.Column 3		Վերագնահատման ժամկետն է օրը, ամիսը, տարին:
18	Ստորագրություն		M	Ստորագրություն

Հարցման ժամանակ հետևյալ դաշտերը պետք է ստանդարտացված լինեն ՀՀ ԱՍՀՆ և ՀՀ ԱՆ գերատեսչությունների միջև և օգտագործվեն հաղորդակցությունների մեջ.

Դաշտը	Ծածկագրի ցանկը	Հղում
Փաստաթղթի տեսակ	Փաստաթղթի տեսակի ծածկագրի ցանկը	9.2
Սեռը	Սեռի ծածկագրերի ցանկը	9.1
Ֆունկցիոնալության գնահատումը	Ֆունկցիոնալության գնահատման ծածկագիրը	9.57
Անձն ունի ֆունկցիոնալության սահմանափակում	Անձի ֆունկցիոնալության սահմանափակման ծածկագիրը	9.58
Ֆունկցիոնալության սահմանափակման նկարագրի ծածկագիրը	Ֆունկցիոնալության սահմանափակման նկարագրի ծածկագիրը	9.59
Ֆունկցիոնալության սահմանափակման նկարագրի տոկոսային ծածկագիրը	Ֆունկցիոնալության սահմանափակման նկարագրի տոկոսային ծածկագիրը	9.60
Ֆունկցիոնալության սահմանափակման նկարագրի թվային ծածկագիրը	Ֆունկցիոնալության սահմանափակման նկարագրի թվային ծածկագիրը/որակիչի ծածկագիրը	9.61
Հաշմանդամության պատճառի ծածկագիրը	Հաշմանդամության պատճառի ծածկագիրը	0
ՖՄԴ ծածկագիրը	ՖՄԴ ծածկագրերի ցանկը	0
Որակիչի ծածկագիրը	Ֆունկցիոնալության սահմանափակման նկարագրի թվային ծածկագիրը/որակիչի ծածկագիրը	9.61
Սահմանվում է հաշմանդամություն ունեցող անձի կարգավիճակ՝ տեսակի ծածկագիրը	Սահմանվում է հաշմանդամություն ունեցող անձի կարգավիճակի տեսակի ծածկագիրը	9.63

7.2. Հարցման պատասխան

ՀՀ ԱՆ-ից E-disability տեղեկատվական համակարգին ուղարկվող պատասխանի դաշտերը.

Դաշտը	Պարունակությունը
Պատասխանի համար	FORM007
Ուղարկողը	ՀՀ ԱՆ
Ստացողը	ՀՀ ԱՍՀՆ
Հաճախականությունը	Ըստ տվյալների տրամադրման
Պատասխանի պարամետրերը	Փաստաթղթի տեսակ և համար 1. Եթե փաստաթղթի տեսակը դատարկ է, ապա համարը ՀԾՀ համարն է: 2. Մնացած բոլոր դեպքերում ըստ

	փաստաթղթի տեսակի և համարի: Սխալների ցանկը, եթե առկա են:
Պատասխանի տրիգեր	ՀՀ ԱՍՀՆ-ից տվյալների տրամադրման ժամանակ
Ստորագրություն	Այո

7.3. Հաղորդակցության սխալներ և սխալների մշակում

Անձի ֆունկցիոնալության գնահատման եզրակացության և ծառայությունների անհատական ծրագրի տվյալների տրամադրման ժամանակ առաջացող հնարավոր սխալների ցանկը, որը վերաբերվում է միայն ՀՀ ԱՍՀՆ և ՀՀ ԱՆ-ի միջև տվյալների փոխանակման ժամանակ առաջացած սխալներին:

Մտալի ծածկագիրը	Նկարագիրը
01	Հայցվել է ոչ ճիշտ գործողություն
02	Պարտադիր դաշտը դատարկ է
03	Տվյալի ձևաչափը չի համապատասխանում սահմանվածին
04	Ներքին սխալ մշակման ընթացքում
05	ՀԾՀ համարը սխալ է
06	ՀԾՀ համարը գոյություն չունի
07	Ազգանունը գոյություն չունի
08	Անունը գոյություն չունի
09	Փաստաթղթի տեսակի ծածկագիրը սխալ է
10	Փաստաթղթի համարը գոյություն չունի
11	Այլ

8. Անձի գնահատման եզրակացության և ծառայությունների անհատական ծրագրի տվյալների տրամադրում ՀՀ ԿԳՄՍՆ

Անձի ֆունկցիոնալության գնահատման եզրակացության և ծառայությունների անհատական ծրագրի տվյալները E-disability տեղեկատվական համակարգից պետք է ուղարկվեն ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարության տեղեկատվական համակարգ: Գնահատման եզրակացության և անհատական ծրագրի լրացման ժամանակ, երբ ամբողջությամբ կազմված է անձին վերաբերվող ԾԱԾ-ն, E-disability տեղեկատվական համակարգը պետք է տվյալներ ուղարկի ՀՀ ԿԳՄՍՆ:

8.1. Հարցում

E-disability տեղեկատվական համակարգից ՀՀ ԿԳՄՍՆ համակարգին ուղարկվող տվյալների դաշտերը.

Հ/հ	Անվանումը	Տեսակը	Պարտա- ա- դիր է	Նկարագիրը
19	ՀԾՀ	String, 10 numerical	M	Անձի ՀԾՀ համարը

		symbols		
20	Ազգանուն	String	M	Ազգանունը
21	Անուն	String	M	Անունը
22	Փաստաթղթի տեսակ	Integer	M	Փաստաթղթի տեսակի ծածկագիրը
23	Փաստաթղթի համար	String	M	Փաստաթղթի համարը
24	Գնահատման ամսաթիվ՝ սկիզբը	Date	M	Գնահատման ամսաթվի սկիզբը:
25	Գնահատման ամսաթիվ՝ ավարտը	Date	M	Գնահատման ամսաթվի ավարտը:
26	ԱՀՓ համարը	String	M	ԱՀՓ համարը:
27	Էլեկտրոնային գործի համարը	String	M	Էլեկտրոնային գործի համարը:
28	Անձի հասցեն	String	M	Անձի բնակության հասցեն:
29	Սեռը	Integer	M	Անձի սեռի ծածկագիրը:
30	Ֆունկցիոնալության գնահատումը	Integer	M	Ֆունկցիոնալության գնահատման ծածկագիրը:
31	Անձն ունի ֆունկցիոնալության սահմանափակում	Integer	M	Անձի ֆունկցիոնալության սահմանափակման ծածկագիրը:
32	Ֆունկցիոնալության սահմանափակման նկարագիրը	Table	M	Ֆունկցիոնալության սահմանափակման նկարագիրը:
14.1	Ֆունկցիոնալության սահմանափակման նկարագրի ծածկագիրը	Table.Column 1	M	Ֆունկցիոնալության սահմանափակման նկարագրի ծածկագիրը:
14.2	Ֆունկցիոնալության սահմանափակման նկարագրի տոկոսային ծածկագիրը	Table.Column 2	M	Ֆունկցիոնալության սահմանափակման նկարագրի տոկոսային ծածկագիրը:
14.3	Ֆունկցիոնալության սահմանափակման նկարագրի թվային ծածկագիրը	Table.Column 3	M	Ֆունկցիոնալության սահմանափակման նկարագրի թվային ծածկագիրը:
33	Հաշմանդամության պատճառը	Integer	M	Հաշմանդամության պատճառի ծածկագիրը:
34	Եզրակացությունը կայացվել է հետևյալ գնահատված ծածկագրերի հիման վրա	Table	M	Եզրակացությունը կայացվել է հետևյալ գնահատված ծածկագրերի հիման վրա:
16.	ՖՄԴ ծածկագիրը	Table.Column	M	Եզրակացությունը կայացվել է

1		1		հետևյալ գնահատված ծածկագրերի հիման վրա՝ ՖՄԴ ծածկագիրը:
16.2	Որակիչի ծածկագիրը	Table.Column 2	M	Եզրակացությունը կայացվել է հետևյալ գնահատված ծածկագրերի հիման վրա՝ որակիչի ծածկագիրը:
35	Սահմանվում է հաշմանդամություն ունեցող անձի կարգավիճակ	Table	M	Սահմանվում է հաշմանդամություն ունեցող անձի կարգավիճակը:
17.1	Սահմանվում է հաշմանդամություն ունեցող անձի կարգավիճակ՝ տեսակի ծածկագիրը	Table.Column 1	M	Սահմանվում է հաշմանդամություն ունեցող անձի կարգավիճակ՝ տեսակի ծածկագիրը:
17.2	Հաշմանդամությունը սահմանվել է մինչև օրը	Table.Column 2		Հաշմանդամությունը սահմանվել է մինչև օրը, ամիսը, տարին:
17.3	Վերագնահատման ժամկետն է	Table.Column 3		Վերագնահատման ժամկետն է օրը, ամիսը, տարին:
36	Ստորագրություն		M	Ստորագրություն

Հարցման ժամանակ հետևյալ դաշտերը պետք է ստանդարտացված լինեն ՀՀ ԱՍՀՆ և ՀՀ ԿԳՄՍՆ գերատեսչությունների միջև և օգտագործվեն հաղորդակցությունների մեջ.

Դաշտը	Ծածկագրի ցանկը	Հղում
Փաստաթղթի տեսակ	Փաստաթղթի տեսակի ծածկագրի ցանկը	9.2
Սեռը	Սեռի ծածկագրերի ցանկը	9.1
Ֆունկցիոնալության գնահատումը	Ֆունկցիոնալության գնահատման ծածկագիրը	9.57
Անձն ունի ֆունկցիոնալության սահմանափակում	Անձի ֆունկցիոնալության սահմանափակման ծածկագիրը	9.58
Ֆունկցիոնալության սահմանափակման նկարագրի ծածկագիրը	Ֆունկցիոնալության սահմանափակման նկարագրի ծածկագիրը	9.59
Ֆունկցիոնալության սահմանափակման նկարագրի տոկոսային ծածկագիրը	Ֆունկցիոնալության սահմանափակման նկարագրի տոկոսային ծածկագիրը	9.60
Ֆունկցիոնալության սահմանափակման նկարագրի թվային ծածկագիրը	Ֆունկցիոնալության սահմանափակման նկարագրի թվային ծածկագիրը/որակիչի ծածկագիրը	9.61
Հաշմանդամության պատճառի ծածկագիրը	Հաշմանդամության պատճառի ծածկագիրը	0

ՖՄԴ ծածկագիրը	ՖՄԴ ծածկագրերի ցանկը	0
Որակիչի ծածկագիրը	Ֆունկցիոնալության սահմանափակման նկարագրի թվային ծածկագիրը/որակիչի ծածկագիրը	9.61
Սահմանվում է հաշմանդամություն ունեցող անձի կարգավիճակ՝ տեսակի ծածկագիրը	Սահմանվում է հաշմանդամություն ունեցող անձի կարգավիճակի տեսակի ծածկագիրը	9.63

8.2. Հարցման պատասխան

ՀՀ ԿԳՄՍՆ-ից E-disability տեղեկատվական համակարգին ուղարկվող պատասխանի դաշտերը.

Դաշտը	Պարունակությունը
Պատասխանի համար	FORM008
Ուղարկողը	ՀՀ ԿԳՄՍՆ
Ստացողը	ՀՀ ԱՍՀՆ
Հաճախականությունը	Ըստ տվյալների տրամադրման
Պատասխանի պարամետրերը	Փաստաթղթի տեսակ և համար 1. Եթե փաստաթղթի տեսակը դատարկ է, ապա համարը ՀԾՀ համարն է: 2. Մնացած բոլոր դեպքերում ըստ փաստաթղթի տեսակի և համարի: Սխալների ցանկը, եթե առկա են:
Պատասխանի տրիգեր	ՀՀ ԱՍՀՆ-ից տվյալների տրամադրման ժամանակ
Ստորագրություն	Այո

8.3. Հաղորդակցության սխալներ և սխալների մշակում

Անձի ֆունկցիոնալության գնահատման եզրակացության և ծառայությունների անհատական ծրագրի տվյալների տրամադրման ժամանակ առաջացող հնարավոր սխալների ցանկը, որը վերաբերվում է միայն ՀՀ ԱՍՀՆ և ՀՀ ԿԳՄՍՆ-ի միջև տվյալների փոխանակման ժամանակ առաջացած սխալներին:

Սխալի ծածկագիրը	Նկարագիրը
01	Հայցվել է ոչ ճիշտ գործողություն
02	Պարտադիր դաշտը դատարկ է
03	Տվյալի ձևաչափը չի համապատասխանում սահմանվածին
04	Ներքին սխալ մշակման ընթացքում
05	ՀԾՀ համարը սխալ է
06	ՀԾՀ համարը գոյություն չունի
07	Ազգանունը գոյություն չունի
08	Անունը գոյություն չունի

09	Փաստաթղթի տեսակի ծածկագիրը սխալ է
10	Փաստաթղթի համարը գոյություն չունի
11	Այլ

9. Ծածկագրերի ցանկեր

Ծածկագրերի ցանկերը պետք է հիմք հանդիսանան E-disability և արտաքին համակարգերի միջև տվյալների փոխանակման ժամանակ ծածկագրերի ստանդարտացմանը՝ հետագայում ոչ ճշգրիտ տվյալների փոխանակումը կանխելու նպատակով:

9.1. Սեռի ծածկագրերի ցանկ

Ծածկագիրը	Անվանումը
0	Սահմանված չէ
1	Արական
2	Իգական

9.2. Փաստաթղթի ծածկագրերի ցանկ

Ծածկագիրը	Անվանումը
1	ՀՀ քաղաքացու անձնագիր
2	ՀՀ քաղաքացու կենսաչափական անձնագիր
3	Նույնականացման քարտ
4	Ծննդյան վկայական
5	Կացության քարտ
6	Կոնվենցիոն փաստաթուղթ
7	Օտարերկրյա փաստաթուղթ

9.3. Փաստաթղթի տրամադրման լիազոր մարմնի ծածկագրերի ցանկը

Փաստաթղթի տրամադրման լիազոր մարմնի ծածկագրերը պետք է համապատասխանեն ՀՀ Ոստիկանության անձնագրային և վիզաների վարչությունների համար սահմանված ծածկագրերի հետ:

9.4. Քաղաքացիության ծածկագրերի ցանկ

Քաղաքացիության ծածկագրերի համար պետք է օգտագործվեն Ստանդարտացման միջազգային կազմակերպության (ISO)- կողմից սահմանված եռանիշ երկրների ծածկագրերը (Alpha-3 code):

9.5. Աշխատաժամանակի ռեժիմի ծածկագրերի ցանկ

Ծածկագիրը	Անվանումը
0	Սահմանված չէ
1	Նորմալ տևողություն
2	Ոչ լրիվ աշխատաժամանակ

9.6. Կենսաթռչակի տեսակի ծածկագրերի ցանկը

Ծածկագիրը	Անվանումը
10	Աշխատանքային
11	Աշխատանքային տարիքային
12	Աշխատանքային արտոնյալ պայմաններով
13	Աշխատանքային երկարամյա ծառայության
14	Աշխատանքային հաշմանդամության
15	Աշխատանքային կերակրողին կորցնելու դեպքում
16	Աշխատանքային մասնակի
20	Զինվորական
21	Զինվորական երկարամյա ծառայության
22	Զինվորական հաշմանդամության
23	Զինվորական կերակրողին կորցնելու դեպքում
30	Սոցիալական
31	Սոցիալական ծերության
32	Սոցիալական հաշմանդամության
33	Սոցիալական կերակրողին կորցնելու դեպքում

9.7. Աջակցող միջոցի խմբի ծածկագրերի ցանկը

Ծածկագիրը	Անվանումը
1	Վերին վերջույթների պրոթեզ
2	Ստորին վերջույթի պրոթեզ
3	Ակնագնդի (աչքի) պրոթեզ
4	Կրծքագեղձի էկզոպրոթեզ
5	Օրթեզ
6	Սեղմիրան
7	Աղեկապ
8	Ռեկլինատոր
9	Կոշիկ
10	Հենակ
11	Ձեռնափայտ
12	Քայլակ
13	Ծնկակալ
14	Գուլպաներ
15	Փոքր տրամաչափի սայլակ
16	Լսողական սարքի ներդիր
17	Ձայնաստեղծ սարք կամ պրոթեզ
18	կոլխլետր իմպլանտի խոսակցական պրոցեսորի մասեր/պարագաներ

19	Լոգարանի աթոռ
20	Լսողական սարքեր
21	Անվասայլակ
22	Հակապատկելախոցային ներքնակ
23	Աթոռ սանիտարական հարմարանքով
24	Անվասայլակի կցորդիչ
25	Քայլաբեր
26	Կանգնակ-սայլակ
27	Կանգնակ

9.8. Աջակցող միջոցի տիպի ծածկագրերի ցանկը

Ծածկագիրը	Անվանումը
1	Դաստակի կոսմետիկ պրոթեզ
2	Նախաբազկի ձգողական պրոթեզ
3	Բազկի ձգողական պրոթեզ
4	Նախաբազկի կոսմետիկ պրոթեզ
5	Բազկի կոսմետիկ պրոթեզ
6	Բազկի միոպրոթեզ
7	Նախաբազկի միոպրոթեզ
8	Ուսի էկզարտիկ պրոթեզ
9	Թաթի պրոթեզ՝ ըստ Լիս Ֆրանկի
10	Թաթի պրոթեզ՝ ըստ Շոպարի
11	Սրունքի էնդոսկելիտար մոդուլյար պրոթեզ
12	Սրունքի էկզոսկելիտար ոչ մոդուլյար պրոթեզ
13	Սրունքի էնդոսկելիտար մոդուլյար պրոթեզ սիլիկոնե լայներով
14	Սրունքի էկզոսկելիտար պրոթեզ կաշվից
15	Սրունքի էնդոսկելիտար պրոթեզ կաշվից ընդունիչով
16	Սրունքի էկզոսկելիտար պրոթեզ մանժետով
17	Սրունքի պրոթեզ ըստ Պիրոգովի և Սայմի
18	Ծնկահողի էկզարտիկ պրոթեզ
19	Ազդրի էնդոսկելիտար պրոթեզ կաշվից ընդունիչով
20	Ազդրի էնդոսկելիտար պրոթեզ կաշվից, շինայով
21	Ազդրի էկզոսկելիտար պրոթեզ կաշվից
22	Ազդրի էնդոսկելիտար մոդուլյար պրոթեզ
23	Ազդրի էնդոսկելիտար մոդուլյար պրոթեզ լրացուցիչ (ISNI) ներդիրով
24	Ազդրի էնդոսկելիտար մոդուլյար պրոթեզ սիլիկոնե լայներով
25	Կոնք-ազդրի էկզարտիկ պրոթեզ
26	Սրունքի էկզոսկելիտար պրոթեզ նստատեղի հենարանով՝ կաշվից
27	Ազդրի բուժամարզական պրոթեզ լամինացիայով

28	Ակնագնդի պրոթեզ ապակե
29	Ակնագնդի պրոթեզ պլաստմասե
30	Կրծքագեղձի էկզոպրոթեզ
31	Ճաճանջ-դաստակային օրթեզ առանց հողի, պլաստիկից
32	Արմնկային օրթեզ առանց հողի, պլաստիկից
33	Արմնկային օրթեզ հողով, պլաստիկից
34	Սրունք-թաթային օրթեզ առանց հողի, պլաստիկից(AFO)
35	Սրունք թաթային օրթեզ առանց հողի, լամինացիայով(AF)
36	Ծնկան հողի օրթեզ առանց հողի պլաստիկից(KO)
37	Ամբողջ ոտքի օրթեզ առանց հողի պլաստիկից
38	Սրունք-թաթային օրթեզ հողով պլաստիկից(AFO)
39	Սրունք-թաթային օրթեզ հողով, լամինացիայով(AFO)
40	Ծնկան հողի օրթեզ հողով, պլաստիկից (KO)
41	Ծնկան հողի օրթեզ հողով, լամինացիայով (KO)
42	Ամբողջ ոտքի օրթեզ հողով, կաշվից
43	Ամբողջ ոտքի օրթեզ հողով, պլաստիկից
44	Ամբողջ ոտքի օրթեզ հողով, լամինացիայով
45	Սրունքի օրթոպրոթեզ կաշվից
46	Սրունքի օրթոպրոթեզ պլաստիկից
47	Սրունքի օրթոպրոթեզ լամինացիայով
48	Ազդրի օրթոպրոթեզ կաշվից
49	Ազդրի օրթոպրոթեզ պլաստիկից
50	Ազդրի օրթոպրոթեզ լամինացիայով
51	Պարանոցի օրթեզ՝ սեղմիրան (CO)
52	Պարանոցա-կրծքային օրթեզ՝ սեղմիրան (CTO)
53	Պարանոցա-կրծքա-գոտկային օրթեզ՝ սեղմիրան (CTLO)
54	Գլխի օրթեզ (helmet)
55	Ծուռ թաթի օրթեզ ծալված
56	Այովա բրես
57	Օրթեզ պատելայից ծանրություն կրող PTB
58	Գիշերային կորսետ երփեղկանի գերշտկումով
59	Կրծքա-գոտկա-սրբանային օրթեզ՝ սեղմիրան (TLSO)
60	Գոտկա-սրբանային օրթեզ՝ սեղմիրան (LSO)
61	Կրկնակի կաղապարով օրթեզ՝ սեղմիրան (TLSO)
62	Ուտնաթաթի կամարները, կրունկի դիրքը և վալգուսային դեֆորմացիայի շտկող օրթեզ (UCBL)
63	Կոնք-ազդրային օրթեզ առանց հողի պլաստիկից
64	Սեղմիրան փափուկ
65	Սեղմիրան կիսակոշտ

66	Աճուկային աղեկապ
67	Որովայնի աղեկապ
68	Ռեկլինատոր
69	Պրոթեզի կոշիկներ (զույգ)
70	Անհատական պատրաստմամբ օրթոպեդիկ կոշիկներ
71	Օրթեզի կոշիկներ
72	Օրթոպեդիկ կոշիկներ
73	Թևատակի հենակ
74	Արմնկային հենակ
75	Ձեռնափայտ սովորական
76	«Սպիտակ ձեռնափայտ» տեսողության խնդիրներ ունեցող անձանց համար
77	Քայլակ սովորական
78	Ետնաքայլակ/մանկական ուղեղային կաթվածով անձանց համար/
79	Ծնկակալ
80	Բրդյա-բամբակյա գուլպաներ
81	Սիլիկոնե գուլպաներ
82	Փոքր տրամաչափի սայլակներ
83	Լսողական սարքերի ներդիրներ
84	Ձայնաստեղծ սարք
85	Ձայնաստեղծ պրոթեզ
86	Լար
87	Միկրոֆոնի ֆիլտր
88	կոճ
89	վերալիցքավորող մարտկոց
90	մագնիս
91	ծրագրավորում
92	Լոգարանի աթոռ
93	լսողական սարք մինչև 29 տարեկան անձանց համար
94	լսողական սարք 30-ից բարձր տարիքի անձանց համար
95	Անվասայլակ սովորական
96	Անվասայլակ /մանկական ուղեղային կաթվածով անձանց համար/
97	Անվասայլակ /գերգիրություն ունեցող անձանց համար/
98	Անվասայլակ /արտահայտված սկոլիոզ ունեցող անձանց համար/
99	Հակապառկելախոցային ներքնակ
100	Աթոռ սանիտարական հարմարանքով
101	Անվասայլակի կցորդիչ
102	Քայլաբեր
103	Կանգնակ-սայլակ

104	Կանգնակ
-----	---------

9.9. Կրթական հաստատության տեսակի ծածկագրերի ցանկը

Ծածկագիրը	Անվանումը
0	Սահմանված չէ
1	ՆՈՒՀ
2	Հանրակրթական դպրոց
3	ՄՄՈՒՀ
4	ԲՈՒՀ

9.10. ՖՄԴ ծածկագրերի ցանկը

ՖՄԴ ծածկագրերը պետք է համապատասխանեն Առողջապահության համաշխարհային կազմակերպության Ֆունկցիոնալության, հաշմանդամության և առողջության միջազգային դասակարգման (ՖՄԴ) համար սահմանված ծածկագրերի ցանկին: Այն վերաբերվում է համակարգում կիրառվող d, e, s, b ՖՄԴ ծածկագրերի ցանկերին:

9.11. Մարմնի կառուցվածքի տեսակի ծածկագիր

Ծածկագիրը	Անվանումը
1	Աչքի, ականջի և դրանց օժանդակ ապարատների կառուցվածք
2	Ձայնային և խոսքային ապարատների կառուցվածք
3	Սրտանոթային, իմունային, շնչառական համակարգերի կառուցվածք
4	Մարսողական համակարգի կառուցվածք
5	Միզային համակարգի կառուցվածք
6	Հենաշարժական համակարգի կառուցվածք
99	Այլ

9.12. Խանգարված ֆունկցիայի տեսակի ծածկագիր

Ծածկագիրը	Անվանումը
1	Հոգեկան
2	Զգայական
3	Ձայնային և խոսքի
4	Սրտանոթային, հեմատոլոգիական, իմունային և շնչական համակարգի
5	Նյութափոխանակության, մարսողական և ներզատիչ համակարգի
6	Միզային համակարգի
99	Այլ

9.13. Խանգարված ֆունկցիայի տեսակի արժեքի ծածկագիր

Ծածկագիրը	Անվանումը
-----------	-----------

1	Խնդիր չունի
2	Թեթև (1-ին աստիճան)
3	Միջին (2-րդ աստիճան)
4	Ծանր (3-րդ աստիճան)
5	Խորը (4-րդ աստիճան)

9.14. Ստացած բուժման տեսակի ծածկագրերի ցանկը

Ծածկագիրը	Անվանումը
1	Ամբուլատոր
2	Ստացիոնար
3	Վերականգնողական
4	Առողջարանային
99	Այլ

9.15. Գիտակցություն

Ծածկագիրը	Անվանումը
1	Պարզ
2	Մթազնած
3	Կոմա

9.16. «Այո», «Ոչ» ծածկագիրը

Ծածկագիրը	Անվանումը
1	Այո
2	Ոչ

9.17. «Եզակի», «Բազմակի» ծածկագիրը

Ծածկագիրը	Անվանումը
1	Եզակի
2	Բազմակի

9.18. Տեղակայության տեսակի ծածկագիրը

Ծածկագիրը	Անվանումը
1	Բերանի նախադուռ
2	Լեզվի վրա
3	Լնդերին
4	Քիմքին
5	Բերանի խոռոչի հատակին
99	Այլ

9.19. Խոցերի առկայության բնույթի տեսակի ծածկագիրը

Ծածկագիրը	Անվանումը
1	Արյունահոսող
2	Էռոզիվ մակերեսով
3	Կեղևակալած
99	Այլ

9.20. Բերանի խոռոչի լեզվի ծածկագիրը

Ծածկագիրը	Անվանումը
1	Մաքուր
2	Փառակալած
3	Աշխարհագրական
99	Այլ

9.21. Գույնի տեսակի ծածկագիրը

Ծածկագիրը	Անվանումը
1	Նորմալ
2	Վարդագույն
3	Գունատ
4	Հիպերեմիկ
5	Ցիանոտիկ
99	Այլ

9.22. Մաշկի առաձգականության ծածկագիրը

Ծածկագիրը	Անվանումը
1	Պահպանված է
2	Պահպանված չէ

9.23. Մաշկի խոնավության ծածկագիրը

Ծածկագիրը	Անվանումը
1	Նորմալ
2	Խոնավ
3	Չոր

9.24. Տարածվածության տեսակի ծածկագիրը

Ծածկագիրը	Անվանումը
1	Տարածված
2	Տեղային

9.25. Տեղակայության տեսակի ծածկագիրը

Ծածկագիրը	Անվանումը
1	Գլուխ մազաձածկ հատված
2	Գլուխ Այլ
3	Պարանոց
4	Իրան
5	Կրծքավանդակ
6	Որովայն
7	Ցայլք
8	Շեք
9	Անութափոս
10	Ստորին վերջույթներ
11	Վերին վերջույթներ
12	Ամբողջ մարմին

9.26. Մաշկի սպիների բնույթի տեսակի ծածկագիրը

Ծածկագիրը	Անվանումը
1	Կելոիդ
2	Մաշկային ձգաններով
99	Այլ

9.27. Այտուցների տեղակայություն տեսակի ծածկագիրը

Ծածկագիրը	Անվանումը
1	Դեմք
2	Որովայն
3	Ստորին վերջույթներ
4	Վերին վերջույթներ
99	Այլ

9.28. Այտուցների բնույթի տեսակի ծածկագիրը

Ծածկագիրը	Անվանումը
1	Լարված
2	Խմորանման
99	Այլ

9.29. Մկանային տոնուսի, ուժի ծածկագիրը

Ծածկագիրը	Անվանումը
1	Նորմալ
2	Բարձր

3	Ցածր
---	------

9.30. Նյարդամկանային համակարգի մկանային տոնուսի բնույթի տեսակի ծածկագիրը

Ծածկագիրը	Անվանումը
1	Մկանային հիպերտոնիա
2	Մկանային հիպոտոնիա

9.31. Նյարդամկանային համակարգի մկանային տոնուսի մկանային հիպերտոնիա ծածկագիրը

Ծածկագիրը	Անվանումը
1	Պիրամիդալ
2	Էքստրապիրամիդալ
3	Սպաստիկ
4	Փսիխոգեն մկանային հիպերտոնիա
99	Այլ

9.32. Նյարդամկանային համակարգի մկանային ուժի տեսակի ծածկագիրը

Ծածկագիրը	Անվանումը
1	Մոնոպարեզ
2	Բիպարեզ
3	Հեմիպարեզ
4	Պարապարեզ
5	Տրիպարեզ
6	Տետրապարեզ

9.33. Քայլվածքի ձև տեսակի ծածկագիրը

Ծածկագիրը	Անվանումը
1	Նորմալ
2	Դժվարությամբ
3	Խանգարված
99	Այլ

9.34. Գլխի ձևը, դեմքի և չափեր տեսակի ծածկագիրը

Ծածկագիրը	Անվանումը
1	Նորմալ
2	Ձևախեղված
99	Այլ

9.35. Գլխի ձևը, դեմքի և չափեր աստիճանի ծածկագիրը

Ծածկագիրը	Անվանումը
1	Ակրոմեգալիա
2	Միկրոցեֆալիա
3	Հիդրոցեֆալիա
4	Դեմքի ասիմետրիա
99	Այլ

9.36. Աչքերի ակնագնդի բացակայության տեսակի ծածկագիրը

Ծածկագիրը	Անվանումը
1	Մեկ ակնագնդի
2	Զույգ ակնագնդի

9.37. Աչքերի շլուքայան առկայության աստիճանի ծածկագիրը

Ծածկագիրը	Անվանումը
1	Մոնոկուլյար
2	Ալտերնացվող
3	Համագործակցված
4	Տարամիտվող
5	Համամիտվող
6	Վերտիկալ
99	Այլ

9.38. Աչքերի ակնագնդի դիրքի ծածկագիրը

Ծածկագիրը	Անվանումը
1	Նորմալ
2	Արտանկում
3	Ներանկում
99	Այլ

9.39. Աչքերի ակնաճեղքի տեսակի ծածկագիրը

Ծածկագիրը	Անվանումը
1	Նորմալ
2	Նեղ
3	Լայն
99	Այլ

9.40. Աչքերի ակնաճեղքի աստիճանի ծածկագիրը

Ծածկագիրը	Անվանումը
1	Պտուղ
2	Էնտրոպիոն
3	Էկտրոպիոն
4	Արտանկում

9.41. Աչքերի ակնագնդի շարժումների ծածկագիրը

Ծածկագիրը	Անվանումը
1	Լրիվ ծավալով
2	Սահմանափակ

9.42. Աչքերի տեսակի ծածկագիրը

Ծածկագիրը	Անվանումը
1	Թափանցիկ
2	Պղտոր
3	Այլ

9.43. Աչքերի բիրի տեսակի ծածկագիրը

Ծածկագիրը	Անվանումը
1	Ձևը
2	Շարժումները

9.44. Աչքերի բիրի աստիճանի ծածկագիրը

Ծածկագիրը	Անվանումը
1	Կլոր
2	Տձև
3	Առկա
4	Առկա չէ

9.45. Աչքերի ոսպնյակի աստիճանի ծածկագիրը

Ծածկագիրը	Անվանումը
1	Սկավեղ
2	Ոչ հասուն
3	Գրեթե հասուն
4	Հասուն
99	Այլ

9.46. Աչքերի տեսողության սրության տեսակի ծածկագիրը

Ծածկագիրը	Անվանումը
1	Առանց կորեկցիայի
2	Կորեկցիայով

9.47. Աչքերի տեսողության սրության աստիճանի ծածկագիրը

Ծածկագիրը	Անվանումը
1	Չի կորեկցվում
2	Կորեկցիա

9.48. Պարանոցի ձևի տեսակի ծածկագիրը

Ծածկագիրը	Անվանումը
1	Նորմալ
2	Թեքված
3	Փոփոխված
99	Այլ

9.49. Հանգույցների և գեղձերի չափերի ծածկագիր

Ծածկագիրը	Անվանումը
1	Նորմալ
2	Մեծացած

9.50. Կրծքավանդակի կառուցվածքի ծածկագիրը

Ծածկագիրը	Անվանումը
1	Նորմոսթենիկ
2	Ասթենիկ
3	Հիպերսթենիկ

9.51. Ծնչառության խորության ծածկագիրը

Ծածկագիրը	Անվանումը
1	Նորմալ
2	Մակերեսային
99	Այլ

9.52. Ողնաշարի կառուցվածքի ծածկագիրը

Ծածկագիրը	Անվանումը
1	Նորմալ
2	Սկոլիոզ
3	Կիֆոզ

4	Լորդոզ
99	Այլ

9.53. Վերջույթների տեղակայման I մակարդակի ծածկագիրը

Ծածկագիրը	Անվանումը
1	Վերին վերջույթներ
2	Ստորին վերջույթներ
3	Աջակողմյան
4	Ձախակողմյան
5	Աջ վերին վերջույթ
6	Ձախ վերին վերջույթ
7	Աջ ստորին վերջույթ
8	Ձախ ստորին վերջույթ
9	Աջ վերին վերջույթ + ձախ ստորին վերջույթ
10	Ձախ վերին վերջույթ + աջ ստորին վերջույթ
11	Վերին վերջույթներ + ձախ ստորին վերջույթ
12	Վերին վերջույթներ + աջ ստորին վերջույթ
13	Ստորին վերջույթներ + աջ վերին վերջույթ
14	Ստորին վերջույթներ + ձախ վերին վերջույթ

9.54. Վերջույթների տեղակայման II մակարդակի ծածկագիրը

Ծածկագիրը	Անվանումը
1	Աջ
2	Ձախ
3	Վերին վերջույթ
4	Ստորին վերջույթ

9.55. Վերջույթների մակարդակի ծածկագիրը

Ծածկագիրը	Անվանումը
1	Ուսային հողի մակարդակ
2	Բազկի մակարդակ
3	Արմունկի հողի մակարդակ
4	Նախաբազկի մակարդակ
5	Դաստակի մակարդակ
6	Ֆալանգի մակարդակ
7	Կոնք-ազդրային հողի մակարդակ
8	Ազդրային մակարդակ
9	Ծնկան հողի մակարդակ
10	Սրունքի մակարդակ

11	Սրունք-թաթային հողի մակարդակ
12	Լիսֆրանկի մակարդակ
13	Շոպարի մակարդակ

9.56. Վերջույթների ախտահարված հողի ծածկագիրը

Ծածկագիրը	Անվանումը
1	Ուսային հող
2	Արմնկային հող
3	Նախաբազուկ-դաստակային հող
4	Միջֆալանգային հող
5	Կոնք-ազդրային հող
6	Ծնկան հող
7	Սրունք-թաթային հող

9.57. Ֆունկցիոնալության գնահատման ծածկագիրը

Ծածկագիրը	Անվանումը
1	Առաջնակի գնահատում
2	Կրկնակի գնահատում

9.58. Անձի ֆունկցիոնալության սահմանափակման ծածկագիրը:

Ծածկագիրը	Անվանումը
1	Հենաշարժական խնդիրներով պայմանավորված
2	Հոգեկան (մտավոր) խնդիրներով պայմանավորված
3	Տեսողական խնդիրներով պայմանավորված
4	Լսողական, խոսքի, ձայնի խնդիրներով պայմանավորված
5	Խրոնիկական հիվանդություններով պայմանավորված

9.59. Ֆունկցիոնալության սահմանափակման նկարագրի ծածկագիրը

Ծածկագիրը	Անվանումը
1	Ֆունկցիոնալության խորը աստիճանի սահմանափակում
2	Ֆունկցիոնալության ծանր աստիճանի սահմանափակում
3	Ֆունկցիոնալության միջին աստիճանի սահմանափակում
4	Ֆունկցիոնալության թեթև աստիճանի սահմանափակում
5	Ֆունկցիոնալության սահմանափակում չկա

9.60. Ֆունկցիոնալության սահմանափակման նկարագրի տոկոսային ծածկագիրը

Ծածկագիրը	Անվանումը
1	0.76-100
2	0.51-0.75
3	0.25-0.50
4	0.05-0.24
5	0-0.04

9.61. Ֆունկցիոնալության սահմանափակման նկարագրի թվային ծածկագիրը/որակիչի ծածկագիրը

Ծածկագիրը	Անվանումը
1	4
2	3
3	2
4	1
5	0

9.62. Հաշմանդամության պատճառի ծածկագիրը

Ծածկագիրը	Անվանումը
1	Մանկուց (մինչև 18 տարին լրանալը) ձեռք բերած հիվանդությունը
2	Ընդհանուր հիվանդությունը
3	Աշխատանքային վնասվածքը
4	Մասնագիտական հիվանդությունը
5	Բնական, տեխնածին և այլ աղետները, ինչպես նաև դրանց վերացման աշխատանքների ժամանակ ստացած հիվանդությունը կամ ստացած վնասվածքը
6	Զինվորական ծառայության ընթացքում ձեռք բերած հիվանդությունը կամ ստացած վնասվածքը
7	Զինվորական պարտականությունները կատարելու հետևանքով ձեռք բերած հիվանդությունը կամ ստացած վնասվածքը
8	Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանության մարտական գործողությունների ժամանակ ձեռք բերած հիվանդությունը կամ ստացած վնասվածքը
9	Հայրենական մեծ պատերազմի և այլ պետություններում մարտական գործողությունների (խաղաղապահ առաքելությունների, զորավարժությունների) ժամանակ ձեռք բերած հիվանդությունը կամ ստացած վնասվածքը
10	Պահեստազորի վարժական հավաքներին մասնակցելու ժամանակ ձեռք բերած հիվանդությունը կամ ստացած վնասվածքը
11	Հակառակորդի հետ շփման գծում մարտական հերթապահության կամ հատուկ առաջադրանք կատարելու ժամանակ ձեռք բերած

	հիվանդությունը կամ ստացած վնասվածքը
12	Չեռնորիլի ատոմային էլեկտրակայանի վթարի և այլ ճառագայթային աղետների հետևանքների վերացման աշխատանքների ժամանակ զինվորական ծառայողական պարտականությունները կատարելիս ձեռք բերած հիվանդությունը կամ ստացած վնասվածքը
13	Այլ

9.63. Սահմանվում է հաշմանդամություն ունեցող անձի կարգավիճակի տեսակի ծածկագիրը

Ծածկագիրը	Անվանումը
1	Մեկ տարի ժամկետով
2	Երկու տարի ժամկետով
3	Հինգ տարի ժամկետով
4	Մինչև 18 տարին լրանալը
5	Անժամկետ

Հավելված 1.2

Հավելված N 2
 ԱՍՀ նախարարի 2022 թ. օգոստոսի 19-ի
 N 108-Ա/1 հրամանի

**ԱՆՁԻ ՖՈՒՆԿՑԻՈՆԱԼՈՒԹՅԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ
 ՈՐՈՇՈՒՄ No.xxxx**

Հաշմանդամություն ունեցող անձ ճանաչվելու սկիզբ xx.xx.xxxx
 Ֆունկցիոնալության գնահատումը Առաջնակի
 Ֆունկցիոնալության գնահատման օր xx.xx.xxxx
 Ֆունկցիոնալության գնահատման վայր xxxxxxxxxxxxxxxx

Անուն, ազգանուն, հայրանուն xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
 Անձը հաստատող փաստաթղթի համար xx xxxxxx
 Հաշվառման հասցե xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
 Փաստացի բնակության հասցե xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
 Սեռ xxxxxxx

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

Ֆունկցիոնալության սահմանափակման աստիճանը	Ֆունկցիոնալության սահմանափակման միավորը
Խորը	85%
Անձն ունի ֆունկցիոնալության սահմանափակում Հենաշարժական խնդիրներով	
Պատճառական կապ Աշխատանքային վնասվածք	

Կարգավիճակը սահմանվում է	Հաշմանդամության կարգավիճակի վերջնաժամկետ
Մեկ տարի ժամկետով	03.11.2023թ.

Գնահատող հանձնաժողով

Անուն, ազգանուն, հայրանուն

Ծածկագիր

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

**ԱՆՁԻ ՖՈՒՆԿՑԻՈՆԱԼՈՒԹՅԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ
ՈՐՈՇՈՒՄ No.005144**

Հաշմանդամություն ունեցող անձ ճանաչվելու սկիզբ xx.xx.xxxx

Ֆունկցիոնալության գնահատումը Կրկնակի

Ֆունկցիոնալության գնահատման օր xx.xx.xxxx

Ֆունկցնալության գնահատման վայր xx.xx.xxxx

Անուն, ազգանուն, հայրանուն xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

Անձը հաստատող փաստաթղթի համար xx xxxxxxx

Հաշվառման հասցե xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

Փաստացի բնակության հասցե xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

Սեռ xxxxxxx

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

Ֆունկցիոնալության սահմանափակման աստիճանը	Ֆունկցիոնալության սահմանափակման միավորը	Նախորդ ֆունկցիոնալության սահմանափակման միավորը
Խորը	85%	70%
Անձն ունի ֆունկցիոնալության սահմանափակում		
Հենաշարժական խնդիրներով		
Պատճառահետևանքային կապ՝		
Աշխատանքային վնասվածք		

Կարգավիճակը սահմանվում է	Հաշմանդամության կարգավիճակի վերջնաժամկետ	Կրկնակի գնահատման ժամկետը

Մեկ տարի ժամկետով	03.11.2023	03.12.2023
-------------------	------------	------------

Գնահատող հանձնաժողով

Անուն, ազգանուն, հայրանուն	Ծածկագիր
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Անձի ֆունկցիոնալության նկարագրին ըստ ուժեղ և թույլ ոլորտների
 Թույլ ոլորտներ (ՖՄԴ այն ոլորտները, որտեղ անձն ունի ծանր կամ խորը սահմանափակումներ)

Բաժին	ՖՄԴ ծածկագրերը, որոնք գնահատվել են ծանր (3 որակիչով) կամ խորը (4 որակիչով)	ՖՄԴ ծածկագրի նկարագրությունն ըստ գնահատված որակիչի	Երաշխավորվում են հետևյալ ծառայությունները	Ակնկալվում է ֆունկցիոնալության սահմանափակման փոփոխություն (նշել որակիչը, որին կարելի է հասնել իրականացված ծառայության արդյունքում)
b-s ծածկագրեր, Մարմնի կառուցվածք և օրգանիզմի ֆունկցիաներ				
d ծածկագրեր, Գործունեություն և մասնակցություն				
e ծածկագրեր, Միջավայրային գործոններ				

Ուժեղ ոլորտներ (ՖՄԴ այն ոլորտները, որտեղ անձն ունի միջին կամ թեթև սահմանափակումներ)

Բաժին	ՖՄԴ ծածկագրերը, որոնք գնահատվել են թեթև (1 որակիչով) կամ միջին (2 որակիչով)	ՖՄԴ ծածկագրի նկարագրությունն ըստ գնահատված որակիչի	Երաշխավորվում են հետևյալ ծառայությունները (այստեղ)	Ակնկալվում է ֆունկցիոնալության սահմանափակման փոփոխություն (նշել)

			արտացոլվում են այն ծառայությունը կամ ծառայությունները, որոնք ընտրվում են ծառայությունների ցանկից)	տվյալ կողի այն որակիչը, որին կարելի է հասնել իրականացված ծառայության արդյունքում)
b-s ծածկագրեր, Մարմնի կառուցվածք և օրգանիզմի ֆունկցիաներ				
d ծածկագրեր, Գործունեություն և մասնակցություն				
e ծածկագրեր, Միջավայրային գործոններ				

ՄԱՍՆԱԳԵՏՆԵՐԻ ՀԱՇՎԱՌՄԱՆ ՀԱՐԹԱԿՈՒՄ ԵՎ ՌԵԵՍՏՐՈՒՄ ԳՐԱՆՑՎՈՂ ՏՎՅԱԼՆԵՐ

Գրանցման ամսաթիվը	Ինքնաշխատ ֆիքսվում է
Ազգանունը, անունը, հայրանունը	Մուտքագրվող դաշտ
Սեռը	Ընտրացանկ
Քաղաքացիությունը	Մուտքագրվող դաշտ
Անձը հաստատող փաստաթղթի համարը	Մուտքագրվող դաշտ
Ծննդյան ամսաթիվը (օր/ամիս/տարի)	Մուտքագրվող դաշտ
Կոնտակտային տվյալները (հաշվառման հասցե, փաստացի բնակության հասցե, հեռախոսահամար, էլեկտրոնային փոստի հասցե)	Մուտքագրվող դաշտ
Կրթությունը/Կրթական հաստատության անվանումը, քաղաքը, երկիրը, ավարտելու տարեթիվը (մուտքագրել միայն բարձրագույն կրթությունը)	Մուտքագրվող դաշտ
Կրթական ծրագիրը	Ընտրացանկ
Մասնագիտացումը	Ընտրացանկ
Աշխատանքային փորձը և հմտությունները/Ընթացիկ կամ վերջին աշխատանքը/զբաղեցրած պաշտոնը	Մուտքագրվող դաշտ
Մասնագիտական աշխատանքային ստաժը	Մուտքագրվող դաշտ
Համակարգչային գիտելիքները	Ընտրացանկ
Ամփոփ կենսագրությունը (ռեզյումե)	Մուտքագրվող դաշտ կամ ներբեռնում

Լրացուցիչ տվյալներ ռեեստրում ընդգրկվող մասնագետների տվյալներն արողջացնելու համար

Հավաստագրի համարը, ամսաթիվը (օր/ամիս/տարի)

Ինքնաշխատ

Համակարգում ծածկագիր-համարը

Ինքնաշխատ

Պայմանագրի համարը, կնքման ամսաթիվը (օր/ամիս/տարի), ուժի մեջ է մինչև

Մուտքագրվող դաշտ

Գործունեության տեսակը

Ընտրացանկ

Սպասարկման տարածքները¹⁾ (պարտադիր և նախընտրվող)

Ընտրացանկ

Հասանելիությունը - Օրացույց

Մուտքագրվող դաշտ

¹ Վիճեռ մշակողի համար սպասարկման տարածքներ դաշտը չի լրացվում, վիճեռը մշակում է առցանց:

ԳՆՈՐԴ

ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության
 ՀՀ, ք. Երևան, Կառավարական տուն 3
 ՀՎՀՀ՝ 01506515
 ՀՀ ՖՆ գործառնական վարչություն
 Հ/Հ՝ 900011041242
 Գլխավոր քարտուղար

ՎԱՃԱՌՈՂ

«Նորք» սոցիալական ծառայությունների տեխնոլոգիական և իրազեկման կենտրոն» հիմնադրամ
 ՀՀ, ք. Երևան, Երևան Կարապետ Ուլենցու փող., 68 շենք
 ՀՎՀՀ՝ 02602449
 «ԱրդշինԲանկ» ՓԲԸ
 Հ/Հ՝ 2480102656710000
 Գործադիր տնօրեն՝

ՎՃԱՐՄԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՒՅՑ*

ՀՀ դրամ

Ծառայության														
հրավերով նախատեսված չափաբաժնի համարը	գնումների պլանով նախատեսված միջանցիկ ծածկագիրը՝ ըստ ԳՄԱ դասակարգման (CPV)	անվանումը	դիմաց վճարումները նախատեսվում է իրականացնել 2022թ-ին՝ ըստ ամիսների, այդ թվում											
			հունվար	փետրվար	մարտ	ապրիլ	մայիս	հունիս	հուլիս	օգոստոս	սեպտեմբեր	հոկտեմբեր	նոյեմբեր	դեկտեմբեր
1	48331100/1	e-Disability տեղեկատվական համակարգի մշակման և ներդրման փաթեթ										85,687,800	150,030,700	150,030,700

* Վճարման ենթակա գումարները ներկայացվում են աճողական կարգով:

ԳՆՈՐԴ

ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարության
ՀՀ, ք. Երևան, Կառավարական տուն 3
ՀՎՀՀ՝ 01506515
ՀՀ ՖՆ գործառնական վարչություն
Հ/Հ՝ 900011041242

Ս. Մուրադյան

Կառավարություն/

ՎԱՃԱՌՈՂ

«Նորք» սոցիալական ծառայությունների տեխնոլոգիական և իրազեկման կենտրոն հիմնադրամ»

ՀՀ, ք. Երևան, Երևան Կարապետ Ուլենցու փող., 68 շենք
ՀՎՀՀ՝ 02602449

«ԱրդշինԲանկ» ՓԲԸ
Հ/Հ՝ 2480102656710000

Ս. Ուրադյան

Կառավարություն/

Պայմանագրի կողմ
_____
_____
գտնվելու վայրը _____
հհ _____
հվհհ _____

Պատվիրատու
_____
_____
գտնվելու վայրը _____
հհ _____
հվհհ _____

**ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ N
ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ ԿԱՄ ԴՐԱ ՄԻ ՄԱՍԻ ԿԱՏԱՐՄԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ
ՀԱՆՁՆՄԱՆ-ԸՆԴՈՒՆՄԱՆ**

«   » «   » 20 թ.

Պայմանագրի /այսուհետ՝ Պայմանագիր/ անվանումը՝
_____

Պայմանագրի կնքման ամսաթիվը՝ «   » «   » 20 թ.

Պայմանագրի համարը՝ _____

Պատվիրատուն և Պայմանագրի կողմը՝ հիմք ընդունելով պայմանագրի կատարման վերաբերյալ «   » «   » 20 թ. դուրս գրված N ____ հաշիվ ապրանքագիրը, կազմեցին սույն արձանագրությունը հետևյալի մասին.

Պայմանագրի շրջանակներում Պայմանագրի կողմը մատակարարել է հետևյալ ապրանքները՝

Մատակարարված ապրանքների								
N	անվանումը	տեխնիկական բնութագրի համառոտ շարադրանքը	քանակական ցուցանիշը		կատարման ժամկետը		Վճարման ենթակա գումարը /հազար դրամ/	Վճարման ժամկետը /ըստ վճարման ժամանակացույցի/
			ըստ պայմանագրով հաստատված գնման ժամանակացույցի	փաստացի	ըստ պայմանագրով հաստատված գնման ժամանակացույցի	փաստացի		

Սույն արձանագրության երկկողմ հաստատման համար հիմք հանդիսացած հաշիվ ապրանքագիրը և դրական եզրակացությունը հանդիսանում են սույն արձանագրության բաղկացուցիչ մասը և կցվում են:

Ապրանքը հանձնեց

_____
ստորագրություն

_____
ազգանուն, անուն
Կ.Տ.

Ապրանքը ընդունեց

_____
ստորագրություն

_____
ազգանուն, անուն
Կ.Տ.

ԱԿՏ N ____
 պայմանագրի արդյունքը Գնորդին հանձնելու փաստը ֆիքսելու վերաբերյալ

Սույնով արձանագրվում է, որ _____-ի (այսուհետ՝ Գնորդ) և _____
 Գնորդի անվանումը

Վաճառողի անվանումը
 (այսուհետ՝ Վաճառող) միջև 20 թ. _____-ին կնքված N _____

պայմանագրի կնքման ամսաթիվը պայմանագրի

համարը
 պայմանագրի շրջանակներում Վաճառողը 20 թ. _____-ին հանձնման-ընդունման
 նպատակով Գնորդին հանձնեց ստորև նշված ապրանքները.

Ապրանքի		
անվանումը	չափման միավորը	քանակը (փաստացի)

Սույն ակտը կազմված է 2 օրինակից, յուրաքանչյուր կողմին տրամադրվում է մեկական օրինակ:

ԿՈՂՄԵՐԸ

Հանձնեց

_____
 ազգանուն, անուն
 _____
 ստորագրություն

Ընդունեց

հայտը նախագծած ներկայացուցիչ՝

_____
 ազգանուն, անուն
 _____
 ստորագրություն